

LETNO POROČILO 2017

V toku življenja že 70 let

Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o.

70SENG⁻

Skupina **hse**

Vsebina

1	UVOD	1
1.1	PISMO DIREKTORJA	3
1.2	POUDARKI POSLOVANJA DRUŽBE IN SKUPINE V LETU 2017	6
2	POSLOVNO POROČILO	8
2.1	KRONOLOGIJA POMEMBNEJŠIH DOGODKOV V LETU 2017	10
2.2	POMEMBNI DOGODKI PO KONCU POSLOVNEGA LETA 2017	10
2.3	PREDSTAVITEV DRUŽBE	11
2.4	IZJAVA O UPRAVLJANJU DRUŽBE	17
2.5	POSLOVNA POLITIKA DRUŽBE	19
2.6	POLITIKA SISTEMA VODENJA	19
2.7	PROIZVODNJA	21
2.8	VZDRŽEVANJE	23
2.9	TRŽNI POLOŽAJ	24
2.10	NALOŽBE	25
2.11	INFORMATIKA	28
2.12	ANALIZA USPEŠNOSTI POSLOVANJA	29
2.13	UPRAVLJANJE S TVEGANJI	33
2.14	KOMUNICIRANJE Z JAVNOSTMI	40
2.15	RAZISKAVE IN RAZVOJ	41
2.16	NAČRTI ZA PRIHODNOST	43
3	TRAJNOSTNO POROČILO	45
3.1	ODGOVORNOST DO ZAPOSLENIH	47
3.2	ODGOVORNOST DO NARAVNEGA OKOLJA	48
3.3	ODGOVORNOST DO ŠIRŠE DRUŽBENE SKUPNOSTI	49
4	RAČUNOVODSKO POROČILO	51
4.1.	REVIZORJEVO POROČILO	53
4.2	IZJAVA O ODGOVORNOSTI DIREKTORJA	56
4.3	UVODNA POJASNILA K PRIPRAVI RAČUNOVODSKIH IZKAZOV	57
4.4	RAČUNOVODSKI IZKAZI	58
4.5	POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM	63

1 UVOD

V toku življenja že 70 let

1.1 PISMO DIREKTORJA

Soške elektrarne Nova Gorica so v letu 2017 praznovale 70-letnico svojega delovanja, kar je za gospodarsko družbo visok jubilej. Na ta leta lahko s ponosom gledajo vsi, ki so bili v preteklosti povezani s to družbo in z veliko odgovornostjo vsi, ki smo danes del te družbe. V vseh teh letih so Soške elektrarne postale nepogrešljiv sestavni del identitete območja ob reki Soči.

Tudi sam sem ponosen, da sem lahko majhen kamenček v mozaiku te uspešne zgodbe. V zadnjih letih sem do podrobnosti spoznal družbo, procese dela in zaposlene. Prepoznal sem številne prednosti, s katerimi se družba lahko ponaša in tudi neizrabljene priložnosti, ki nam nalagajo aktivnosti za še boljše in bolj učinkovito delovanje. Izzivom, ki terjajo nekoliko več aktivnosti in angažiranja, posvečam posebno pozornost, saj je moj cilj izboljšati procese dela in poslovanje družbe nasploh.

Poslovno leto 2017 je zaznamovala nekoliko slabša hidrologija, saj je bila proizvodnja za 7 odstotkov pod letnim planom in za 73 GWh manjša, kot v predhodnem letu. Posledično so bili nekoliko nižji tudi prihodki. Dosežen poslovni rezultat v višini 3,99 mio evrov čistega dobička je rezultat zanesljivega in varnega obratovanja ter visoke stopnje obratovalne pripravljenosti naprav in postrojev ter racionalizacije stroškov.

Poslovno leto 2017 je v družbi SENG zaznamoval zelo intenziven investicijski cikel na objektih in postrojih družbe.

Gradnja MHE Kneža

Na vodotoku Kneža ima SENG že dve mali HE, z izgradnjo nove male HE Kneža bo vodotok optimalno energetsko izkoriščen. Pretočna elektrarna s planinskim zajetjem bo izkoriščala skoraj 74 m bruto padca. V strojnici bo en agregat z instalirano močjo okoli 850 kW s Francis turbino s horizontalno gredjo. Ocenjena letna proizvodnja je 3,3 GWh obnovljive električne energije. V letu 2017 so potekala intenzivna gradbena dela na območju strojnice in zajetja. Pri izvedbi se kažejo pomembni prihranki glede na ocenjeno investicijsko vrednost, ki so posledica intenzivnih pogajanj in ugodnih cen v času oddaje del. Dela potekajo po planu in bodo zaključena v letu 2018.

Rekonstrukcija HE Plave I

HE Plave I obratuje brez večjih posodobitev vse od leta 1940. V vseh letih delovanja so bile zamenjane samo turbine. Projekt rekonstrukcije obsega zamenjavo generatorjev in sanacijo turbin. V letu 2017 smo obnovili obe turbini in zamenjali enega od obeh generatorjev, zaključek prenove je predviden v letu 2018.

Rekonstrukcija RTP Plave

Rekonstrukcija RTP Plave je projekt, ki ga v sodelovanju vodimo družbe ELES, Elektro Primorska, SODO in SENG. Izgradnja novega stikališča je bila v letu 2017 zaključena, vsa oprema dobavljena in montirana. V teku so zadnja testiranja opreme, ki bo priključena v letu 2018.

Rekonstrukcija hidromehanske opreme na pregradi Podselo

Hidromehanska oprema na jezcu Podselo brez večjih posodobitev deluje že 78 let, zato je bila potrebna temeljite rekonstrukcije. V okviru rekonstrukcije smo obnovili desno in levo trodelno zapornico ter zapornice na vtoku HE Doblar I. Potekajo obnovitvena dela na jezovnih zapornicah s pogonskimi mehanizmi ter na temeljni in pol-temeljni zapornici. Zaključek te zahtevne prenove je predviden v prvi polovici leta 2018.

Prenova programske in strojne opreme centra vodenja

Z obnovo programske in strojne opreme centra vodenja je v celoti posodobljen obstoječi sistem, ki deluje vse od leta 2003. V letu 2017 je bila dobavljena, vgrajena in implementirana oprema daljinskega vodenja. Decembra smo pričeli paralelno poskusno obratovanje novega sistema. Investicija bo zaključena v aprilu 2018.

Priprave na remont agregata ČHE Avče

Tekom celega leta so potekale intenzivne priprave na prvi remont agregata ČHE Avče, ki je prva in zaenkrat edina črpalna hidroelektrarna v Sloveniji. Glavnino aktivnosti so predstavljala zelo intenzivna pogajanja z dobavitelji opreme in potencialnim izvajalcem remonta. Pogajanja so potekala v skladu z Zakonom o javnem naročanju, saj je z novelo zakona tudi družba SENG postala zavezanec za javna naročila. Zakonodaja terja, da mora biti predmet naročila jasno opredeljen, vsi postopki transparentni in zakoniti. Pogajanja so v zaključni fazi, začetek remonta je predviden v jeseni 2018.

V nadaljevanju izpostavljam nekatere ključne projekte, ki smo jih izvajali v poslovnem letu 2017 in niso sestavni del rutinskih nalog, katerih cilj je čim višja obratovalna pripravljenost naprav in postrojev ter stroškovna učinkovitost, ki se odraža v poslovnih rezultatih.

Prenova procesa vzdrževanja

V družbi smo prepoznali potrebo po bolj pregledni in učinkoviti organiziranosti delovnih procesov na področju vzdrževanja, ki je najbolj kompleksen in stroškovno najbolj intenziven proces v družbi. Identifikaciji šibkih točk in pomanjkljivosti je sledila priprava predlogov sprememb in izboljšav ter implementacija dogovorjenih konceptov. Sledi analiza stanja in popravni ukrepi, ki se bodo izvajali v letu 2018 in tudi prihodnjih letih.

Reorganizacija in sistemizacija

Sodobni trendi na področju vodenja in organiziranja ter prenova ključnih procesov narekujejo tudi potrebo po spremembi organizacijske strukture družbe. Izhodišča, ki smo jih pripravili v letu 2017 temeljijo na zmanjševanju hierarhičnih ravni, saj se ukinjajo vse organizacijske enote z majhnim številom zaposlenih. Sledila je potreba po spremembi sistemizacije, ki je posledica zastavljenih organizacijskih sprememb.

Spreminjanje organizacijske kulture

Vodenje organizacij je predvsem vodenje ljudi, zato so v naše delovanje vključena prizadevanja za uvajanje sodobne organizacijske kulture za osebno rast, povečanje pristojnosti in odgovornosti zaposlenih. Vsi ti procesi so povezani tudi s težavami, saj se vsi zaposleni še ne zavedajo nujnosti stalnega prilagajanja in nenehnih sprememb, ki so neobhodni sestavni del sodobnega življenja in predpogoj za uspešnost slehernega gospodarskega subjekta.

Izboljšava projektne vodenja

Z uvajanjem enotne Metodologije vodenja projektov v družbi SENG sistematično in kontinuirano nadgrajujemo projektno vodenje in povečujemo preglednost ter učinkovitost vodenja projektov. To je ključni proces, ki ga podpira tudi informacijski sistem DMS4. Učinkovito projektno vodenje je korak naprej v primerjavi s togo hierarhično strukturo vodenja. Je priložnost za vse, ki so samoiniciativni in pripravljeni aktivno delovati, da se izkažejo s svojim delom na projektih in tako odpirajo tudi pot za svojo karierno rast. Vsak od zaposlenih je lahko vodja (projekta), vsak se lahko izkaže in doprinese k boljšemu delu družbe.

Vzpostavitev kompetenčnega modela

Ob nenehnih spremembah, iskanju boljših rešitev in ustvarjanju dodane vrednosti so zaposleni prepoznani kot pomemben kapital podjetja. V letu 2017 se je zaključil prvi del projekta, ki je vzpostavil model kompetenc glede na cilje in kulturo podjetja ter značilnosti posameznega delovnega mesta. V okviru omenjenega projekta bomo v družbi izmerili stanje na področju kompetenc, sledi izobraževanje vodilnih sodelavcev in vpeljava letnih razgovorov.

Posodabljanje dokumentnega sistema

V preteklih letih smo v družbi namenili veliko pozornosti implementaciji in nadgrajevanju dokumentnega sistema. Ponosni smo, da so bile implementirane rešitve pozitivno prepoznane tudi s strani ostalih družb skupine HSE. V letu 2017 smo v okviru projekta DMS4 izvedli prehod na enoten dokumentni sistem vseh družb. Poenotili smo postopke nabave, ISO dokumentacije in kadrovske postopke. V začetku januarja 2018 se je zaključila druga faza projekta, še vedno pa potekajo aktivnosti za poenotenje modulov in procesov na nivoju celotne skupine.

Implementacija SAP4

K implementaciji novega informacijskega sistema v okviru projekta SAP4 so izmed odvisnih družb prve pristopile prav Soške elektrarne, dne 1. 1. 2017. Da je implementacija potekala brez večjih težav gre zasluga vsem sodelavkam in sodelavcem, ki so prizadevno pristopili k realizaciji naloge. V okviru novega sistema je vzpostavljeno podatkovno skladišče (BW), namenjeno učinkovitemu poročanju. Orodja za analitiko in učinkovito spremljanje dela in poslovanja so še v pripravi, pozitivni učinki se bodo pokazali tudi v prihodnjih obdobjih.

Prenova popisa osnovnih sredstev

V letu 2016 smo pristopili k prenovi popisa osnovnih sredstev na osnovi črtne kode in avtomatičnega prenosa rezultatov v poslovne knjige. V letu 2017 je potekala še zaključna faza projekta in implementacija v praksi. Vzpostavljena je integracija prenosa rezultatov popisa z novim informacijskim sistemom SAP4. Popis je v praksi potekal zelo hitro in učinkovito, rezultati odražajo natančno stanje na presečni dan.

Uspešne so le družbe z jasno razvojno politiko, ki so sposobne pravočasno zaznati spremembe in se nanje odzvati. V svoje procese morajo nenehno vključevati iskanje novih oblik delovanja, novih priložnosti in novih rešitev. Svoje priložnosti iščemo zlasti na področju izgradnje malih hidroelektrarn, kjer imamo največ znanja in izkušenj. Cilj našega delovanja je tehnološka dovršenost, cenovna vzdržnost in rentabilnost investicij, naše ambicije na tem področju segajo tudi preko meja Slovenije. Da bi lahko dosegli zastavljene cilje, je potrebno sodelovanje najširšega kroga zaposlenih v družbi in v skupini HSE, kot tudi sodelovanje z raziskovalnimi institucijami.

Zahvaljujem se vsem zaposlenim, ki so s svojim delom prispevali k dosežkom poslovnega leta 2017, kot tudi vsem sodelavcem v skupini HSE, ki so kakorkoli pripomogli k doseženim rezultatom. Dosežkom je botrovalo tudi korektno sodelovanje s svetom delavcev in sindikati, ki temelji na medsebojnem spoštovanju in strpnosti pri iskanju sprejemljivih rešitev.

Marjan Pintar, direktor

1.2 POUĐARKI POSLOVANJA DRUŹBE V LETU 2017

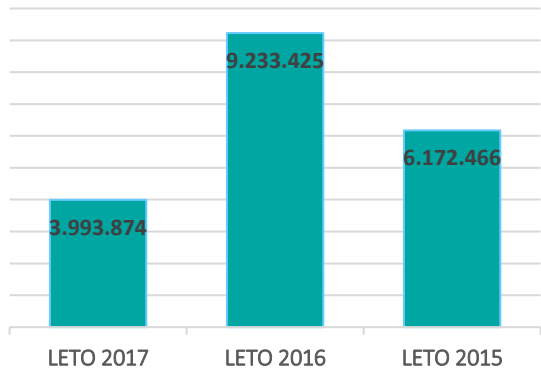
1.2.1 Ključni doseŹki leta 2017

- Uspešno poslovanje s čistim poslovnim izidom v višini 3,99 mio evrov,
- EBITDA je realiziran v višini 14,6 mio evrov in EBIT v višini 4,4 mio evrov,
- 733 GWh proizvedene električne energije,
- zanesljivo in varno obratovanje objektov in naprav HE in ČHE,
- stroškovno učinkovito poslovanje,
- izboljšanje delovanja poslovnih procesov in implementacija programske podpore za spremljanje poslovanja.

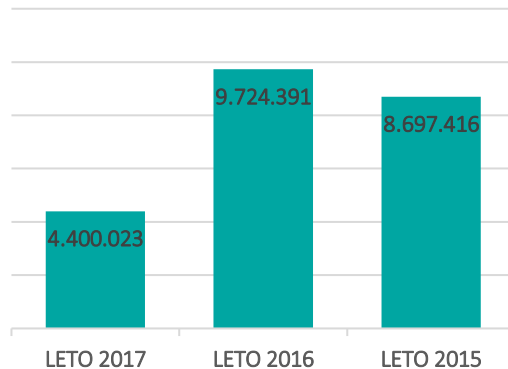
Finančni poudarki

Postavka	RE 2017	RE 2016	RE 2017 / RE 2016
Prihodki v EUR	38.194.972	42.739.985	89
Čisti prihodki od prodaje v EUR	38.087.965	40.574.626	94
Finančni prihodki v EUR	90.936	1.863.460	5
Odhodki v EUR	34.208.038	31.906.271	107
Stroški materiala v EUR	13.030.847	10.076.306	129
Stroški storitev v EUR	1.943.219	1.740.130	112
Stroški dela v EUR	5.453.955	5.455.699	100
Finančni odhodki v EUR	504.026	754.137	67
Čisti poslovni izid v EUR	3.993.874	9.233.425	43
EBIT = poslovni izid iz poslovanja v EUR	4.400.023	9.724.391	45
EBITDA = EBIT + Odpisi vrednosti v EUR	14.625.703	20.184.537	72
Sredstva v EUR	231.778.264	252.605.391	92
Kapital v EUR	194.935.948	208.958.823	93
Celotne finančne obveznosti v EUR	27.112.189	33.666.275	81
Zadolženost v skupini HSE v EUR	0	0	0
Denar in denarni ustrezniki v EUR	660.280	22.417.752	3
Investicije v EUR	10.966.035	3.809.931	288
Število zaposlenih konec obdobja	124	122	102
Proizvedena električna energija (v GWh)	733	813	90

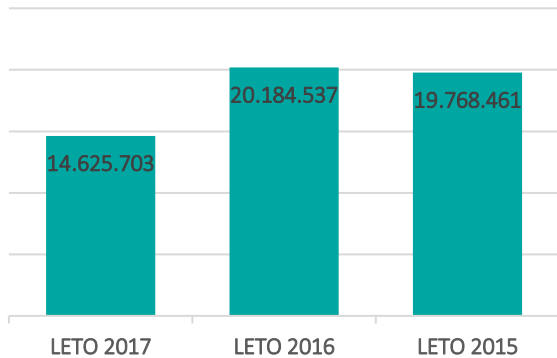
ČISTI POSLOVNI IZID
v €

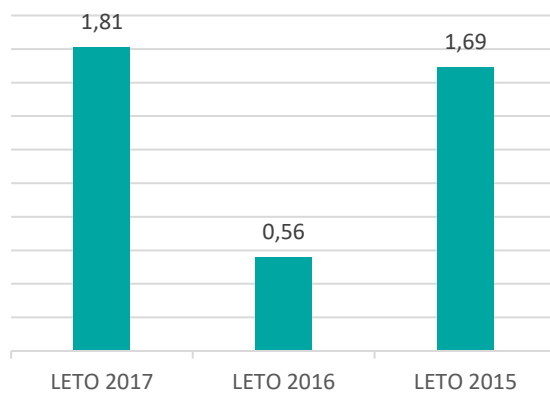
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA- EBIT
v €

EBITDA
v €

NETO FINANČNI DOLG na EBITDA

2 POSLOVNO POROČILO

V toku življenja že 70 let

2.1 KRONOLOGIJA POMEMBNEJŠIH DOGODKOV V LETU 2017

2017	Opis dogodka
januar	Začetek produkcije ERP SAP.
januar	Začetek demontaže agregata v HE Plave I v okviru rekonstrukcije.
februar	Izvedba planiranih pomladanskih revizij hidroelektrarn.
februar	Sklenitev izvajalskih pogodb za investicijo MHE Kneža in uvedba izvajalcev v delo.
februar	V Pokrajinskem arhivu Nova Gorica so postavili razstavo Soške elektrarne Nova Gorica - 70 let ob - jubileju družbe.
marec	Začetek revizije v ČHE Avče.
april	Otočno obratovanje sistemskih hidroelektrarn SENG za napajanje Severne Primorske.
april	Prehod na skupni dokumentni sistem DMS4 celotne skupine HSE
maj	Prehod zaposlenih s HSE Invest PE Nova Gorica na Soške elektrarne Nova Gorica.
maj	Sprejeto <i>Letno poročilo SENG za leto 2016</i> .
maj	Matični družbi HSE d.o.o. je bil izplačan prvi obrok bilančnega dobička v znesku 17 mio evrov.
junij	V organizaciji Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter pod pokroviteljstvom Evropske agencije za varnost in zdravje pri delu je družba Soške elektrarne Nova Gorica prejela priznanje za projekt <i>Malica ni kava in cigaret</i> .
julij	Sprejet je bil <i>Rebalans poslovnega načrta družbe 2017-2019</i> .
avgust	Začetek revizij v HE Doblar in v HE Solkan.
september	Začetek revizij v ČHE Avče in HE Plave II.
november	Praznovanje 70. obletnice družbe SENG.
december	Začetek vzporednega poskusnega obratovanja novega CV.
december	Matični družbi HSE d.o.o. je bil izplačan drugi obrok bilančnega dobička v znesku 1 mio evrov.

2.2 POMEMBNI DOGODKI PO KONCU POSLOVNEGA LETA 2017

2018	Opis dogodka
januar	Praznjenje akumulacije na Mostu na Soči zaradi vzdrževalnih del na hidromehanski opremi pregrade Podselo.

2.3 PREDSTAVITEV DRUŽBE

2.3.1 Osebna izkaznica družbe

	Splošni podatki
Polno ime družbe	Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o.
Skrajšano ime	SENG d.o.o.
Oblika organiziranosti	enoosebna družba z omejeno odgovornostjo
Naslov	Erjavčeva ulica 20, Nova Gorica
Telefon	05 339 63 10
Faks	05 339 63 15
Št. registrskega vložka iz sodnega registra	065/10012900
Osnovni kapital	137.894.036 EUR
Velikost	velika družba
Leto ustanovitve	1947
Transakcijski račun	04750-0000545385 odprt pri Nova KBM d.d. 29000-0001843924 odprt pri UniCredit banki d.d.
Davčna številka	74100475
Identifikacijska številka za DDV	SI74100475
Matična številka	5044421000
Spletni naslov	http://www.seng.si
E - pošta	seng@seng.si
Šifra dejavnosti	35.111
Direktor družbe	g. Marjan Pintar
Struktura lastništva	Holding Slovenske elektrarne d.o.o., Koprška ulica 92, 1000 Ljubljana (100 % delež)

2.3.2 Lastniška struktura

Družbenik Holding Slovenske elektrarne d.o.o. (HSE d.o.o.), Koprška ulica 92, 1000 Ljubljana je 100-odstotni lastnik družbe SENG d.o.o.. Na dan 31. 12. 2017 znaša poslovni delež v osnovnem kapitalu 137.894.036,01 evrov.

2.3.3 Dejavnosti poslovanja družbe

Družba SENG d.o.o. opravlja dejavnost proizvodnje električne energije v hidroelektrarnah (35.111 SKD), ki je tržna dejavnost. Družba pridobi celotni prihodek z opravljanjem dejavnosti proizvodnje električne energije, razen približno enega odstotka, ki ga pridobi s posli, ki zaradi svojega minimalnega obsega in drugih značilnosti ne pomenijo opravljanja dejavnosti (na primer oddajanje poslovnih prostorov in zemljišč v najem zaradi njihove boljše izkoriščenosti, oddajanje počitniških kapacitet, prodaja odstranjenih naplavin).

2.3.4 Organi družbe in zastopanje

Družba SENG d.o.o je enoosebna družba z omejeno odgovornostjo, katere ustanovitelj in edini družbenik je državni HSE d.o.o. in je tako tudi sama v posredni državni lasti Republike Slovenije.

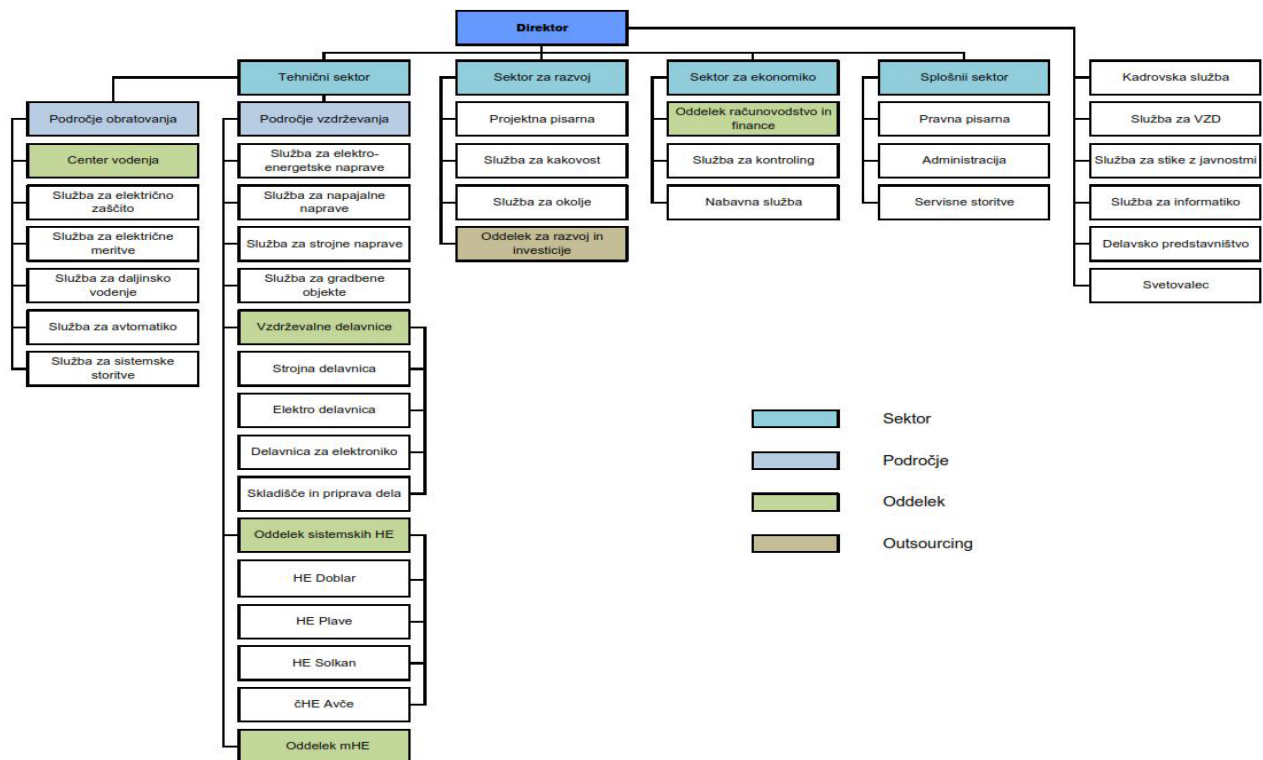
Organ vodenja družbe je direktor družbe. 1. januarja 2015 je vodenje družbe prevzel direktor Marjan Pintar za štiri letno mandatno obdobje do 31. decembra 2018.

Vlogo in pristojnosti skupščine ima ustanovitelj HSE d.o.o., ki jih izvaja po svojem poslovodstvu, pri čemer odločitve pravno učinkujejo z vpisom v knjigo sklepov družbe.

S spremembo *Akta o ustanovitvi družbe* in z ukinitvijo nadzornega sveta 30. aprila 2014 izvaja HSE d.o.o. kot ustanovitelj družbe po svojem poslovodstvu tudi funkcijo nadzora družbe.

2.3.5 Organizacijska struktura družbe z organizacijsko shemo

Organizacijska struktura družbe SENG d.o.o. je bila v letu 2017 sledeča:

2.3.6 Sindikat in delavsko soupravljanje

Sindikat

V družbi SENG delujeta dva sindikata, in sicer Sindikat SDE in Neodvisnost – KNSS. Z njima ima družba sklenjeno Podjetniško kolektivno pogodbo, veljavno od 1. januarja 2001. V letu 2016 se je začel proces celovite prenove podjetniške kolektivne pogodbe, ki pa je v letu 2017 zastal zaradi pogajanj za določitev vsebin novih podjetniških kolektivnih pogodb družb v Skupini HSE.

Svet delavcev

V družbi SENG deluje svet delavcev, ki je bil ustanovljen 22. septembra 1999. Preko sveta delavcev zaposleni sodelujejo pri upravljanju družbe. Delovanje sveta delavcev se odraža pri uresničevanju ciljev in interesov dela ter kapitala v skupnih prizadevanjih za čim boljše poslovne rezultate. Prav tako si svet delavcev prizadeva za zadovoljstvo zaposlenih na delovnem mestu. Družba SENG je s svetom delavcev 10. novembra 2000 sklenila *Participacijski dogovor o sodelovanju delavcev pri upravljanju družbe* in 25. maja 2015, po ukinitvi Nadzornega sveta družbe SENG, *Sporazum o rešitvi spora in ureditvi načina sodelovanja delavcev pri upravljanju*.

Poročilo sveta delavcev o stanju na področju sodelovanja delavcev pri upravljanju

V družbi SENG se sodelovanje zaposlenih pri upravljanju družbe razvija v smeri partnerskega odnosa. Cilj je, da medsebojno sodelovanje preseže okvire zakonskega minimuma participacije.

Soupravljanje je v družbi SENG pomemben del korporativnega upravljanja, kar se odraža v visoki ravni socialnega dialoga. Hkrati soupravljanje omogoča uvajanje dobrih praks korporativnega upravljanja, ki so nujne za uspešno poslovanje družbe.

Svet delavcev aktivno sodeluje na področjih varnosti in zdravja zaposlenih, komuniciranja, organizacijske kulture in razvoja družbe SENG.

Predsednik sveta delavcev enkrat mesečno sodeluje na kolegiju direktorja in takrat, ko je prisotnost predstavnika zaposlenih na kolegijih koristna. Namen sodelovanja sveta delavcev z upravo družbe je, da se obveščanje in posvetovanje izvedejo pred sprejemanjem odločitev. Mnenje predstavnikov zaposlenih pred sprejemanjem odločitev je zelo koristno in v veliko pomoč pri sprejemanju skupnih odločitev.

Način delovanja sveta delavcev v družbi SENG omogoča sodelovanje in uporabo soupravljanja kot mehanizma za doseganje skupno zastavljenih ciljev. Povečana skrb za dobro komuniciranje, ki vključuje vse deležnike, ustvarja pogoje za uspešno in ciljno usmerjeno delovanje. Na tem področju si vsi deležniki prizadevajo za čim boljši rezultat. Svet delavcev ponuja projekt *Dialog med kadri*, ki vključuje vse zaposlene in je usmerjen v zaposlitvene odnose ter kadrovske komunikacije.

Pri razvoju soupravljanja postaja problematično predvsem upravljanje na relaciji med ustanoviteljem in družbo SENG. Način upravljanja družbe SENG se je po ukinitvi nadzornega sveta družbe premaknil v smer enotirnega sistema upravljanja in sproža nepotrebne konflikte, saj ne daje potrebnih rezultatov. Omenjene spremembe izrivajo soupravljanje iz korporativnega upravljanja in posledice se odražajo v slabših odnosih na vseh nivojih upravljanja v skupini HSE. Za zadovoljstvo vseh deležnikov družbe SENG bo nujno izvesti določene aktivnosti, ki bodo izboljšale korporativno upravljanje na nivoju skupine HSE. Aktivnosti na tem področju gredo v smeri učinkovitega, transparentnega in odgovornega korporativnega upravljanja v skupini HSE.

Soupravljanje je sestavni del korporativnega upravljanja. Cilj je namreč, da se sodelovanje zaposlenih pri upravljanju koristno uporabi pri spreminjanju organizacijske kulture, prenovi procesov, projektnem vodenju, uvajanju novih tehnologij in orodij, uvajanju modela kompetenc, načrtovanju razvoja in pri strateškem planiranju.

Prizadevanja sveta delavcev SENG so usmerjena v še večjo integracijo zaposlenih pri upravljanju družbe. V letu 2017 je svet delavcev aktivno sodeloval pri dveh projektih, in sicer pri projektu *Identiteta družbe SENG* in pri projektu *Nagrajevanje inovativnosti zaposlenih*.

Namen projekta *Identiteta SENG - poslanstvo, vizija in vrednote* je izobraziti, informirati in povezati zaposlene. Projekt je bil zasnovan kot priprava in temelj za dolgoročni projekt končnega izdelka *Kodeks poslovnega vodenja*, ki je zaveza iz sporazuma, sprejetega po ukinitvi nadzornega sveta družbe.

Svet delavcev je aktivno sodeloval pri pripravi *Pravilnika o spodbujanju ustvarjalnosti in inovativnosti zaposlenih*. Inovativnost zaposlenih namreč prinaša številne pozitivne učinke, saj so prav inovacije vir konkurenčne prednosti, obenem pa lahko pomembno prispevajo k optimizaciji delovnih procesov.

V zahtevnih razmerah poslovanja se spreminjajo zaposleni, medsebojni odnosi in vrednote. Zato je nujno potrebno spreminjati način razmišljanja in navade. Redefinicija poslovnega modela in prilagajanje poslovnih procesov dejanskim razmeram sta nujna za doseganje dobrih poslovnih

rezultatov. Cilj je doseči kakovost, ki jo lahko ustvarijo le zadovoljni zaposleni in ne sistem sam po sebi. Zato bo SD SENG deloval v smeri iskanja novih in boljših rešitev, saj je ena od prioritet družba ustvarjalnih in inovativnih zaposlenih, pripravljenih na izzive prihodnosti.

Zavzeti zaposleni so namreč največja konkurenčna prednost, ki jo družba SENG lahko ima.

2.3.7 Kapitalske povezave z drugimi družbami

Povezava z družbo Holding Slovenske Elektrarne d.o.o.

Družba HSE d.o.o. je 100-odstotni lastnik družbe SENG d.o.o. Poleg lastniške potekajo poslovne povezave z družbo HSE preko kupoprodajnih pogodb o prodaji oziroma nakupu električne energije in zakupu moči.

V skladu s 545. členom Zakona o gospodarskih družbah (ZGD) je bilo posebej izdelano *Poročilo posloводства o razmerjih s povezanimi družbami za leto 2017* in predloženo revizorju po 546. členu ZGD. Iz poročila izhaja, da je družba v letu 2017 dobila ustrezno vračilo pri vsakem pravnem poslu z obvladujočo družbo ali z njo povezano družbo.

Povezava z družbo HSE Invest d.o.o.

SENG d.o.o. ima 25-odstotni poslovni delež v družbi HSE Invest d.o.o.. Vrednost tega deleža je 80.000 evrov. SENG d.o.o. ima s to družbo pogodben odnos za izvajanje inženiringa pri izgradnji in vzdrževanju hidroenergetskih objektov na porečju reke Soče s pritoki. Konsolidacija te družbe se izvaja na nivoju obvladujoče družbe HSE d.o.o..

Povezava z družbo Elprom d.o.o.

Družba SENG d.o.o. ima 100-odstotni delež v osnovnem kapitalu družbe ELPROM d.o.o. s sedežem na Erjavčevi ulici 20, v Novi Gorici. Osnovni kapital družbe ELPROM d.o.o. znaša 8.763 evrov. Od leta 2015, ko je družba prenehala s trgovanjem z električno energijo, ponovno miruje.

Povezava z družbo Hidroelektrarne na spodnji Savi d.o.o. (HESS d.o.o.)

12. februarja 2008 je bila s podpisom družbene pogodbe ustanovljena nova družba Hidroelektrarne na spodnji Savi (HESS) d.o.o., v kateri je družba SENG d.o.o. udeležena s poslovnim deležem v višini 2,8 odstotka. Družba HESS d.o.o. je transformacija Skupnega podviga gradnje hidroelektrarn na spodnji Savi v gospodarsko družbo, katere naloga je še naprej graditi preostale hidroenergetske objekte na spodnji Savi. Ostali družbeniki nove družbe so Holding Slovenske elektrarne d.o.o. Ljubljana, Dravske elektrarne Maribor d.o.o., Termoelektrarna Brestanica d.o.o. in GEN Energija d.o.o..

2.3.8 Zgodovinski pregled razvoja družbe

Družba je bila ustanovljena leta 1947 in v letu 2017 beleži 70. obletnico obstoja. Ob ustanovitvi je družba od tedanje italijanske družbe SADE prevzela deset elektrarn s skupno instalirano močjo 52 MW. Od leta 1965 do 1990 je družba opravljala dve dejavnosti, poleg dejavnosti proizvodnje električne energije iz obnovljivega vodnega vira še dejavnost prenosa električne energije. Danes družba SENG d.o.o upravlja 27 hidroelektrarn s skupno instalirano močjo 337 MW, kar pomeni, da je družba izrazito razvojno naravnana.

Leto	Zgodovinski mejniki
1974	Leta 1974 je bila zgrajena HE Ajba z vgrajenim prvim cevnim agregatom, ki je bil plod skupnega nastopa Litostroja in Končarja.
1979	HE Možnica je postala leta 1979 prva daljinsko vodena HE na območju bivše SFRJ.
1984	Leta 1984 je bila zgrajena HE Solkan, ki je po inštalirani moči druga največja elektrarna družbe, ki letno povprečno proizvede 110 GWh električne energije. Hkrati je to bila prva sistemska HE v Sloveniji z več agregati, ki deluje po principu eno agregatnosti in prva HE na območju bivše SFRJ vodena preko optičnega kabla.
1980 - 1991	Ustanovljen center vodenja SENG. Deloval je do izločitve prenosne dejavnosti na ELES 1991.
1989	Izgradnja HE Zadlaščica v letu 1989 je bila zanimiva tudi z vidika dvojne namembnosti, saj služi proizvodnji električne energije in dobavi pitne vode širšemu območju Tolmina.
1965-1990	Od leta 1965-1990 se je gradilo in obnavljalo prenosno omrežje na območju Primorske.
1991-1993	Oblikovanje skupnih delavnic SENG.
1991	Leta 1991 je bila izločena dejavnost prenosa električne energije in prenesena v novoustanovljeno podjetje Elektro Slovenije Ljubljana.
1995	HE Solkan je postala prva sistemska HE v Sloveniji brez posadke izven rednega delovnega časa.
1997	Veriga HE na Soči je tega leta postala prva verige HE v Sloveniji brez posadke izven rednega delovnega časa.
2002	V letu 2002 začetek obratovanja obeh novo zgrajenih hidroelektrarn HE Plave II in HE Dobljar II.
1999-2002	Od leta 1999 do leta 2002 je potekala digitalizacija telekomunikacij med vsemi objekti na SENG.
2003	Ponovno oblikovan center vodenja SENG.
2003	Uveden je princip eno agregatnosti za celotno verigo HE na Soči.
2003-2009	Uvedena enotna skupina vzdrževanja in obratovanja sistemskih HE.
2004	Decembar 2004 začetek gradnje ČHE Avče.
2005	Uvedena sekundarna regulacija za sistemske HE na SENG.
2005	Decembar 2005 podpis koncesijskih pogodb za MHE za območje SENG.
2009	Zaključek gradnje prve črpalne elektrarne v Sloveniji ČHE Avče, uspešno opravljen tehnični pregled za celoten objekt in pridobljena odločba upravnega organa za poizkusno obratovanje.
2010	Pričetek poskusnega in komercialnega obratovanja ČHE Avče in začetek II. faze rekonstrukcije HE Dobljar I.
2011	100. obletnica obratovanja HE Možnica.
2012	Pridobljeno uporabno dovoljenje za rekonstruiran agregat A3 v HE Dobljar I.
2013	Pridobljeno podaljšanje poskusnega obratovanja za objekt ČHE Avče.
2014	Pridobitev gradbenega dovoljenja za MHE Kneža.
2014	Zaključek rekonstrukcije II. faze HE Dobljar I in 75. obletnica delovanja HE Dobljar I.
2015	Pridobljeno je uporabno dovoljenje ČHE Avče.
2015	Pridobljeno je gradbeno dovoljenje za gradnjo 110 kV RTP Plave.
2015	Izveden prenos 110 kV prenosnega omrežja ČHE Avče na Eles.
2016	Začetek gradnje MHE Kneža, Sprememba notranje organiziranosti družbe.
2017	Rekonstrukcije HE Plave I, RTP Plave in HMO Podselo ter obnova Centra vodenja

2.4 IZJAVA O UPRAVLJANJU DRUŽBE

Družba Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o., Erjavčeva 20, Nova Gorica v skladu s 5. odstavkom 70. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) podaja izjavo o upravljanju družbe za obdobje od 1.1.2017 do 31.12.2017.

Direktor družbe SENG izjavlja, da je bilo upravljanje družbe v letu 2017 skladno z veljavnimi pravnimi normami, akti družbe in dobro poslovno prakso. Direktor družbe SENG d.o.o. v skladu s 60. a členom Zakona o gospodarskih družbah zagotavlja, da je letno poročilo za leto 2017 z vsemi sestavnimi deli, vključno z izjavo o upravljanju, sestavljeno in objavljeno v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja. Izjava o upravljanju družbe je sestavni del Letnega poročila družbe SENG za leto 2017, ki je dostopno na spletni strani družbe www.seng.si.

S sprejemom novega Akta o ustanovitvi družbe dne 29.4.2014 in sodno registracijo teh sprememb poteka upravljanje preko ustanovitelja in direktorja. Ustanovitelj ima vlogo in vse pristojnosti skupščine, skladno z Aktom o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo SENG in veljavno zakonodajo kot velja za družbe z omejeno odgovornostjo z enim družbenikom. Direktor vodi posle družbe in jo zastopa. Posle družbe vodi v skladu z vsakokrat veljavnimi zakoni in drugimi predpisi, Aktom o ustanovitvi družbe, danimi navodili in drugimi sklepi ustanovitelja.

Družba SENG je sklenila prostovoljno uporabljati Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države (v nadaljevanju Kodeks), ki ga je sprejel Slovenski državni holding d.d. (v nadaljevanju SDH) v decembru 2014 in dopolnil v marcu 2016 in maju 2017. Kodeks ter Priporočila in pričakovanja SDH (maj 2017) so javno dostopna na spletni strani SDH.

Družba SENG izjavlja, da je pri poslovanju v največji možni meri smiselno upoštevala Kodeks in Priporočila, ob hkratnem upoštevanju dejavnosti in posebnosti družbe. Družba SENG je odvisna družba v skupini HSE, v kateri ima družba HSE d.o.o. položaj obvladujoče družbe, preko katere poteka poročanje SDH-ju. Družba tudi nima Nadzornega sveta.

Prikaz sestave posloводства v poslovnem letu 2017 na podlagi točke 8.2. Kodeksa.

Ime in priimek	Marjan Pintar
Funkcija	direktor
Prvo imenovanje na funkcijo	1.1.2015
Zaključek funkcije	31.12.2018
Spol	moški
Državljanstvo	slovensko
Letnica rojstva	1959
Izobrazba	univ. dipl. iur.
Strokovni profil	univ. dipl. iur.
Članstvo v organih nadzora z družbo nepovezanih družb	HIT d.d.; HESS d.o.o.

V letu 2017 družba ni ali je delno realizirala naslednja priporočila:

- Priporočilo 4: Optimizacija stroškov je upoštevano z izjemo druge alineje točke 4.3.2, točke 4.4 in 4.5. Družba je v letu 2017 izplačala božičnico v višini, ki jo je dogovorila s sindikatom in nižje kot po Podjetniški kolektivni pogodbi. Družba ni javno objavila podatkov o realiziranih izplačilih po točki 4.3.2 in dogovorov s predstavniki delavcev po točki 4.5, poroča pa obvladujoči družbi. Dogovori s predstavniki delavcev so objavljeni na način, določen v podjetniški kolektivni pogodbi.

- Priporočilo št. 5: Doseganje kakovosti in odličnosti poslovanja družb, vezano na samoocenitev po preizkušenem evropskem modelu odličnosti EFQM ni bilo realizirano. Izvedbo bomo v prihodnje proučili in uskladili v okviru skupine HSE.
- Priporočilo 3.2 iz Kodeksa: Za skupino HSE je sprejet Pravilnik korporativnega upravljanja v družbi in skupini HSE, ki smiselno, prilagojeno skupini HSE, upošteva priporočilo. Pravilnik ni javno objavljen.

Družba je z namenom uveljavljanja korporativne integritete sprejela Etični kodeks – načela vedenja in ravnanja v skupini HSE, ki je objavljen na spletni strani družbe. Nad spoštovanjem kodeksa bdi *Etično razsodišče*, ki ga sestavlja po en predstavnik iz vsake družbe v skupini. Na področju skladnosti poslovanja in integritete se upošteva Pravilnik o sistemu »whistleblowing« za odkrivanje prevar. Transparentno in gospodarno naročanje se izvaja na podlagi Zakona o javnem naročanju in internih pravilih.

Notranje kontrole so usmeritve in postopki, ki so vzpostavljeni v družbi in se izvajajo v vseh procesih. Z delovanjem sistema notranjih kontrol se zagotavlja točnost, zanesljivost in popolnost podatkov in informacij, pravilno in pošteno izdelavo računovodskih izkazov, preprečevanje in odkrivanje napak v sistemu ter zagotavljanje spoštovanja veljavnih predpisov in internih aktov. Izvajajo se kontrolni postopki odobritve, potrditve, usklajevanja, preverjanja točnosti in popolnosti zajemanja in obdelovanja podatkov, omejevanje in nadzor nad dostopi do informacijskega omrežja, podatkov in aplikacij, razmejevanje dolžnosti in odgovornosti ter vodstveno nadziranje. Družba po poslovnih procesih ugotavlja, spremlja in ocenjuje tveganja skladno s sprejetim aktom v skupini HSE Politika upravljanja tveganj skupine HSE. Notranja revizija je organizirana na nivoju obvladujoče družbe in izvaja svoje naloge v skladu s sprejetim Pravilnikom o delovanju notranje revizije v skupini HSE.

Direktor družbe SENG d.o.o. v skladu z 545. členom ZGD-1 izjavlja, da družba SENG v razmerju z obvladujočo družbo HSE d.o.o. in z njo povezanimi družbami iz pogodbenih in poslovnih odnosov ni bila prikrajšana in oškodovana. Celotna izjava v skladu z 545. členom ZDG-1 se nahaja na sedežu družbe.

Direktor družbe je seznanjen z vsebino sestavnih delov Letnega poročila družbe SENG za leto 2017 in s tem tudi s celotnim Letnim poročilom družbe za leto 2017. Z njim se strinja in to potrjuje s svojim podpisom.

Marjan Pintar, direktor

2.5 POSLOVNA POLITIKA DRUŽBE

2.5.1 Poslanstvo, vizija, vrednote in strateški cilji

Poslanstvo

Zanesljiva, gospodarna in okolju prijazna proizvodnja električne energije iz obnovljivih virov.

Vizija

Uspešno nadaljevanje tradicije družbe Soške elektrarne Nova Gorica in razvojna naravnost pri izrabi hidroenergetskega potenciala povodja Soče in drugih obnovljivih virov energije v sozvočju z naravnim in družbenim okoljem.

Vrednote

Zaposleni delujejo po vrednotah, s katerimi izpolnjujejo poslanstvo družbe SENG in uresničujejo vizijo podjetja:

- odgovornost
- strokovnost
- zanesljivost
- varnost
- tradicija
- poslovna odličnost

Strateški cilji

Strateški cilji družbe SENG so:

- skrb za učinkovito poslovanje in stalno rast konkurenčnosti
- rast družbe z novimi razvojnimi programi in uvajanje novih tehnologij
- skrb za sposobne, zadovoljne in motivirane kadre ter korektno sodelovanje s socialnimi partnerji
- izboljšanje korporativnega upravljanja in sodelovanje z družbami v Skupini HSE.

2.6 POLITIKA SISTEMA VODENJA

2.6.1 Doseganje ciljev na področju kakovosti in ravnanja z okoljem

Na področju vodenja kakovosti so v letu 2017 potekale številne aktivnosti. Izdelan je bil poseben obrazec, z namenom spremljave aktivnosti glede na ugotovitve notranje in zunanje presoje. V juniju 2017 je v družbi SENG potekal vodstveni pregled, ki je analiziral dosežene cilje po posameznih procesih. Zaradi prehoda na nova standarda ISO 9001 in ISO 14001 je bilo nujno dopolniti in posodobiti oba *Poslovnika vodenja* glede na zahteve novega standarda. S tem korakom je bila omogočena izvedba presoje po prvem koraku prehoda. Posodobljen je bil tudi opis postopka nabave - *OP01 Nabava*.

Na nivoju skupine že od avgusta 2017 potekajo skupne priprave na prehod na nov standard ISO 9001:2015 in ISO 14001:2015. V teku je usklajevanje vsebin predloge za opise procesov/sistemskih

predpisov. Izboljšave na projektnem vodenju se izvajajo z uvajanjem novega opisa postopka *Metodologija vodenja projektov* in z vodenjem dokumentacije v dokumentnem sistemu.

V oktobru 2017 je bilo izvedeno izobraževanje in delavnica za notranje presojevalce ter skrbnike procesov za nova standarda ISO 9001: 2015 in ISO 14001:2015. V skladu s terminskim planom je v oktobru potekala notranja presoja 2017, ki je že presojala po zahtevah novega standarda. Sledila ji je zunanja presoja s strani SIQ-ja. Zunanji presojevalci so poleg redne oziroma obnovitvene presoje izvedli tudi presojo za prvo fazo prehoda na novi standard. Po priporočilih zunanje presoje se je izvedla analiza vzrokov za nastanek neskladnosti skupaj s terminskim planom odprave neskladij in s predlogi izboljšav. Odzivno poročilo je bilo konec leta poslano na SIQ.

V teku je testiranje skupnega in poenotenega modula *Nadzor nad procesi v dokumentnem sistemu* (poenoteni postopki, poenotenje dokumentacije, poenotenje nazivov procesov). Ta proces se je začel v letu 2017 in se bo v prvi polovici leta 2018 preselil iz testnega v produkcijsko okolje.

Kot proizvajalec električne energije iz obnovljivega vira je družba SENG neposredno povezana z naravo in njenimi zakonitostmi. Odgovornost do narave in okolja ter spoštovanje narave sta prisotna na vseh področjih delovanja. Vzpostavljen je sistem ravnanja z okoljem kot orodje za postavljanje in uresničevanje okoljskih ciljev in programov. Tako je dolgoročno zagotovljen trend stalnega izboljševanja ravnanja z okoljem. Pri tem so upoštevane zakonske zahteve, vpliv na okolje, mnenje javnosti in stroškovne posledice. Veliko pozornosti se namenja dolgoročno stabilnim partnerskim odnosom z okoljem in večnamenski izrabi objektov.

2.6.2 Varnost in zdravje pri delu ter požarna varnost

Program usposabljanj na področju varnosti in zdravja pri delu se je v letu 2017 izpeljal po zastavljenih načrtih. Usposabljanja s področja varnosti in zdravja pri delu za vodilne in vodstvene delavce so se zaključila oktobra. Petindvajset delavcev je uspešno opravilo tečaj za varno delo z motorno žago. Usposabljanje za varno delo na višini pa bo potekalo v začetku leta 2018.

Na področju zdravstvenega varstva in promocije zdravja so bili realizirani vsi programi. Poleg rednih del, kot je izvedba zdravstvenih pregledov, deratizacija, cepljenje in podobno je bil sprejet nov *Pravilnik o preizkusu alkoholiziranosti in vpliva drog in drugih prepovedanih substanc na delovnem mestu*. Junija je družba SENG prejela priznanje za dobro prakso na področju varnosti in zdravja pri delu oziroma promocije zdravja za projekt *Malica ni kava in cigaret*, ki je v družbi SENG potekal v letih 2016 in 2017. Natečaj je organiziralo *Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti* ter pod pokroviteljstvom *Evropske agencije za varnost in zdravje pri delu*.

V letu 2017 je bil opravljen pregled orodij, dvigal in druge delovne opreme, ki je pokazal, da je večina opreme varna za uporabo. V letu 2018 bo potekalo predvsem evidentiranje in pregled pomožnih privezovalno-dvižnih naprav. Nabava osebne varovalne oprema je potekala v skladu z utečenimi postopki.

V letu 2017 so se zaključile meritve razmer na delovnih mestih in v delovnih okoljih. Stanje je zadovoljivo, sicer bo potrebno nekaj manjših, a nujnih ukrepov. Realizacija potrebnih ukrepov je predvidena. Požarov in eksplozij v letu 2017 ni bilo. Kljub temu se nadaljujejo aktivnosti za izboljšanje požarne varnosti. Področje je zahtevno, zato se zadeve urejajo postopoma.

V letu 2017 sta se zgodili dve lažji nezgodi pri delu, zaradi katerih je bilo pet odsotnih delovnih dni. Evidentiranih je bilo enaindvajset incidentov brez posledic. Krivulja odsotnih dni z dela zaradi poškodb in bolezni je v primerjavi z letom 2016 spodbudnejša. Odstotek odsotnih dni z dela zaradi poškodb izven dela je za 19 odstotkov nižji, zaradi bolezni pa za 4 odstotke nižji kot v letu 2016. Poročila zdravstvenih pregledov medicine dela še vedno ne dajejo povsem zadovoljivih rezultatov, saj so kazalniki zdravstvenih dejavnikov tveganja nekoliko slabši od željenih.

2.7 PROIZVODNJA

SENG proizvaja električno energijo v hidroelektrarnah nad 10 MW, v hidroelektrarnah do 10 MW in v črpalni hidroelektrarni Avče. Poleg tega so hidroelektrarne na Soči in ČHE Avče vključene v izvajanje sistemskih storitev. V letu 2017 so hidroelektrarne skupaj s ČHE obratovale zanesljivo in so imele visok nivo obratovalne pripravljenosti ter zanesljivosti obratovanja.

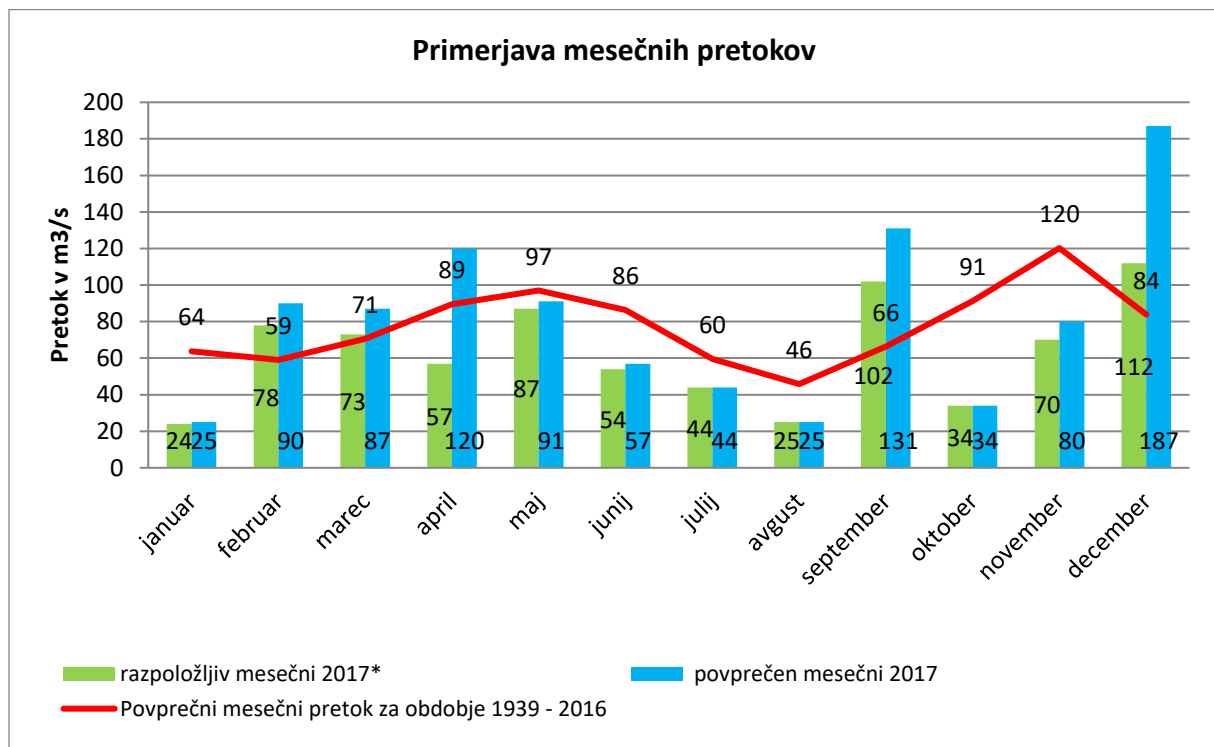
Podatki o proizvodnih napravah na porečju reke Soče

Elektrarna	Začetek obratovanja	Število agregatov	Moč na pragu (MW)
HE nad 10 MW			
HE Doblar	1939	3	30,000
HE Doblar 2	2002	1	40,000
HE Plave	1940	2	15,000
HE Plave 2	2001	1	20,000
HE Solkan	1984	3	33,000
HE do 10 MW			
HE Ajba 1	2008	1	0,200
HE Zadlaščica	1989	2	8,000
HE Hubelj	1931	2	2,430
HE Plužna	1931	1	1,720
HE Log	1931	1	1,600
HE Trebuša	1985	2	0,760
HE Cerčno	1984	1	0,436
HE Možnica	1911	2	0,530
HE Podmelec	1931	1	0,425
HE Marof	1932	2	0,440
HE Mesto	1909	1	0,200
HE Gradišče	1922	2	0,150
HE Knežke Ravne 1	1979	1	0,100
HE Pečnik	1983	1	0,095
HE Jelenk	1987	1	0,075
HE Mrzla Rupa	1989	1	0,648
HE Planina	1989	1	0,136
HE Bača	1991	1	0,500
HE Knežke Ravne 2	1993	1	0,810
HE Tolmin	1995	1	0,109
HE Klavžarica	2005	1	0,303
HE Podselo	2007	1	0,080
SKUPAJ HE nad in do 10 MW		38	157,747
ČHE Avče	2009	1 (reverzibilni)	180,000 gen. režim 185,000 črpal. režim
VSE SKUPAJ		39	337,747

Hidrološke razmere v letu 2017 so bile manj ugodne, pretežno pod dolgoletnim povprečjem, kar je vplivalo na nižjo proizvodnjo kot v letu 2016 in zaostajanje za planom.

V povprečju je bilo leto 2017 hidrološko manj ugodno. V mesecu februarju, marcu, septembru in decembru je bila hidrologija nad dolgoletnim povprečjem in posledično proizvodnja nad planirano. V ostalih mesecih pa je bila hidrologija pod dolgoletnim povprečjem, kar je tudi razlog, da je bila proizvodnja pod načrtovano, tako v sistemskih HE na Soči, kot tudi v malih HE. V aprilu je bila povprečna mesečna hidrologija nad dolgoletnim povprečjem, predvsem zaradi visokih vod 27. in 28. aprila, v preostalem delu meseca pa je bila hidrologija podpovprečna, zato je bila mesečna proizvodnja nižja od načrtovane.

Spodnji graf prikazuje povprečni koristni mesečni pretok, primerjalno s povprečnim mesečnim pretokom in z dolgoletnim povprečjem povprečnega mesečnega pretoka za obdobje od 1939 do 2016.

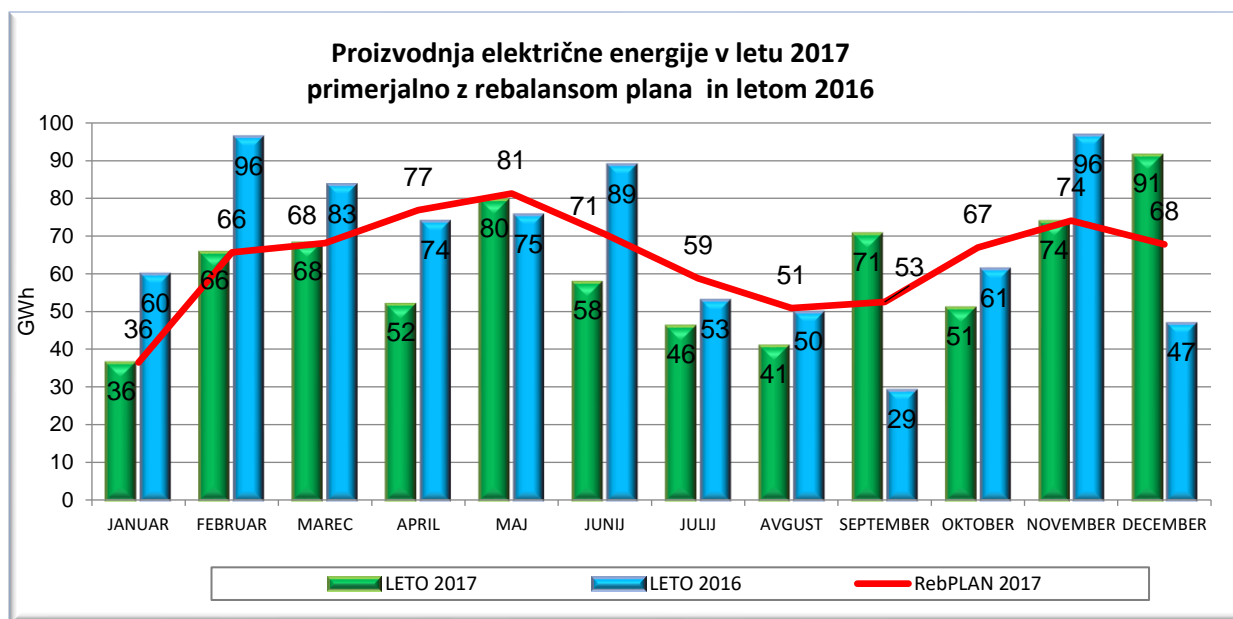
V letu 2017 je bilo proizvedeno 733 GWh električne energije, kar zaostaja za planom za 5 odstotkov in dosega 90-odstotno realizacijo proizvodnje iz predhodnega leta.

V vseh hidroelektrarnah (brez ČHE Avče) je bilo proizvedeno 462 GWh električne energije, kar zaostaja za obdobjim planom za 7 odstotkov in za 14 odstotkov za lansko proizvodnjo.

V ČHE Avče je bilo proizvedeno 271 GWh električne energije, kar za 1 odstotek zaostaja za planom in za 2 odstotka za proizvodnjo lanskega leta. V letu 2017 je ČHE Avče opravila 2.330 ur v črpalnem in 2.012 ur v generatorskem režimu obratovanja. Skupno število zagonov elektrarne je bilo 894, od tega 503 v generatorskem in 391 v črpalnem režimu obratovanja.

Proizvodnja

Postavka / kWh	RE LETO 2017	RPN LETO 2017	IND RE 2017 / RPN 2017	RE LETO 2016	IND RE 2017/ RE 2016
HE nad 10 MW	396.057.128	429.081.248	92	455.327.265	87
HE do 10 MW	65.921.216	67.846.612	97	79.904.613	82
Skupaj HE	461.978.344	496.927.860	93	535.231.878	86
ČHE Avče	271.497.813	273.042.517	99	277.754.927	98
Skupaj	733.476.157	769.970.377	95	812.986.805	90

2.8 VZDRŽEVANJE

Za vzdrževanje naprav in objektov je bilo v letu 2017 porabljenih za 48.942 evrov materiala, 759.672 evrov so znašali stroški storitev. Skupno je bilo za vzdrževalne namene porabljenih 808.614 evrov, kar je nekoliko nad nivojem letu 2016.

V letu 2017 so bile opravljene vse planirane revizije na napravah hidroelektrarn na Soči.

V skladu s terminskimi plani rednih vzdrževalnih aktivnosti so bile opravljene različne zunanje specialistične in pooblaščenke storitve na planskih postavkah revizij, tehničnega opazovanja pregrad, bazenov in cevovodov, gradbenega vzdrževanja objektov, vzdrževanja brežin, podvodnih del, vzdrževanj požarnih naprav, servisov opreme, analiz transformatorskih olj, vzdrževanja programske in strojne opreme, vzdrževanja telekomunikacijskega omrežja in naprav, avtomatskih lokalizacij atmosferskih razelektritev, periodičnih pregledov in preizkusov tlačnih naprav, rednega vzdrževanja napajalnih naprav, meritev ozemljitvenega in strelvodnega sistema za sistemske HE (HE Solkan, HE Plave, HE Doblar), vzdrževanja programske opreme sistema vodenja, popravila vozil, vzdrževanje kopirnih strojev, itd.

s ciljem doseganja večje učinkovitosti razpoložljivih resursov ter boljšega spremljanja stroškov so potekale aktivnosti na področju organizacijske prenovе procesa vzdrževanja. Implementacija sprememb in ukrepov se bo izvajala v letu 2018.

2.9 TRŽNI POLOŽAJ

2.9.1 Značilnosti gospodarskega okolja v letu 2017

Solidno gospodarsko rast beležimo že od konca leta 2013, v letu 2017 pa se je rast še dodatno pospešila, tako da se je približala ravni okoli 4,4 odstotkov. V korak s hitro rastjo gospodarstva gre tudi rast enotnih stroškov dela. Glavni komponenti, ki sta pozitivno prispevali k rasti BDP v letu 2017 sta visoka rast izvoza in vpliv dinamike državnih investicij. V prihodnjih letih se bo široko osnovana gospodarska rast nadaljevala in se gibala med 3 in 4 odstotki. Na gospodarsko rast bodo vedno bolj vplivali demografski dejavniki, ki se bodo odrazili predvsem v nižji rasti zaposlenosti ter posledično razpoložljivega dohodka in zasebne potrošnje.

Investicijska aktivnost se je v letu 2017 precej okrepila, rast je napovedana tudi za prihodnja leta. Državne investicije so se po znatnem padcu v letu 2016, v letu 2017 povečale, kar je ob okrepljeni rasti zasebnih investicij tudi ključni dejavnik znatno višjih investicij. Ob izboljšanju gospodarskih razmer in zmanjšanju negotovosti rast zasebnih investicij podpirajo dobički podjetij, nizke obrestne mere, precej nižja kot pred leti je zadolženost podjetij. Visoka izkoriščenost proizvodnih zmogljivosti deluje spodbujevalno na investicije, zaenkrat predvsem v menjalnem sektorju. Pričakuje se tudi zagon investicij v nemenjalnem sektorju, ki najbolj zaostaja za ravnjo iz let pred krizo. Ob povečanem povpraševanju po nepremičninah, rasti razpoložljivega dohodka gospodinjestev in ugodnih pogojih financiranja so v letu 2017 oživele stanovanjske investicije, njihovo nadaljnjo rast pa je pričakovati tudi v prihodnjih letih.

Ob ugodnih gospodarskih razmerah in visokem povpraševanju po delu so se razmere na trgu dela konec lanskega leta nadalje izboljšale. Rast plač se je nadaljevala in bila v zasebnem in javnem sektorju višja kot leto prej. Pod vplivom višjih cen surovin se je lani okrepila tudi rast cen proizvodov slovenskih proizvajalcev. Aktivnost v gradbeništvu se je proti koncu leta 2017 povišala.

V drugi polovici leta 2017 se je po šestih letih začel povečevati obseg posojil podjetjem. Podjetja so se začela v večji meri zadolževati za investiranje in financiranje tekočega poslovanja, refinanciranja obstoječih obveznosti je manj kot v preteklih letih. Pričakuje se nadaljevanje rasti bančnih kreditov. Kratkoročne in dolgoročne obrestne mere naj bi začele postopno rasti. Dvig obrestnih mer bo dvignil ceno tujih finančnih virov, po katerih pa Slovenija trenutno ne povprašuje.

Kazalnik gospodarske klime kaže ugodne trende, oktobra 2017 je bil za 8,6 odstotkov višji kot oktobra 2016 in tako dosegel raven iz obdobja pred gospodarsko krizo. Na izboljšanje tega kazalnika je pozitivno vplivalo njegovih vseh pet komponent.

Po obdobju nizke rasti cen oziroma deflacije bo rast domačega in tujega povpraševanja okrepila predvsem rast cen storitev. Rast cen energentov in ne energetskega blaga pa bo, ob odsotnosti surovinskih šokov iz tujine, ostala zmerna. Inflacija v letu 2017 je znašala 1,7 odstotka, v naslednjih letih pa se bo gibala okoli 2 odstotkov. Inflacijskih pritiskov ni pričakovati v razvitih državah, prav tako ne deflacije, kar je za Slovenijo dobro.

2.9.2 Tržno okolje elektrogospodarstva

Proizvodnja električne energije vseh elektrarn na območju Republike Slovenije v letu 2017 je znašala (oddaja električne energije v prenosno omrežje) 13.952,5 GWh in je za 1,2 odstotka nižja v primerjavi z letom 2016. Termoelektrarne in toplarne so prispevale 4.261,8 GWh (-3,2 odstotka v primerjavi z letom 2016), hidroelektrarne 3.724,6 GWh (-13,2 odstotka), jedrska elektrarna 5.966,1 GWh (+10 odstotkov). Uporabniki prenosnega omrežja so lani uvozili 9.132,5 GWh električne energije, izvozili pa 9.558,2 GWh.

2.9.3 Razmere na trgih v letu 2017

Družba SENG deluje posredno na odprtih trgih električne energije preko dobave celotne proizvodnje električne energije (EE) edinemu kupcu HSE d.o.o.. Medsebojna kupoprodajna razmerja so urejena z letnimi pogodbami o zakupu moči in dobavi EE.

2.9.4 Prodaja in kupci

Družba SENG je v letu 2017 prodala vso proizvedeno EE na podlagi sklenjenih letnih pogodb edinemu kupcu HSE d.o.o.. Najmlajša hidroelektrarna MHE Klavžarica še vedno prejema premijo organizatorja trga z električno energijo na podlagi *Uredbe o pravilih za določitev cen in za odkup električne energije od kvalificiranih proizvajalcev električne energije*.

V letu 2017 je družba za zakup moči in celotno dobavo električne energije fakturirala 37,7 mio evrov. Fakturirana realizacija je za 7 odstotkov nižja od realizacije predhodnega leta.

2.9.5 Nabava in dobavitelji

V letu 2017 je potekala nabava materiala, opreme in storitev za tekoče poslovanje in za izvajanje načrtovanih investicij. Pri družbi HSE je bila nabavljena električna energija za potrebe ČHE Avče in za potrebe lastne rabe elektrarn. Na področju oskrbe ni bilo težav.

Za polnitev zgornjega akumulacijskega bazena ČHE Avče je potreben nakup električne energije, ki je v letu 2017 znašal količinsko 365 GWh in vrednostno 12,7 mio evrov.

2.10 NALOŽBE

V letu 2017 je bilo v nepremičnine, naprave in opremo vloženih 10,9 mio evrov. Investicijska vlaganja so bila skoraj trikrat večja kot v letu 2016. Večja intenzivnost del je potekala v okviru rekonstrukcije HE Plave I, prenove RTP Plave in obnove hidromehanske opreme na pregradi Podselo ter pri novogradnji HE Kneža.

Pregled realizacije investicij

Opis	RE 2017
Novogradnje	914.268
Vlaganje v zanesljivost proizvodnje	220.927
Center vodenja in tk omrežje	288.633
Zaščitni sistemi	0
Rekonstrukcije	9.337.068
Študije in projektna dokumentacija	0
Drobne investicije	156.060
Poslovni informacijski sistem	49.079
SKUPAJ	10.966.035

Novogradnje

V letu 2017 se je intenzivno nadaljevala v juniju 2016 začeta gradnja nove male hidroelektrarne Kneža na vodotoku Kneža. Mala HE Kneža je zasnovana kot pretočna elektrarna s planinskim zajetjem, brez možnosti akumuliranja vode. Lokacija zajetja se nahaja nad sotočjem Lipovščaka in Kneže. Hidroelektrarna bo izkoriščala skoraj 74 m bruto padca. Derivacija je izvedena s tlačnim cevovodom, ki je na celotni dolžini vkopan v in ob cestno traso. Strojnična zgradba, s pripadajočo elektro-strojno opremo, je locirana na levem bregu Kneže na območju sotočja Kneže in Liščaka nad vasjo Kneža. Elektrarna bo obratovala z enim agregatom z instalirano močjo okoli 850 kW s Francis turbino s horizontalno gredjo. Ocenjena letna proizvodnja je 3,3 GWh. Prikluček na električno omrežje bo izveden na obstoječi daljnovod, ki poteka po dolini Kneže.

V letu 2017 se je dobavilo in vgradilo poliestrski tlačni cevovod, sočasno je potekala izvedba ločenih kabelskih kanalizacij za srednje napetostni in optični kabel. Gradbena dela na zajetju in strojnici so v fazi, ki omogoča pričetek montaže elektro in strojne opreme.

Rekonstrukcije

V letu 2017 so potekale številne rekonstrukcije in obnove dotrajane opreme. Med pomembnejšimi so rekonstrukcija hidromehanske opreme na jezu Podselo, druga faza rekonstrukcije HE Plave I in prenova RTP Plave.

V okviru rekonstrukcije HMO na jezu Podselo poteka celovita obnova dotrajane oprema, ki deluje brez večjih posodobitev od leta 1939. Celotna rekonstrukcija zajema: zamenjavo temeljne zapornice, zamenjavo pogonske opreme zapornic in dvizžnih rešetk, remont zapornic na prelivnih poljih in remont dvizžnih rešetk. Zaključena so dela na temeljnem izpustu in levi trodelni zapornici. V maju 2017 so se začela dela na rekonstrukciji desne trodelne zapornice in pomožne zapornice. Table desne trodelne zapornice in pomožnih zapornic so obnovljene, zamenjani so pogoni z verigami. Jeseni so bili zamenjani pogonski mehanizmi jezovnih zapornic in pogoni rešetk. Obnova tabel srednje jezovne zapornice in jezovnih zapornic bo v začetku leta 2018, ker je za obnovo potrebno znižanje oziroma praznitev akumulacijskega jezera zaradi ugotovljenega večjega puščanja srednje jezovne zapornice.

Najobsežnejša rekonstrukcija v teku je druga faza rekonstrukcije HE Plave I. Rekonstrukcija obsega zamenjavo obeh generatorjev z vzbujalnim sistemom in mrežnega transformatorja 110/10,5 kV, ki bo nadomestil blok transformatorje, zamenjavo posameznih elementov 110 kV stikališča, obnovo srednje napetostne opreme, glavnih razvodov in podrazvodov 0,4 kV AC lastne porabe, napajanja in razvodov 110 V DC lastne porabe, zamenjavo opreme vodenja in zaščite, zamenjavo hladilnega sistema in strojne opreme agregatov ter obnovo prelivnega polja v HE. Januarja 2017 se je začela demontaža agregata 2. Nadaljevala se je zamenjava dotrajane opreme, montaža in testiranja. Konec leta 2017 so bili na agregatu 2 zaključeni suhi testi in opravljeno je bilo prvo ročno vrtenje. Konec aprila se je začela še

demontaža agregata 1. Gradbena dela so v zaključni fazi. Nadaljuje se montaža agregata 1, montaža strojnih naprav in pomožne elektro opreme agregata.

Prenova 110 kV stikališča RTP Plave poteka v soinvestitorstvu z družbama ELES in Elektro Primorska na podlagi sklenjenega *Sporazuma o izgradnji, sofinanciranju in delitvi vlaganj v novo 110kV stikališče RTP Plave*. K skupnemu projektu je pristopila tudi družba SODO d.o.o., ki je prevzela del deleža Elektro Primorske. Novo stikališče bo deloma nadomestilo obstoječe stikališče in bo v GIS izvedbi. V letu 2017 se je zaključila gradnja objekta RTP Plave in montaža 110 kV GIS stikališča RTP Plave. V obratovanje so bila dana 110 kV polja, daljnovodna polja in 110 kV polje HE Plave II.

Vlaganja v zanesljivost proizvodnje

Vlaganja v zanesljivost proizvodnje vključujejo investicijsko vzdrževalna dela na gradbenih objektih in na opremi elektrarn. V letu 2017 je bila zaključena prva faza obnove objekta strojnice HE Doblar, ki je obsegala zamenjavo oken. Dobljena je bila oprema za obnovo videonadzornega sistema in transformatorja lastne rabe za MHE Marof. Opravljena je bila implementacija električne zaščite pred kratkimi stiki v rotorju generatorja ČHE Avče, zamenjava enosmernih napajalnih sistemov na MHE in vgradnja odpeskovalne zapornice na MHE Podmelec. Obnovljeni so bili vzbujalni sistemi in regulatorji moči na treh malih HE.

Center vodenja in TK omrežje

Investicija v posodobitev programske in strojne opreme Centra vodenja SENG (CV) zajema zamenjavo zastarele programske in strojne opreme, ki jo CV SENG uporablja od leta 2003. V letu 2017 je bila dobavljena, vgrajena in implementirana nova oprema daljinskega vodenja. Decembra se je pričelo paralelno poskusno obratovanje novega sistema. Investicija bo zaključena predvidoma aprila 2018. V okviru investicije daljinskega vodenja in TK opreme so bili zamenjani MIS92 na HE Solkan in nadrejeni regulator na HE Plave. Na MHE Plužna se je TK kabel zamenjalo z optičnim.

Študije in projektna dokumentacija

Poteka izdelava projektne dokumentacije zagotovitve ekološko sprejemljivega pretoka na malih HE. Izdelane so tehnične rešitve zagotovitve in način spremljanja Qes za MHE Gradišče, MHE Cerčno, MHE Možnica in MHE Trebuša. Za vse našete elektrarne so pridobljena vodna soglasja.

Poslovno informacijski sistem

Področje je obdelano v samostojnem poglavju (točka 2.10).

Ostalo

Ostala vlaganja zajemajo planirane nakupe oziroma zamenjave opreme za vzdrževanje, obratovanje in delovanje spremljajočih poslovnih funkcij.

2.11 INFORMATIKA

Na področju informatike je družba SENG skladno z usmeritvami na nivoju skupine HSE skrčila obseg investicij na minimum.

Potekale so aktivnosti za razvijanje sposobnosti hitre odzivnosti na spremembe in doseganje stalnega izboljševanja informacijske varnosti. Poslovno informacijska storitev BC se je preselila iz okolja družbe SENG v Šoštanj (projekt DMS4).

V letu 2017 so potekala usposabljanja zaposlenih s ciljem izkoriščanja poslovnih koristi, ki jih nudijo Microsoftove storitve v računalniškem oblaku, kot so skupine O365, Skype za podjetja in OneDrive za podjetja.

Izvedena je bila konfiguracija enotne prijave v Microsoftov oblak, t.i. Azure AD Seamless SSO, ki zagotavlja avtomatsko prijavo uporabnikom, ko se že prijavljene v domeno v lokalnem omrežju. Če iz kakršnegakoli razloga storitev Seamless SSO izpade, je uporabniška prijava v oblak še naprej mogoča na običajen način, z vnosom podatkov o uporabniškem računu.

V družbi poteka preudarno in konstantno odpravljanje papirnatih tokov dokumentov in uvajanje brezpapirnega poslovanja, uporaba digitalnega podpisa za podpisovanje dokumentov kot so delovni nalogi, dobavnice, prevzemnice, dopisi ...

Opravljen je bil nadgradnja programske opreme za varnostno shranjevanje podatkov Veeam Backup & Replication na zadnjo verzijo 9.5 in nadgradnja iz virtualizacijskega okolja VMware vSphere na verzijo 6.0 update 3. Z rednim posodabljanjem se zagotavlja visoka razpoložljivost, zanesljivost in varnost uporabljenih informacijskih storitev.

Na visoko razpoložljivi in dinamični računalniški infrastrukturi je bilo v letu 2017 vzpostavljeno novo virtualizirano okolje za nov sistem vodenja v CV SENG. Izvedena je bila razširitev glavnega pomnilnika rezinskih strežnikov in z njo povezana nadgradnja strojne kode.

Ažurno se dopolnjuje baza znanja na intranetnem spletnem portalu <http://soca> in osvežuje informacijske storitve, kot so *Počitniške kapacitete*, spletna stran *Športnega društva SENG*.

S ciljem poenotenja informacijskih storitev na nivoju skupine je potekala nadgradnja aplikacije T&S na zadnjo verzijo 10.00d, istočasno je bila v modul PIF nameščena dodelava *hseSAPexport* za integracijo s SAP-om.

Z namenom poenotenega in avtomatiziranega obračuna povračila potnih stroškov (prihod na delo) glede na posamezno lokacijo za družbe SENG, DEM in HSE je družba SENG aktivno sodelovala pri izvedbi skupnega naročila izdelave namenske razširitve za modul PIF.

Po pridružitvi novih sodelavcev iz ukinjene HSE Investove poslovne enote v Novi Gorici se je nabavilo tri omrežne licence za programsko opremo ZwCAD za 2D/3D načrtovanje in jih uspešno nadgradilo na zadnjo verzijo ZwCAD 2018. Za bolj enostaven prehod uporabnikov na novo okolje je še vedno možna tudi uporaba starejših verzij ZwCAD 2017 in 2014. Za 3D načrtovanje je urejen Autodesk AutoCAD Civil 3D 2018 Commercial New Single-user ELD Annual Subscription.

V lastni režiji se je posodobilo strojne kode ključne strežniške opreme. Posodobitev se je izvedla fazno, s ciljem obvladovanja tveganja nerazpoložljivosti informacijskih storitev, ki se izvajajo na strežniški opremi.

Opravljen je bila zamenjava ključnega gradnika razširitvene police sistema za virtualizacijo pomnilniških zmogljivosti IBM Storwize v7k.

Novo nabavljena računalniška oprema v letu 2017 je bila implementirana z uporabo orodja Windows Deployment Services. Iztrožena računalniška oprema je umaknjena iz uporabe.

2.12 ANALIZA USPEŠNOSTI POSLOVANJA

2.12.1 Poslovanje v letu 2017

Prihodki

V letu 2017 je družba realizirala 38,19 mio evrov vseh prihodkov, kar je 11 odstotkov manj kot v letu 2016. Najpomembnejši med vsemi prihodki so poslovni prihodki, ki imajo v strukturi vseh prihodkov 99,8-odstotni delež, sledijo finančni prihodki z 0,2-odstotnim deležem.

Realizirani prihodki primerjalno s predhodnim letom

Postavke / v €	2017	2016	IND 2017/16
Poslovni prihodki	38.104.035	40.876.525	93
Finančni prihodki	90.936	1.863.460	5
SKUPAJ	38.194.971	42.739.985	89

Poslovni prihodki v glavnem obsegajo prihodke od zagotavljanja moči in dobave električne energije na domačem trgu. V manjših zneskih pa še prihodke od prodaje storitev, prihodke od prodaje materiala, prihodke od najemnin, prevrednotovalne poslovne prihodke, prihodke od odškodnin in druge poslovne prihodke.

Prihodki od prodaje električne energije predstavljajo največji delež med poslovnimi prihodki. V letu 2017 je družba realizirala 99 odstotkov vseh poslovnih prihodkov s proizvodnjo električne energije oziroma je ustvarila 37.726.186 evrov tega prihodka.

Finančni prihodki obsegajo prihodke od prejetih obresti od danih kreditov in vezanih denarnih sredstev. V letu 2017 so realizirani v znesku 90.936 evrov. V predhodnem letu je izjemoma nastala tako visoka realizacija finančnih prihodkov.

Odhodki

V letu 2017 je družba realizirala 34,21 mio evrov vseh odhodkov, ki so za 7 odstotkov višji od odhodkov leta 2016. Višja realizacija je predvsem zaradi višjih tržnih cen nakupa električne energije za ČHE.

Odhodki so sestavljeni iz poslovnih odhodkov, ki imajo v strukturi vseh odhodkov 98-odstotni delež in finančnih odhodkov z 2-odstotnim deležem.

Poslovni odhodki znašajo 33,70 mio evrov in presegajo realizirane v predhodnem letu za 8 odstotkov. Finančni odhodki, med katere spadajo v glavnem obresti od najetih posojil, so nastali v višini 0,50 mio evrov in pomenijo 67-odstotno realizacijo leta 2016. Padanje obrestne mere in zniževanje stanja dolga se je poznalo tudi na nižjih finančnih odhodkih v primerjavi s predhodnim letom.

Realizirani odhodki primerjalno s predhodnim letom

Postavke / v €	2017	2016	IND 2017/16
Poslovni odhodki	33.704.012	31.152.134	108
Finančni odhodki	504.026	754.137	67
SKUPAJ	34.208.038	31.906.271	107

V strukturi vseh odhodkov so največje stroškovne postavke: amortizacija, strošek nakupa električne energije, stroški dela in dajatve z izdatki za varstvo okolja, ki predstavljajo 90 odstotkov vseh odhodkov.

Poslovni izid

Družba je poslovno leto 2017 zaključila s 3,99 mio evrov poslovnega izida pred davki in 3,99 mio evrov čistega poslovnega izida. Delež čistega poslovnega izida v celotnih prihodkih znaša 10 odstotkov.

Poslovni izidi v primerjavi s planom in predhodnim letom

Postavke / v €	2017	2016	IND 2017/16
Poslovni izid iz poslovanja - EBIT	4.400.023	9.724.391	45
EBITDA	14.625.703	20.184.537	72
Finančni izid	-413.090	1.109.323	
Poslovni izid pred davki	3.986.933	10.833.714	37
Čisti poslovni izid	3.993.874	9.233.425	43

2.12.2 Glavne aktivnosti in realizirani cilji

V letu 2017 je bilo poslovanje družbe naravnano k uresničevanju ciljev in nalog, ki so bili zastavljeni v *Poslovnem načrtu 2017*, med katerimi so bili tudi ukrepi za dodatno racionalizacijo. Poslovanje je pozitivno z doseženim čistim dobičkom 3,9 mio evrov in je preseglo planirani čisti dobiček za 12 odstotkov. Zagotovljeno je bilo zanesljivo in varno obratovanje objektov ter naprav. Investicije so potekale intenzivno. Manj ugodno hidrološko leto je prineslo nedoseganje planirane proizvodnje. Izvajale so se aktivnosti postopne posodobitve delovanja nekaterih poslovnih procesov, predvsem organizacijska prenova procesa vzdrževanja, izboljševanje projektnega vodenja s ciljem zagotavljanja večje dinamike pri izvajanju projektov in večje preglednosti in vzpostavljanje kompetenčnega modela.

Poslovanje v letu 2017 je ocenjeno kot uspešno in učinkovito. Večina ciljev je realiziranih.

Družba je aktivno sodelovala pri doseganju skupnih učinkov v skupini HSE na proizvodnem in poslovnem področju ter področju skupnih projektov informatike (SAP ERP, DMS). V letu 2017 se je začelo s produkcijo SAP ERP in posodobitvijo BC.

2.12.3 Zagotavljanje plačilne sposobnosti

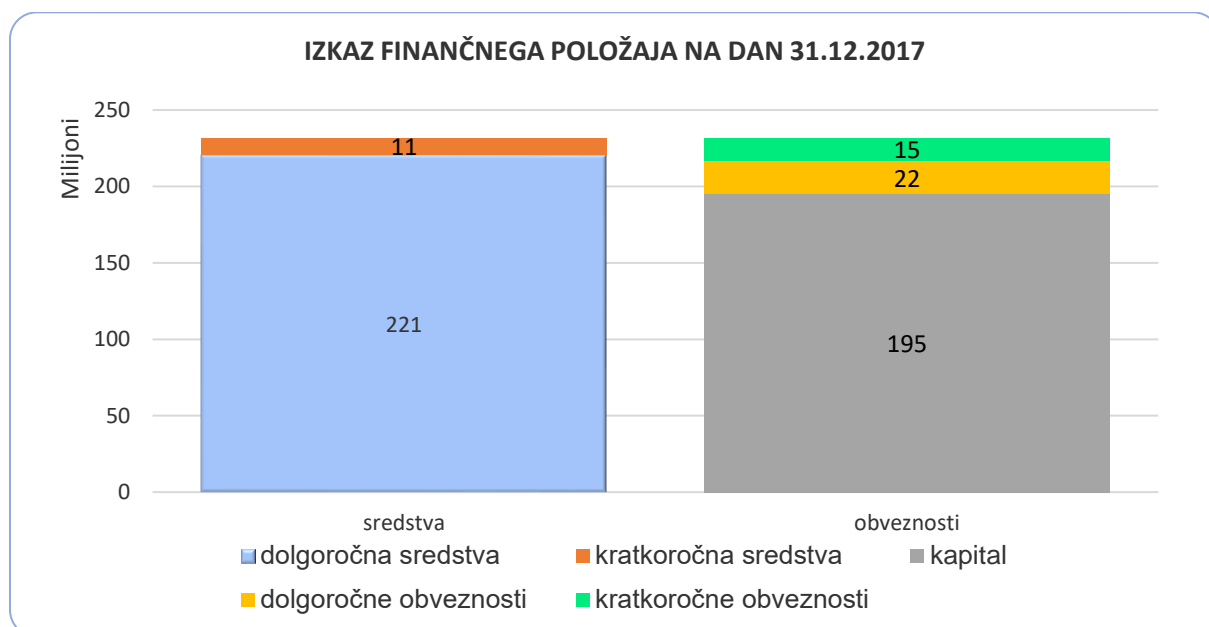
V letu 2017 ni bilo težav s plačilno sposobnostjo, ker so bila pravočasno zagotovljena sredstva za poravnavanje tekočih obveznosti in izvedbo investicij. Plačilno sposobnost družbe smo v letu 2017 zagotavljali z načrtovanjem in spremljanjem denarnih tokov, usklajevanjem ročnosti terjatev in obveznosti. Skladno z »Internim navodilom družb skupine HSE za upravljanje z denarnimi sredstvi (Cash management) in za združevanje denarnih sredstev (Cash pooling) v skupini HSE« je družba koristila ugodnosti Cash poolinga.

2.12.4 Zagotavljanje potrebnih finančnih virov

V letu 2017 so bili potrebni finančni viri za poslovanje in investiranje zagotovljeni iz realiziranih tekočih prihodkov.

2.12.5 Kapitalska ustreznost

Družba je kapitalsko ustrezna, saj razpolaga z ustreznim kapitalom glede na obseg in vrste poslov, ki jih opravlja ter glede na tveganja, ki jim je izpostavljena pri opravljanju teh poslov. Knjigovodska vrednost vseh sredstev družbe po stanju konec leta 2017 znaša 231,7 mio evrov, vrednost lastniškega kapitala pa 195 mio evrov. Z lastniškim kapitalom je financiranih 84 odstotkov vseh sredstev družbe. Kapital se je v letu 2017 glede na leto 2016 zmanjšal za 14 mio evrov oziroma za 7 odstotkov. Zmanjšanje predstavlja razliko med doseženim čistim dobičkom leta 2017 in izplačanim bilančnim dobičkom. Lastniškega kapitala je sedemkrat več kot dolga. Struktura virov financiranja je ustrezna. Udeležba dolžniškega kapitala v financiranju sredstev družbe povečuje dobičkonosnost kapitala. V financiranju družbe prevladujejo dolgoročni viri, delež le-teh je 93 odstotkov. V letu 2017 je družba izplačala lastniku udeležbo v dobičku v višini 18 mio evrov.

2.12.6 Stanje zadolženosti

Stanje zadolženosti se iz leta v leto znižuje. Skupno stanje neodplačanih posojil do bank na dan 31. 12. 2017 znaša 27.081.250 evrov in predstavlja 12 odstotkov vsega kapitala in obveznosti. Stanje neodplačanega dolgoročnega posojila SID banki znaša 20.281.250 evrov, stanje neodplačanega dolgoročnega posojila NKBM znaša 6.800.000 evrov.

V letu 2017 so bile odplačane glavnice posojil v višini 6.472.500 evrov.

Dolgoročna posojila se obrestujejo po variabilni obrestni meri vezani na tri oziroma šest mesečni EURIBOR plus fiksna marža. Obrestna mera, vezana na EURIBOR, je ostala v območju negativne vrednosti.

2.12.7 Kazalniki družbe

Kazalniki poslovanja in financiranja za leto 2017 kažejo na dobro finančno oceno družbe. Družba je nizko zadolžena in ima ugodno strukturo virov financiranja. Zadolžitev izhaja iz preteklega obdobja, ko je bila investicijska aktivnost večja in je bilo potrebno za financiranje razširjene reprodukcije najeti posojila. Tekoče poslovanje je financirano le z lastnimi viri. Tuji viri so udeleženi le s 15 odstotki. Družba ima visok delež kapitala, in sicer 84 odstotkov, s katerim pokrije 91 odstotkov vseh stalnih sredstev. Stalna sredstva imajo pomemben obseg v strukturi sredstev in predstavljajo 92 odstotkov vseh sredstev. Dolgoročna sredstva so financirana 98-odstotno z dolgoročnimi viri. Družba ima majhno kreditno izpostavljenost. Družba ni imela težav z likvidnostjo. Izplačilo bilančnega dobička je sicer poslabšalo finančno stanje glede na leto 2016, je pa še vedno stabilno.

Kazalnik gospodarnosti poslovanja je 1,13, kar pomeni, da so poslovni prihodki večji kot poslovni odhodki. EBITDA marža je v prihodkih od prodaje udeležena z 38 odstotki. EBITDA je sestavljena iz poslovnega izida iz poslovanja, ki ima v prihodkih od prodaje 11-odstotni delež in iz odpisov vrednosti, ki imajo v prihodkih od prodaje 27-odstotni delež. Čisti poslovni izid ima v skupnih prihodkih 10-odstotni delež. Kljub visoki dobičkonosnosti prihodkov pa so kazalci donosnosti nizki zaradi visoke kapitalske udeležbe v poslovanju. Dosežen 10-odstotni delež čistega poslovnega izida v vseh prihodkih je prispeval k 2-odstotni donosnosti. Družba je v letu 2017 ustvarila 28,6 evrov čistega dobička na 1.000 evrov vloženega osnovnega kapitala.

Kazalniki poslovanja in financiranja

Postavka	2017	2016	IND 2017/16
Stopnja lastniškosti financiranja	84,10	82,72	102
Stopnja dolgoročnosti financiranja	93,59	93,93	100
Stopnja osnovnosti investiranja	91,97	84,09	109
Stopnja dolgoročnosti investiranja	95,24	87,10	109
Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev	0,91	0,98	93
Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obv. (hitri koeficient)	0,04	1,46	3
Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obv. (pospešeni koeficient)	0,62	2,11	29
Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obv. (kratkoročni koef.)	0,73	2,12	35
Koeficient gospodarnosti poslovanja	1,13	1,31	86
Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala (ROE)	0,02	0,045	44
Koeficient čiste dobičkonosnosti sredstev (ROA)	0,016	0,036	45
Dodana vrednost / zaposlenega (v € / zap.)	163.249	210.166	78
Koeficient dolgovno - kapitalskega razmerja	0,14	0,16	86
Celotne finančne obveznosti / EBITDA	1,85	1,67	111
EBITDA marža v %	38,4	49,75	77
Neto finančni dolg na EBITDA	1,81	0,56	323

2.13 UPRAVLJANJE S TVEGANJI

Družba SENG je pri poslovanju izpostavljena različnim vrstam tveganja, katerih spoznavanje, spremljanje in obvladovanje postaja vse pomembnejše. Cilj je zmanjševanje tveganj na najnižjo možno raven. V letu 2017 je družba nadaljevala z graditvijo sistema upravljanja s tveganji na področju celotne dejavnosti družbe, ki temelji na sistemu zgodnjega odkrivanja in opozarjanja, analize vplivnosti in posledic, nadzora in obvladovanja. Družba je vključena v celovito upravljanje tveganj, ki ga je vzpostavila obvladujoča družba in ga nadgrajuje za celotno skupino. Sprejet je bil akt *Politika upravljanja tveganj skupine HSE*, november 2016 in velja tudi za družbo SENG. Konec leta 2017 so potekale priprave na vključitev v novo celovito programsko rešitev v skupini HSE, ki podpira celoten proces upravljanja s tveganji in poročanja.

Odbor za upravljanje tveganj (OUT) v družbi SENG med letom pripoznava, spremlja, analizira in ocenjuje tveganja ter na osnovi prepoznanih sprememb sprotno ažurira *Register tveganj* in redno mesečno poroča Službi za obvladovanje tveganj HSE d.o.o.. Register tveganj je oblika sistematičnega zapisa identificiranih tveganj in priložnosti, njegova vzpostavitev in vzdrževanje, pa je eden od elementov učinkovitega upravljanja tveganj.

Tveganja so združena glede na njihove skupne značilnosti in glede na poslovne procese v naslednje glavne kategorije:

- **Strateška in poslovna tveganja** (tveganje poslovnega ugleda, regulatorno tveganje, investicijsko tveganje, tveganje R&R);
- **Tržna tveganja** (cenovno tveganje);
- **Količinska/proizvodna tveganja** (tveganje hidrologije, tveganje strojelomov, tveganja povezana z vodenjem proizvodnje);

- **Finančna tveganja** (obrestno tveganje, likvidnostno tveganje, tveganje povezano s kršenjem zavez v pogodbah o zadolževanju, kreditno tveganje);
- **Operativna tveganja** (tveganja informacijskega sistema, kadrovska tveganja, tveganje prevar in skladnosti poslovanja, tveganja na področju komuniciranja);
- **Varnostna tveganja** (tveganje varovanja informacij, tveganja povezana z varstvom in zdravjem pri delu, tveganja varnosti in katastrof).

Tveganja so ovrednotena po dveh kriterijih - po vplivu na poslovanje (potencialne posledice/škoda na poslovanju) in po verjetnosti pojava (pogostost nastanka dogodka). Tveganja so bila ocenjena na podlagi štiri stopenjske lestvice verjetnosti pojava in vplivnosti na poslovanje. Ocena v obliki stopnje tveganja je izračunana kot zmnožek med vplivom in verjetnostjo ter je uvrščena v štiristopenjsko lestvico. Z izračunom je ocenjeno celotno tveganje brez upoštevanja vpliva možnih dodatnih ukrepov na zmanjševanje tveganja. V primerih, ko je za posamezno vrsto tveganja možno predvideti več možnih scenarijev vplivov in verjetnosti, je obravnavan scenarij z najvišjo vrednostjo tveganja.

Glede na ugotovljeno stopnjo tveganja so določeni potrebni ukrepi oz. odzivi v smeri sprejema tveganja, zmanjšanja tveganja, prenosa tveganja ali izogibanja tveganju.

Stopnja tveganja posameznega identificiranega dogodka je določena v skladu s spodnjo matriko vpliva in verjetnosti.

Matrika tveganj

STOPNJE TVEGANJA		VERJETNOST			
		MALO VERJETNO	MOŽNO	PRECEJ VERJETNO	ZELO VERJETNO
VPLIV	ZELO VELIK	SPREJEMLJIVO	ZMerno	VISOKO	VISOKO
	VELIK	SPREJEMLJIVO	SPREJEMLJIVO	ZMerno	VISOKO
	ZMeren	NIZKO	SPREJEMLJIVO	SPREJEMLJIVO	ZMerno
	MAJHEN	NIZKO	NIZKO	SPREJEMLJIVO	SPREJEMLJIVO

Finančna tveganja

Tveganje plačilne sposobnosti je tveganje, ki se kaže v primanjkljaju likvidnih sredstev za tekoče poravnavanje vseh sredstev in v nesposobnosti družbe, da v dogovorjenih rokih poravnava svoje obveznosti. Z ukrepi za obvladovanje tveganja plačilne sposobnosti se zagotavlja optimalna plačilna sposobnost družbe. Eden izmed takih ukrepov je načrtovanje denarnih tokov na dnevni, mesečni, letni in večletni ravni ter redno spremljanje in upravljanje likvidnosti. Družba SENG je v okviru skupine HSE vključena v cash management oz. v upravljanje z denarnimi sredstvi. Cash management poteka v obliki zadolževanja med družbami v skupini. Cilj je optimizacija likvidnosti družb v skupini, saj se s tem dosegajo boljši pogoji zadolževanja in naložbenja denarnih sredstev. Cash management se izvaja v skladu s sprejetimi Internimi navodili družb skupine HSE za upravljanje z denarnimi sredstvi Cash management in za združevanje denarnih sredstev Cash pooling skupine HSE.

Tveganje solventnosti je tveganje zagotavljanja likvidnosti na dolgi rok in izhaja iz tveganja zagotavljanja kapitalne ustreznosti zaradi dolgotrajnejšega poslovanja z izgubo in tveganja

kratkoročne ali dolgoročne plačilne nesposobnosti, s čimer je ogrožen ugled, pogosto pa tudi dolgoročno delovanje družbe.

Kreditno tveganje je tveganje, da pogodbene obveznosti ne bodo v celoti poravnane ob njihovi zapadlosti. Obvladujoča družba HSE je največji kupec, ki odkupi vso proizvedeno električno energijo. Sklenjena je letna pogodba o prodaji električne energije, ki vsebuje elemente zavarovanja terjatev. Ostali kupci in poslovni partnerji so večinoma znani in imajo glede na izkušnje ugodno boniteto.

Obrestno tveganje je tveganje rasti stroškov financiranja pri virih, vezanih na spremenljivo obrestno mero zaradi spremembe višine obrestnih mer na trgu. Družba ima dolgoročne kredite najete po variabilni obrestni meri Euribor. Obrestno tveganje je obvladovano na nivoju družbe in skupine, skladno z izvedbeno politiko obrestnega tveganja v skupini HSE. Določena je raven, do katere se zavaruje pred tveganjem in instrumenti, s katerimi se varuje.

Tržna tveganja

Cenovno tveganje opredelimo kot tveganje, ki izhaja iz nihanja tržnih cen elektrike, ki imajo neposredni vpliv na cene EE ali na poslovanje družbe, s tem pa neposredno vplivajo na prihodke od prodaje. Družba SENG ne nastopa neposredno na trgu električne energije. To tveganje je obvladovano v okviru skupine HSE.

Količinska / proizvodna tveganja

Tveganje izpada načrtovane hidrologije, ki se kaže v nedoseganju planirane proizvodnje iz HE in mHE zaradi nizkega vodostaja porečja ter posledično v nižjem prihodku, se obvladuje v okviru skupine HSE. Obvladovanje na dolgi rok je možno z graditvijo akumulacijskih HE na porečju reke Soče.

Tveganje izpada proizvodnih naprav HE se kaže v izpadu prihodka, stroških za izvedbo sanacijskih ukrepov, neobratovanju v času odpravljanja posledic - nižja proizvodnja, nižji prihodki. Tveganje se obvladuje s pogostejšo periodiko spremljave stanja, izvedbo rednih in izrednih vzdrževalnih del, izvedbo rekonstrukcij in obnov in z zavarovanjem osnovnih sredstev pred škodnimi dogodki. Izguba proizvodnje ni zavarovana.

Tveganje izpada proizvodnih naprav ČHE Avče se kaže v izpadu prihodka, stroških za izvedbo sanacijskih ukrepov, neobratovanju v času odpravljanja posledic - nižja proizvodnja, nižji prihodki. Tveganje se obvladuje s spremljavo stanja ter izvedbo popravil rotorja s strani proizvajalca v sklopu revizij in s sklenitvijo pogodbe za izvedbo remonta v letu 2018 ter z zavarovanjem osnovnih sredstev pred škodnimi dogodki.

Strateška in poslovna tveganja

Regulatorno tveganje izhaja iz sprememb zakonodaje ali tržnih pravil na trgih električne energije, s posledicami na poslovnem rezultatu družbe. Tveganje obvladujemo s spremljanjem sprememb zakonodaje in z nenehnim usposabljanjem, da se zagotovi pravilna uporaba predpisov.

Z investicijskim tveganjem razumemo tveganje nedoseganja planiranega donosa na investirana sredstva zaradi nepravočasne, neekonomične, ali tehnično neustrezne izvedbe investicijskih projektov. Tveganje se odraža na zvišanju stroškov investicij, izpadu prihodkov, stroških pogodbenih kazni in

sankcij, nekonkurenčnosti, izgubi tržnega deleža ipd.. Investicijsko tveganje vključuje tveganje ustrezne strategije odnosov, oz. komunikacije z investitorji (lastniki in posojilodajalci).

Tveganje R&R

Podlaga za načrtovanje in izvedbo naložbenih projektov predstavljajo Razvojni in Poslovni načrt družbe ter investicijska in projektna dokumentacija za posamezno naložbo. Za pravočasno izvajanje načrtovanih naložb je pomembno, da so vse posamezne faze od priprave do izvedbe naložbe pripravljene in odobrene pravočasno, kar se zagotovi s postopki in načinom priprave investicijskih projektov in vodenja projektov v skladu z internimi akti in veljavno nacionalno zakonodajo v vseh fazah projekta. Za izvedbo posameznih projektov so imenovani odgovorni nosilci, ki so zadolženi za pravočasno pripravo investicijske dokumentacije in izvedbo postopkov oddaje del. Potrebno je tudi pravočasno zagotavljanje finančnih virov. Status naložbenih projektov se spremlja na nivoju razvojnih kolegijev. Naložbeni plan se usklajuje v fazi priprave Razvojnih in Poslovnih načrtov družb skupine HSE.

Tveganje iz korporativnih razmerij je tveganje iz razmerij z obvladujočo družbo.

Operativna tveganja

Kadrovsko tveganje zajema tveganje, povezano z upokojevanjem zaposlenih, fluktuacijo ključnih kadrov, bolniškimi odsotnostmi, odsotnostjo zaradi zdravstvenih omejitev, visoko starostno strukturo in izgubo intelektualnega kapitala. Kadrovska tveganja se obvladujejo s spodbujanjem stalnega izpopolnjevanja zaposlenih, s pridobivanjem novega znanja in kompetenc, prenosom znanja med zaposlenimi, timskim delom, samoiniciativnostjo, ustvarjalnostjo in inovativnostjo. Pomembno je gojenje dobrih odnosov med zaposlenimi in graditev visoke organizacijske kulture. Fluktuacijo poskušamo preprečevati z dobrim vodenjem in komunikacijo z in med zaposlenimi, s stalno strokovno rastjo in motiviranjem ter zagotavljanjem stimulativnih delovnih pogojev in okolja.

Informacijska tveganja zajemajo tveganja na raznovrstnih področjih poslovanja od varovanja poslovnega in tehničnega podatkovnega omrežja, računalniške infrastrukture, informacijskih storitev, aplikacij in podatkovnih zbirk, varnostnega preverjanja, preprečevanja nepooblaščenih dostopov in računalniških vdorov, revizije informacijskih storitev, načrtovanja neprekinjenega poslovanja do digitalne forenzike in postopkov za preprečevanje kršitve pravic intelektualne lastnine ter zlorabe informacijskih sredstev. Celostno gledano so vsa prepoznana informacijska tveganja povezana v enovit sistem, ki imajo za skupni cilj zagotavljanje visoke razpoložljivosti poenoteni informacijskih storitev. Tveganje nerazpoložljivosti informacijske storitve kot npr. sistema vodenja v CV ima običajno za posledico več negativnih učinkov in predstavlja eno izmed pomembnejših informacijskih tveganj. Pomembno je zavedanje o potrebi po informacijski varnosti, etičnosti in spoštovanju pravic intelektualne lastnine s strani vseh zaposlenih v družbi. Preudarna raba programske opreme in ustrezen odnos do intelektualne lastnine, premoženja družbe, pomembno prispevajo k majhni verjetnosti pojava odškodninskega in kazenskega tveganja.

Varnostna tveganja

Tveganja na področju varnosti in zdravja pri delu zajemajo kompleksen sistem različnih področji dela, ki pa so celostno gledano povezana v enovit sistem s skupnim ciljem, zagotavljanjem varnosti in zdravja

samega delavca brez tveganj za ogrožanje njegovega zdravja. Tveganje nastanka negativnih psihofizičnih stanj zaposlenih v zvezi z delom predstavlja imenovalec več končnih pokazateljev (ne)urejenih razmer na delovnem mestu, zato lahko to tveganje imenujemo tudi glavno ali bistveno tveganje. V povezavi s slednjim, poznamo še tveganja brezhibnosti sredstev za delo, osebne varovalne opreme, delovnega okolja in delovnih mest v povezavi z urejenostjo vse zakonsko potrebne dokumentacije. Odškodninsko in kazensko tveganje v družbi obstaja in prav je, da smo nanj pripravljeni, vendar je verjetnost pojava majhna. Nekoliko ločeno, vendar prav tako pomembno in identificirano je požarnovarnostno tveganje, ki zajema svoj sistem ukrepov, s katerimi se zagotavlja varnost pred tveganji požarov ali eksplozij. Požarnovarnostno tveganje se dotika praktično vseh preostalih tveganj, ki se v družbi nahajajo.

Tveganja izrednih dogodkov, naravnih nesreč in katastrof so povezana z izvajanjem poslovnih procesov v odnosu do notranjega in zunanjega okolja družbe, zagotavljanjem neprekinjenega delovanja ter s tem povezanimi načrti vzpostavitve delovanja. Pri tovrstnih tveganjih imamo v mislih izredne dogodke v proizvodnem procesu zaradi notranjih dejavnikov, ali izrednega delovanja zunanjih dejavnikov (narava), ki lahko ogrožajo nemoteno poslovanje, varnost ljudi, okolje in obstoj družbe. Obvladuje se z ukrepi iz sprejetih navodil. V teh primerih se avtomatsko razglasi stanje pripravljenosti vseh služb v družbi v skladu z "Navodilom o izvajanju ukrepov za obrambo pred poplavami, požari, potresi in drugimi nesrečami" in "Načrtom zaščite in reševanja" z namenom pravočasnega odziva osebja SENG za izvedbo ustreznih ukrepov.

Tveganja varovanja premoženja obsegajo tveganja vezana na neavtorizirane dostope, odtujitev ali uničenje intelektualne lastnine, energetskega objekta ali drugih pomembnih informacij s strani raznih deležnikov

Pregled ocene posameznih tveganj

Vrsta tveganja	Kategorija tveganja	Posledica/vpliv	Vpliv	Ocena		Stopnja tveganja	Odziv/ukrepi
				Verjetnost			
Tveganje izpada proizvodnih naprav CHE Avče	Količinska/proizvodna tveganja	Neobratanje v času odpravljanja posledic strojeloma od 6 do 8 mesecev, posledično izpad prihodka in stroški za izvedbo sanacijskih ukrepov.	ZELO VELIK	MOŽNO		ZMerno	Zavarovanje osnovnih sredstev pred škodnimi dogodki, spremljava stanja ter izvedba popravil rotorja v sklopu revizij s strani proizvajalca, sklenitev pogodbe za izvedbo remonta v letu 2018.
Tveganje izpada proizvodnih naprav HE nad 10 MW	Količinska/proizvodna tveganja	Neobratanje v času odpravljanja posledic strojeloma, posledično izpad prihodka in stroški za izvedbo sanacijskih ukrepov.	VELIK	MALO VERJETNO		SPREJEMLJIVO	Zavarovanje osnovnih sredstev pred škodnimi dogodki, pogostejša periodika spremljave stanja, izvedba rednih in izrednih vzdrževalnih del
Tveganje izpada načrtovane hidrologije -HE nad 10 MW	Količinska/proizvodna tveganja	nedoseganje planirane proizvodnje ter posledično izpad planiranega prihodka	VELIK	MOŽNO		SPREJEMLJIVO	Povezanost v skupino HSE, dolgoročni ukrep je graditev akumulacijskih HE na porečju reke Soče
Tveganje izpada načrtovane hidrologije - porečje MHE	Količinska/proizvodna tveganja	nedoseganje planirane proizvodnje ter posledično izpad planiranega prihodka	ZELO VELIK	MOŽNO		ZMerno	Nimamo vpliva zaradi odvisnosti od vremenskih razmer
Regulatorno tveganje	Strateška in poslovna tveganja	vpliv na poslovni rezultat ,ugled in razvoj družbe, morebitne izgube pravic, prejeti odškodninski zahtevki	ZMEREN	MOŽNO		SPREJEMLJIVO	Spremljanje predpisov in njihovih sprememb; usposabljanje za zagotovitev pravilne uporabe predpisov; pridobivanje pravnih stališč in mnenj v zadevah
investicijsko tveganje	Strateška in poslovna tveganja	zvišanje stroškov investicij, izpad prihodkov, nedoseganje planiranega donosa, nekonkurenčnosti, izguba tržnega deleža ipd..	ZELO VELIK	MALO VERJETNO		SPREJEMLJIVO	nadzor nad izvedbo in projektno vodenje
Tveganje R&R	Strateška in poslovna tveganja	omejitev razvoja družbe , neizkoriščene priložnosti in potencialne kapacitete	ZMEREN	MALO VERJETNO		NIZKO	Pravočasna priprava in odobritev vsake posamezne faze od priprave do izvedbe naložbe, voditi postopke in načine priprave investicijskih projektov in vodenje projektov v skladu z internimi akti in veljavno nacionalno zakonodajo, imenovanje odgovornih nosilcev za vodenje projektov, pravočasno zagotavljanje finančnih virov, spremljava na nivoju razvojnih kolegijev.
Kadrovsko tveganje	operativna tveganja	težave v delovnih procesih zaradi bolniških odsotnosti, odhodov, zdravstvenih omejitev, izguba intelektualnega kapitala	ZMEREN	MOŽNO		SPREJEMLJIVO	Stalno izpopolnjevanje zaposlenih s pridobivanjem novega znanja in kompetenc, prenosom znanja med zaposlenimi, timskim delom, samoiniciativnostjo, ustvarjalnostjo in inovativnostjo, gojenje dobrih odnosov med zaposlenimi in graditev visoke organizacijske kulture, zagotavljanje stimulativnih delovnih pogojev in okolja.
Informacijska tveganja	Operativna tveganja	nerazpoložljivost računalniških, komunikacijskih in informacijskih storitev, nerazpoložljivost podatkov, nekonsistentnost podatkov, izredni dogodki,	ZMEREN	MOŽNO		SPREJEMLJIVO	Stalno izboljševanje informacijske varnosti, predvidevanje nastanka možnih tveganj v določenih situacijah, izobraževanje

Vrsta tveganja	Kategorija tveganja	Posledica/vpliv	Vpliv	Ocena		Odziv/ukrepi
				Verjetnost	Stopnja tveganja	
		odstopanja od pričakovanj, nepooblaščen dostopi, vdori, kršitev pravic intelektualne lastnine				zaposlenih glede varovanja informacij in obvladovanja informacijskih tveganj.
Tveganje prevar in skladnost poslovanja	Operativna tveganja	skozi izgubo prihodkov, višje stroške, globe in kazni vpliva na doseganje planiranega denarnega toka	MAJHEN	MOŽNO	NIZKO	Vzpostavljen notranji sistem kontrol in nadzora.
Tveganja na področju varnosti in zdravja pri delu	Varnostna tveganja	Povečana odsotnost od dela, zmanjšana produktivnost, dodatni stroški v zvezi s kritjem predvsem zdravstveno socialnih obveznosti, povečana psihosocialna tveganja (mobing, trpinčenje, ...), poškodbe, odškodninsko in kazensko tveganje	ZMEREN	MOŽNO	SPREJEMLJIVO	Prepoznana, ocenjena in spremljajoča tveganja zavedena v Izjavi o varnosti z oceno tveganja in požarnih redih ter drugih internih aktih, redno vodenje in spremljanje kazalnikov stanja, obveščanje in izvedba ukrepov glede na potrebe.
Tveganje plačilne sposobnosti	Finančna tveganja	neplačane denarne obveznosti, izguba bonitete, nesposobnosti družbe, da v dogovorjenih rokih poravnava svoje obveznosti.	VELIK	MALO VERJETNO	SPREJEMLJIVO	Načrtovanje denarnih tokov na dnevni, mesečni, letni in večletni ravni ter redno spremljanje in upravljanje likvidnosti.
Kreditno tveganje	Finančna tveganja	neporavnane pogodbene obveznosti delno ali v celoti ob njihovi zapadlosti, izpad likvidnih sredstev	ZMEREN	MALO VERJETNO	NIZKO	Obvladujoča družba HSE je največji kupec, ki odkupi vso proizvedeno električno energijo.
Obrestno tveganje	Finančna tveganja	večji denarni izdatki za plačilo obresti od posojil, vezanih na spremenljivo obrestno mero	MAJHEN	MALO VERJETNO	NIZKO	Obrestno tveganje je obvladovano na nivoju družbe in skupine skladno z izvedbeno politiko obrestnega tveganja v skupini HSE.
Okoljska tveganja	Operativna tveganja	vpliv na poslovanje, prekinitve koncesijske pogodbe	VELIK	MALO VERJETNO	SPREJEMLJIVO	Vzdrževanje sodelovalnih odnosov z zunanjimi deležniki, redno izpolnjevanje pogodbenih obveznosti in internih navodil.
Tveganje varovanja premoženja	Varnostna tveganja	Neavtoriziran dostop in odtujitev/uničenje intelektualne lastnine, energetskih objektov ali drugih pomembnih informacij. Uničenje s strani zaposlenih/sabotaža, s strani zunanjih deležnikov, varovanje informacij...	ZMEREN	MOŽNO	SPREJEMLJIVO	Vzpostavljena pravila za dostope in varovanje v internih aktih, vzpostavitev tehničnega varovanja premoženja na objektih, spremljanje in nadziranje
Tveganje izrednih dogodkov, naravnih nesreč	Strateška in poslovna tveganja	večja škoda na objektih in zemljiščih v lasti SENG in v lasti drugih oseb, daljši izpadi proizvodnje zaradi sanacije, poškodba ali smrt udeleženi oseb itd.	ZELO VELIK	MALO VERJETNO	SPREJEMLJIVO	Vzpostavljena pravila za delovanje v izrednih razmerah, spremljava dogodkov, izvajanje preventivnih tehničnih in organizacijskih ukrepov, ukrepanje v skladu z "Navodilom o izvajanju ukrepov za obrambo pred poplavami, požari, potresi in drugimi nesrečami" in "Načrtom zaščite in reševanja"

Glede na pridobljeno oceno posameznih tveganj so tveganja razvrščana v štiri kvadrante, ki predstavljajo usmeritev, kakšen kontrolni sistem mora biti postavljen za nadzor nad tveganji oziroma upravljanje z njimi.

Zemljevid tveganj

ZMerno	Visoko
Tveganje strojeloma v ČHE Avče Tveganje izpada načrtovane hidrologije na porečju mHE	
Tveganje prevar in skladnost poslovanja Obrestno tveganje Kreditno tveganje Tveganje R&R	Tveganje izpada načrtovane hidrologije - HE nad 10 MW Tveganje izpada proizvodnih naprav HE nad 10 MW Regulatorno tveganje Investicijsko tveganje Kadrovsko tveganje Informacijska tveganja Tveganja na področju varnosti in zdravja pri delu Tveganje plačilne sposobnosti Okoljsko tveganje Tveganje varovanja premoženja Tveganje izrednih dogodkov
Nizko	Sprijemljivo

2.14 KOMUNICIRANJE Z JAVNOSTMI

Obvladovanje komunikacijske funkcije, ki je ena od sestavnih poslovnih funkcij vsake družbe, izrazito vpliva na celotno poslovanje in ugled podjetja. Od upravljanja odnosov z deležniki, ki sestavljajo ožje in širše poslovno okolje, je odvisna prepoznavnost in kredibilnost družbe ter njenega vodstva. Soške elektrarne Nova Gorica (SENG) so del skupine HSE in v 100-odstotni lasti družbe HSE d.o.o., zato cilji SENG-a sooblikujejo tudi strateške usmeritve lastnika.

Izvajanje komunikacijskih aktivnosti je kompleksno, pri tem se upošteva *Komunikacijski pravilnik skupine HSE*, ki določa enotne standarde in načine izvajanja korporativnih komunikacijskih aktivnosti v družbah skupine HSE. Tako se na pregleden in celovit način ohranja ter krepi prepoznavnost družbe SENG, hkrati pa gradi integriteto, ugled in dobro ime Skupine HSE kot celote. Načrtovan in profesionalen pristop pripomore k uresničevanju načrtanih ciljev ter vpliva na naš širši družbeni uspeh.

Na ravni notranjega komuniciranja veljajo načela odkritega in poštenega dialoga, zato se v delovno okolje uvaja pomembne vrednote, ki so ključne za vzpostavitev stimulativnega delovnega okolja. Transparentna in konstantna komunikacija znotraj projektnih skupin, sektorjev kot tudi kvalitetna mednivojska komunikacija so ustaljene prakse v družbi. Informiranje zaposlenih poteka po ustaljenih komunikacijskih kanalih, kot so intranet, elektronska pošta in oglasne deske. Vsebine, ki so objavljene na spletnem portalu se nanašajo na različna področja – od dokumentov, ki vplivajo na delovne procese in zaposlene ter so strogo poslovne narave, do »mehkejših«, poljudnih vsebin, ki so pri zaposlenih še posebej dobro sprejete. S prispevki, reportažami in novicami SENG sodeluje pri soustvarjanju intraneta skupine HSE. Predstavniki družbe sodelujejo v uredniškem odboru internega časopisa skupine HSE *Energija*, kjer so redno objavljene novice iz družbe. Novice o elektrogospodarstvu so zaposlenim na voljo v dobro poznanih in ustaljenih medijih. To so spletni portali slovenskih elektroenergetskih družb,

spletni portali www.energetika.net in www.nas-stik.si. Pri reviji Naš stik sodelujejo v uredniškem odboru in redno pripravljajo prispevke iz družbe SENG. Zaposleni bodo še naprej prejeli interni časopis skupine HSE *Energija* in revijo slovenskega elektrogospodarstva *Naš stik*.

Zadovoljni in motivirani zaposleni so ključ do upeha vsakega poslovnega subjekta oziroma organizacije, zato se z notranjim komuniciranjem, predvsem komuniciranjem pozitivnih vrednot, ukvarja načrtno in se uvaja dobre prakse vzdrževanja organizacijske kulture na visokem nivoju.

V letu 2017 je družba SENG praznovala 70. obletnico uspešnega delovanja. V ta namen je bila organizirana okrogla miza *Prihodnost je električna – priložnosti naše regije* na kateri so sodelovali domači in tuji strokovnjaki s področja energetike, gospodarstva in lokalnih skupnosti. Okrogle mize in slovesnosti so se udeležili zaposleni, nekdanji zaposleni na SENG, predstavniki HSE in drugih odvisnih družb v skupini ter poslovni partnerji in predstavniki lokalnih skupnosti. Visoka udeležba zaposlenih in nekdanjih zaposlenih na dogodku kaže na veliko pripadnost podjetju. Prav tako je bil dogodek dobro sprejet s strani zunanjih javnosti in kaže na to, da družba SENG uživa ugled tudi širše.

V okviru komuniciranja z zunanjimi javnostmi SENG sledi načelom proaktivnega in transparentnega komuniciranja ter pravočasnega odzivanja na različne zunanje pobude. Vsem komunikacijskim procesom namenja veliko pozornosti, saj posluje v okoljsko izjemno občutljivem okolju, ki zahteva posebno pozornost tudi z vidika odnosov z javnostjo.

V ospredje prizadevanj, poleg dobrih poslovnih rezultatov in razvojno naravnane poslovanja, sodi družbeno in okoljsko odgovorna politika družbe. Ustrezna in skrbno načrtovana komunikacijska podpora je v tem segmentu komuniciranja ključna.

V poslovnih procesih sodelujejo različni deležniki oziroma javnosti, zato se komunikacija prilagaja vsaki skupini posebej, ciljno. Kvalitetne in transparentne komunikacijske aktivnosti so temelj pri vzpostavljanju uspešnih in dolgoročnih odnosov z lokalno pa tudi širšo javnostjo, z mediji, dobavitelji in ostalo strokovno javnostjo.

S tem namenom se dnevno spremlja objave v medijih (kliping). Novinarska vprašanja so obravnavana ažurno in profesionalno. Z rednimi objavami strokovno-promocijskih člankov in prispevkov se gradi ugled v lokalnem prostoru in pri strokovni javnosti.

Del komunikacijskih aktivnosti je bil v letu 2017 namenjen organizaciji posvetov in srečanj – s predstavniki lokalnih skupnosti, ministrstev in strokovnjakov z različnih področij.

2.15 RAZISKAVE IN RAZVOJ

Poglaviti cilj družbe je zagotovitev zanesljivega obratovanja vseh naprav ob stalni racionalizaciji poslovanja in obvladovanju stroškov na način, ki ne poslabšuje konkurenčnosti in visokega nivoja obratovalne sposobnosti. Zanesljivo obratovanje se zagotavlja s stalnim posodabljanjem tehnologij ter novimi razvojnimi projekti. Razvojne aktivnosti so že v preteklosti dajale ton razvoju družbe. Na področju razvoja pomembno mesto zavzema zagotavljanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov energije (OVE) ter iskanje kompatibilnosti zahtev NATURE 2000 in drugih zakonodajnih smernic z razvojnimi projekti družbe SENG.

Na podlagi sprejetih evropskih zavez Republike Slovenije glede zmanjševanja izpustov toplogrednih plinov, ob izvajanju ukrepov učinkovite rabe energije in povečanja deleža obnovljivih virov, družba posveča veliko pozornost razvoju projektov, ki prispevajo k doseganju teh ciljev ob čim večjem izkoriščanju lastnega strokovnega potenciala.

Tako so v družbi SENG oblikovali strateške usmeritve in prioritete razvojne projekte, ki so znotraj zakonodajnega okvira in usklajeni s strateškim razvojem skupine HSE.

Z upravljanjem in izvajanjem ključnih razvojnih aktivnosti usklajujejo cilje družbe z namenom optimalne izvedbe posameznih projektov in s tem doseganja stroškovne učinkovitosti. Upravljanje raziskovalno razvojnih aktivnosti na nivoju družbe vključuje pripravo in usklajevanje strateških razvojnih načrtov, pripravo in spremljanje investicij, spremljanje zakonodaje, pridobivanje evropskih sredstev itd.

V načrtu razvoja družbe so novi razvojni projekti v smeri povečanja zmogljivosti in obnove starejših elektrarn na reki Soči in pritokih. V pripravljanju so stroškovne podlage za rekonstrukcije obstoječih starejših MHE, kot so MHE Hubelj in MHE Knežke Ravne I, skupaj z vključitvijo v podporno shemo ter za postopno obnovo HE Solkan.

Kot stalna naloga se raziskuje možnosti za novogradnje iz obnovljivih virov doma in v tujini. Izvedba bo odvisna od ekonomike, vključevanja v prostor in vključenosti v planske dokumente. Vodilo pri načrtovanju in gradnji novih objektov je spoštovanje pogojev, ki jih predpisujeta prostor in okolje ter večnamenska izraba. Prizadevanja za večnamenskost izrabe objektov prinašajo koristi in pozitivno naravnost širše družbene skupnosti do načrtovanih projektov. Aktivnosti so se vodile na področju razvoja novih projektov HE na Idrijci, Zadlaščici, Učji in Možnici s poudarkom na večnamenski izrabi ter na področju raziskovanja potencialnih lokacij ter gradnji elektrarn iz OVE doma in v tujini (BiH).

Družba SENG s svojim širokim znanjem in izkušnjami na vseh stopnjah investicijskega procesa pri izvajanju rekonstrukcij in novogradenj hidroenergetskih objektov zagotavlja vodenje projektov na racionalen in učinkovit način. Vodilo pri načrtovanju in gradnji novih objektov je spoštovanje pogojev, ki jih predpisujeta prostor in okolje ter večnamenska izraba. Prizadevanja za večnamenskost izrabe objektov prinašajo koristi in pozitivno naravnost širše družbene skupnosti do načrtovanih projektov.

Na področju načrtovanja in izvedbe projektov HE je SENG v skupini HSE družba z največ tovrstnimi realiziranimi projekti in izkušnjami.

Sodelavci v družbi SENG so strokovno usposobljeni za naslednje storitve:

- proučitev področja lokacij MHE,
- pridobivanje dovoljenj za poseg v prostor in gradnjo ter odkupe zemljišč,
- pripravo potrebne projektne in investicijske dokumentacije,
- nadzor in inženiring med gradnjo,
- projektni management,
- terminsko in finančno načrtovanje,
- vzdrževanje in posodabljanje.

Nadaljuje se sodelovanje z družbo HESS za izgradnjo HE na spodnji Savi, ki bo trajalo do konca izgradnje celotne verige predvidoma do leta 2019.

Na področju obratovanja je družba delovala v smeri optimizacije verige elektrarn na reki Soči in obratovanja ČHE Avče ter na izpopolnjevanju napovedi dotoka.

Raziskujejo se možnosti za sodelovanje pri projektih, ki so financirani z evropskimi sredstvi.

Na področju pridobivanja sredstev iz EU, Kohezijskih skladov in drugih razpisov smo se v letu 2017 sodelovali v projektu »Učni izdelovalni laboratorij za razvoj energetske učinkovite rešitve in

rešitvam učinkovite rabe virov v MSP«, kateri je sofinanciran s strani Kohezijskih in nacionalnih sredstev in ga izvaja Šolski center Nova Gorica. Sodelovali smo z UIL pri uvajanju inovativnih procesov in postopkov za doseganje energetske učinkovitosti ali učinkovite rabe virov v podjetju in skupnosti.

2.16 NAČRTI ZA PRIHODNOST

Razvojni projekti družbe so usmerjeni v izgradnjo obnovljivih virov energije in povečanju deleža te energije, kar je tudi prioriteta v strategiji energetike. Med večje načrte v prihodnosti spadajo izgradnja HE Učja, Pitna voda in MHE Možnica II, HE Zadlaščica II in veriga HE na Idrijci.

HE Učja

Na osnovi rezultatov projektne dokumentacije ima t.i. »varianta 2a« največ pozitivnih ekonomsko – energetskih učinkov. Sestavljajo jo pregradni objekt, na koti cca. 545 m, z bruto volumnom 853 m³, dovodni sistem, ki ga sestavljata dovodni tunel v dolžini 3450 m in tlačni cevovod v dolžini 778 m (oba potekata v celoti po desnem bregu Učje), strojnica z enim agregatom, s Francisovo turbino inštalirane moči cca. 34 MW, z bruto padcem 210 m, instaliranim pretoku 20 m³/s ter z letno proizvodnjo cca. 31 GWh ter kompenzacijski (zadrževalni) bazen na koti 334 m, z maksimalnim volumnom 27,3 m³. Ocena investicijske vrednosti naložbe je cca. 55 mio evrov. V letu 2017 so se nadaljevale aktivnosti v zvezi s pripravo strokovnih podlag za podporo pri spremembi Zakona o Soči.

Pitna voda in HE Možnica II

Projekt obravnava zasnovo novega vodovodnega sistema, ki bi zagotavljal pitno vodo in požarno vodo naselju Bovec in vasi Čezsoča ter istočasno izrabo hidroenergetskega potenciala vodotoka Možnica za pridobivanje električne energije. Investicija se bo prilagodila aktivnostim, ki jih pripravlja občina Bovec.

Predvidena lokacija hidroelektrarne bo upoštevala obstoječe visokonapetostno omrežje in pogoje priključitve. Možna je hidroenergetska izraba v obliki mHE z inštaliranim pretokom do 1,4 m³ in močjo cca. 1,8 MW. Investitorji predvidevajo fazen potek investicijskega procesa tako, da se bo ob zaključku vsake od posameznih projektnih faz lahko odločal o nadaljevanju investicije v skladu z zaključki iz izdelanih dokumentov posamezne faze. Ocena investicijske vrednosti naložbe je cca. 6,0 mio evrov.

HE Zadlaščica II

Zaježitveni objekt za HE Zadlaščica II je predviden cca. 1,5 km vzvodno od izliva Zadlaščice v Tolminko, na koti cca. 330 m n. m. Z zaježitvijo doline bi se ustvarila akumulacija s prostornino cca. 1,5 mio m³. Derivacija je predvidena s tlačnim cevovodom, dimenzioniranim na instalirani pretok 5 m³/s. Strojnica je predvidena na desnem bregu Zadlaščice, cca. 400 m od sotočja Zadlaščice in Tolminke, na koti cca. 210,00 m n. m. V strojnici je predviden en agregat s pripadajočo elektro – strojno opremo z instalirano močjo 5 MW z oceno srednje letne proizvodnje cca. 18 GWh. Ocena investicijske vrednosti naložbe je cca. 25 mio €.

Veriga HE na Idrijci

Možni odsek hidroenergetske izrabe Idrijce je med koto 282 m n. m. in koto 153 m n. m. Obdelanih je več variant izgradnje verige hidroelektrarn, ki predvidevajo izgradnjo dveh, treh ali štirih hidroelektrarn v verigi. Inštalirana moč posameznih variant je od 50,50 MW do 77,50 MW, letna proizvodnja je predvidena od 102,98 GWh do 134,37 GWh, strošek izgradnje pa je ocenjen od 204 mio EUR do 307,5 mio EUR. Izdelana je študija za določitev najugodnejših lokacij zaježitev in velikosti akumulacij ter višin inštalacije v variantah, kot strokovna podlaga za določitev ukrepov v območju Natura 2000. V teku so aktivnosti za preučitev možnosti vključevanja HE v prostorske planske dokumente in strateške dokumente države.

3 TRAJNOSTNO POROČILO

V toku življenja že 70 let

3.1 ODGOVORNOST DO ZAPOSLENIH

V letu 2017 se je število zaposlenih iz začetnega stanja 122 delavcev v maju povečalo na 127 delavcev, zatem pa je proti koncu leta upadalo in doseglo končno stanje 124 delavcev. Na povečanje je vplival prehod zaposlenih iz HSE Investa, PE Nova Gorica na SENG, ko je družba pridobila 5,5 novih sodelavcev. Med letom pa so različni vzroki (upokojitve, prenehanje delovnega razmerja, smrt ...) vplivali na zmanjševanje števila zaposlenih, saj vsi odhodi niso bili nadomeščeni z novimi sodelavci. Število zaposlenih se je ustalilo na 124 po stanju 31. decembra 2017.

V začetku leta 2017 je bila zaključena prva faza modela kompetenc, ki se je začela uvajati v predhodnem letu. Zaradi velikega števila projektov, ki so sočasno potekali v družbi, se bo implementacija modela kompetenc nadaljevala tudi v letu 2018.

Junija se je zaključila prenova procesa vzdrževanja in pričele so se aktivnosti na področju reorganizacije podjetja ter sistemizacije delovnih mest. Predlog nove reorganizacije je bil v decembru tudi že predstavljen sindikatoma, ki pa na predlog nista imela pripomb in sta reorganizacijo podprla. Projekt bo realiziran v letu 2018.

Novembra je v družbi potekalo merjenje organizacijske klime. Rezultati so bili znani v decembru. Anketiranja se je udeležilo 72,6 odstotkov zaposlenih. Rezultati so v primerjavi z letom 2015 nekoliko slabši, so pa najboljši v skupini HSE in še vedno primerljivi s slovenskim povprečjem.

Predlog prenove pravilnika o delovnem času je bil poslan v razpravo kolegiju in sindikatoma. Potekajo usklajevanja. Nov pravilnik bo sprejet v prvem polletju leta 2018.

V okviru kadrovske službe so potekala izobraževanja zaposlenih in ostale tekoče zadeve na področju urejanja kadrovske evidenc.

23 zaposlenih je obiskovalo seminar za opravljanje elektroenergetskih izpitov, tako obnovitvenih kot tudi prvih preizkusov. Vsi zaposleni so v decembru uspešno opravili izpite. Zaposleni so bili vključeni v razna usposabljanja, ki so se nanašala na pridobivanje znanj s področja nove zakonodaje ter s področja varstva pri delu. V družbi so potekala usposabljanja za uporabo programskega orodja Project Libre in nadaljevalni tečaj Worda in Excela. Slednji je bil financiran s strani Evropskega socialnega sklada in Ministrstva za izobraževanje.

Preko celega leta je v družbi SENG potekalo izobraževanje dijakov in študentov v skladu s programom posameznih izobraževalnih ustanov in pogodbami o sodelovanju.

V začetku leta 2017 je podjetje štipendiralo osem študentov, dva študenta sta tekom leta zaključila študij, tako da je bilo konec leta 2017 v družbi šest študentov.

Število zaposlenih

Določen / nedoločen čas	RE 31. 12. 2017	RE 31. 12. 2016
Določen čas	1	2
Nedoločen čas	123	120
SKUPAJ	124	122
Brez pripravnikov	124	122
Pripravniki	0	0
SKUPAJ	124	122

Izobrazbena struktura

Stopnja strokovne izobrazbe	RE 31. 12. 2016	RE 31. 12. 2017
8/2	1	1
8/1	4	5
7	16	18
6/2	20	20
6/1	19	20
5	39	38
4	19	18
3	1	1
2	3	3
1	0	0
SKUPAJ	122	124

3.2 ODGOVORNOST DO NARAVNEGA OKOLJA

Ekologija in okolje

Kot proizvajalec električne energije iz obnovljivega vira je družba neposredno povezana z naravo in njenimi zakonitostmi. Zato je odgovornost do naravnega okolja prisotna na vseh področjih delovanja. Da bi družba izpolnjevala svojo zavezanost k uresničevanju načel trajnostnega razvoja in nevsiljivega vključevanja energetike v naravne lepote sveta ob Soči, spoštuje mednarodne okoljske standarde, koncesijske obveznosti in celovite sisteme ravnanja z okoljem.

Družba je tako nosilka več mednarodnih okoljskih certifikatov:

- okoljskega certifikata ISO 14001
- certifikata TÜV za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov

Svoj posluh za okolje kaže z odgovornim izkoriščanjem vodne moči reke Soče in njenih pritokov ter z:

- uresničevanjem zadane okoljske politike,
- doslednim spoštovanjem ekološko sprejemljivega pretoka,
- redno spremljavo (monitoringom) okoljskih parametrov,
- rednim vzdrževanjem akumulacijskih bazenov (odstranjevanje plavja in naplavin),
- sonaravnim urejanjem vodne infrastrukture ter
- načrtom zaščite in reševanja v primeru visokih voda (skrb za minimiziranje vplivov pridobivanja električne energije na okolje ter ščitimo prebivalce ob vodi pred poplavami).

3.3 ODGOVORNOST DO ŠIRŠE DRUŽBENE SKUPNOSTI

Sponzorstva, donacije in vključevanje v humanitarne akcije

Družba Soške elektrarne Nova Gorica se proaktivno odziva na izzive okolja, v katerem posluje. Odprta je za priložnosti, kjer lahko s svojim znanjem, finančnimi sredstvi in drugimi viri prispeva k razvoju naravnega, družbenega in gospodarskega okolja.

Odgovorno družbeno politiko udejanja s spodbujanjem in z razvijanjem pozitivnih vrednot na družbo, ki vključuje podporo športnim, kulturnim, izobraževalnim, humanitarnim in okoljskim projektom, ob odgovornem odnosu do vseh deležnikov in ob spoštovanju predpisane zakonodaje. Upošteva tako kratkoročne kot tudi dolgoročne učinke, ki jih imajo posamezne aktivnosti na podjetje, lokalno skupnost in okolje, v katerem posluje.

V letu 2017 je sponzorskim projektom in donacijam namenila znaten del sredstev. Poleg rednega sponzoriranja Kajak kluba Soške elektrarne se je pridružila praznovanju 70. obletnice mesta Nova Gorica in omogočila izvedbo prireditve Goriški dan. Ob zaključku leta je podjetje tradicionalno darovalo sredstva Splošni bolnišnici dr. Franca Derganca Nova Gorica in tako omogočilo nakup visoko tehnoloških medicinskih hladilnikov

V SENG-u se zavedajo, da družbena odgovornost in odzivnost gradita trajne in kakovostne odnose z lokalnimi skupnostmi, poslovnimi partnerji in ostalimi zainteresiranimi javnostmi, ki jih družba uspešno vključuje v svojo poslovno strategijo.

Okoljski projekti

V sodelovanju z Goriško lokalno energetske agencijo, GOLEA Nova Gorica se je družba SENG v letu 2017 prijavila na javni poziv za nepovratne finančne spodbude za vzpostavitev infrastrukture (novih polnilnih postaj) za električna vozila, namenjenih za spodbujanje električne mobilnosti, kot pomembnega elementa trajnostne mobilnosti v zavarovanih območjih narave in območjih Natura 2000. Namen projekta je spodbuditi trajnostno mobilnost prebivalcev in zaposlenih ter urediti ustrezno infrastrukturo za obisk teh območij. Tako se bo dolgoročno pripomoglo k zmanjševanju emisij toplogrednih plinov, k izboljšanju kakovosti zraka in posledično k ohranjanju narave.

Skupaj z agencijo GOLEA Nova Gorica se je družba SENG priključila k projektu ENWIS (integrirana rešitev za recikliranje in ravnanje z odpadki), za javni razpis za standardne projekte programa Interreg V – A Italija – Slovenija 2014 – 2020, za vgraditev opreme toplotne črpalke voda – voda na lokaciji objekta vzdrževalnih delavnic, na območju HE Solkan ter namestitve merilne opreme za potrebe izvajanja kasnejšega monitoringa in poročanja o doseženih rezultatih projekta.

Z občinami Nova Gorica, Šempeter-Vrtojba in Gorica (IT) se je SENG v sklopu Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS GO) prijavila v pilotni projekt Čezmejni naravni park Isonzo-Soča, ki predvideva celostno ureditev brežin Soče na območju omenjenih občin.

V letu 2017 se je SENG vključil v projekt Strateško načrtovanje in usklajevanje na področju ohranjanja in obnove alpskih rečnih ekosistemov (SPARE-ASP170). Glavni cilj projekta za območje Slovenije je v skladu s predpisi in strateškimi usmeritvami upravljanja voda in ohranjanja narave, metodološko in postopkovno podpreti odločanje o prioritetah po ohranjanju ali obnovi rečnih ekosistemov in tudi

utemeljevanje odstopanj od okoljskih ciljev zaradi rabe voda in vodnega prostora ali varstva pred škodljivim delovanjem voda. Vloga SENG pri tem projektu je opazovalec projekta SPARE.

4 RAČUNOVODSKO POROČILO

V toku življenja že 70 let

4.1. REVIZORJEVO POROČILO

KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d.o.o.
Železna cesta 8a
SI-1000 Ljubljana

Telefon: +386 (0) 1 420 11 60
Internet: <http://www.kpmg.si>

Poročilo neodvisnega revizorja

Lastnikom družbe SENG d.o.o.

Mnenje

Revidirali smo priložene računovodske izkaze SENG d.o.o. (»družbe«), ki vključujejo izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2017, izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije.

Po našem mnenju so priloženi računovodski izkazi resničen in pošten prikaz finančnega položaja družbe na dan 31. decembra 2017 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska Unija (»MSRP kot jih je sprejela EU«).

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja (MSR). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost. Potrjujemo tudi, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo poslovno poročilo, ki je sestavni del letnega poročila. Druge informacije ne vključujejo računovodskih izkazov in našega revizorjevega poročila o njih.

Naše mnenje o računovodskih izkazih ne vključuje drugih informacij, in, razen v obsegu, ki je drugače izrecno naveden v našem poročilu, o njih ne izražamo nikakršnega zagotovila.

V povezavi z opravljeno revizijo računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne.

Vežano na poslovno poročilo smo presodili ali poslovno poročilo vključuje razkritja, kot jih zahteva Zakon o gospodarskih družbah (v nadaljevanju »zakonska določila«).

Na osnovi postopkov, ki smo jih opravili pri reviziji računovodskih izkazov in na osnovi zgoraj opisanih postopkov menimo:

- da so informacije v poslovnem poročilu za poslovno leto, za katero so pripravljene računovodski izkazi, v vseh pomembnih pogledih skladne z informacijami v računovodskih izkazih ter
- da je bilo poslovno poročilo pripravljeno v skladu z zakonskimi določili.

Poleg tega smo v luči poznavanja in razumevanja družbe in okolja, v katerem ta posluje, ki smo ga pridobili pri opravljanju revizije, dolžni poročati, če bi zaznali pomembno napako v poslovnem poročilu in drugih informacijah, ki smo jih pridobili pred datumom izdaje tega poročila. V zvezi s tem nimamo o čem poročati.

Odgovornost posloводства računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev računovodskih izkazov v skladu s MSRP kot jih je sprejela EU in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Posloводство je pri pripravi računovodskih izkazov družbe odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot osnovo za računovodenje, razen če namerava posloводство podjetje likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z MSR, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter se štejejo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamično ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z MSR uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam;
- se seznanimo z notranjimi kontrolami, pomembnimi za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe;
- presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in razumnost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства;
- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbujejo dvom v sposobnost družbe, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o primernosti poslovske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sklenemo, da obstaja pomembna negotovost, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Naši sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje družbe kot delujočega podjetja;
- ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo in vsebino računovodskih izkazov vključno z razkritji ter ovrednotimo ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

Poslovodstvo med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah vključno z morebitnimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki jih zaznamo med našo revizijo.

V imenu revizijske družbe

KPMG SLOVENIJA,
podjetje za revidiranje, d.o.o.

Matej Ušaj
pooblaščen revizor

Barbara Kunc
pooblaščen revizorka
partner

Ljubljana, 30. marec 2018

KPMG Slovenija, d.o.o.

4.2 IZJAVA O ODGOVORNOSTI DIREKTORJA

Poslovodstvo je odgovorno, da za vsako posamezno poslovno leto pripravi računovodske izkaze v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (v nadaljevanju MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija in veljavno zakonodajo, in to tako, da ti predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja in izidov poslovanja družbe Soških elektrarn Nova Gorica d.o.o.

Poslovodstvo upravičeno pričakuje, da bo družba v dogledni prihodnosti razpolagala z ustreznimi viri za nadaljevanje poslovanja, zato so računovodski izkazi pripravljani na osnovi predpostavke o časovni neomejenosti delovanja družbe.

Odgovornost poslovodstva pri izdelavi računovodskih izkazov zajema naslednje:

- računovodske politike so ustrezno izbrane in dosledno uporabljene,
- presoje in računovodske ocene so razumne in preudarne ter v skladu z načeli previdnosti in dobrega gospodarjenja,
- računovodski izkazi so sestavljeni v skladu z MSRP, sprejetimi v Evropski uniji.

Poslovodstvo je odgovorno za vodenje ustreznih evidenc, ki v vsakem trenutku z razumljivo natančnostjo prikazujejo finančni položaj družbe ter za to, da so računovodski izkazi družbe v skladu z MSRP, sprejetimi v Evropski uniji. Poslovodstvo je prav tako odgovorno za varovanje premoženja družbe ter za preprečevanje in odkrivanje zlorab in drugih nepravilnosti.

Poslovodstvo potrjuje, da so računovodski izkazi pripravljani skladno z določili MSRP brez pridržkov pri njihovi uporabi.

Poslovodstvo je računovodske izkaze družbe SENG d.o.o. za poslovno leto, ki se je končalo na dan 31. 12. 2017, sprejelo dne 30. 3. 2018.

Nova Gorica, 30. 3. 2018

Marjan Pintar, direktor

4.3 UVODNA POJASNILA K PRIPRAVI RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Na podlagi sklepa skupščine lastnika družbe SENG d.o.o. z dne 20. 8. 2010 družba od 1. 1. 2011 pripravlja računovodske izkaze in pojasnila v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (v nadaljevanju MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija.

Računovodske izkaze s pojasnili je revidirala revizijska družba KPMG Slovenija d.o.o..

4.4 RAČUNOVODSKI IZKAZI

IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA

v EUR

	Pojasnilo	31.12.2017	31.12.2016
SREDSTVA		231.778.264	252.605.391
A. DOLGOROČNA SREDSTVA		220.862.630	220.121.469
I. Neopredmetena sredstva	1	418.888	416.718
II. Nepremičnine, naprave in oprema	2	212.739.435	212.011.057
III. Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe	3	9.066	9.066
IV. Ostale dolgoročne finančne naložbe in posojila	4	7.480.390	7.473.641
V. Dolgoročne poslovne terjatve		1.220	1.220
VI. Druga dolgoročna sredstva	5	92.059	95.136
VII. Odložene terjatve za davek	6	121.572	114.631
B. KRATKOROČNA SREDSTVA		10.915.634	32.483.922
I. Zaloge		46.564	1.937
II. Kratkoročne finančne naložbe in posojila	7	0	9.100
III. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	8	7.608.415	8.239.452
IV. Terjatve za odmerjeni davek		1.653.494	0
V. Druga kratkoročna sredstva	9	946.881	1.815.681
VI. Denar in denarni ustrezniki	10	660.280	22.417.752
KAPITAL IN OBVEZNOSTI		231.778.264	252.605.391
A. KAPITAL	11	194.935.948	208.958.823
I. Vpoklicani kapital		137.894.036	137.894.036
II. Rezerve iz dobička		49.125.447	61.853.548
III. Rezerva za pošteno vrednost		(51.511)	(21.355)
IV. Zadržani poslovni izid		7.967.975	9.232.594
B. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI		21.987.393	28.312.544
I. Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	12	1.287.339	1.163.344
II. Druge rezervacije		22.097	0
III. Druge dolgoročne obveznosti		25.382	25.382
IV. Dolgoročne finančne obveznosti	13	20.608.750	27.081.250
V. Dolgoročne poslovne obveznosti	14	38.249	38.726
VI. Odložene obveznosti za davek	15	5.576	3.842
C. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI		14.854.923	15.334.024
I. Kratkoročne finančne obveznosti	16	6.503.439	6.585.025
II. Kratkoročne poslovne obveznosti	17	7.124.963	5.963.776
III. Obveznosti za odmerjeni davek		0	514.908
IV. Druge kratkoročne obveznosti	18	1.226.521	2.270.315

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

v EUR

	Pojasnilo	2017	2016
POSLOVNI PRIHODKI		38.104.035	40.876.525
1. Čisti prihodki od prodaje	19	38.087.965	40.574.626
2. Drugi poslovni prihodki	20	16.070	301.899
KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA		38.104.035	40.876.525
POSLOVNI ODHODKI		33.704.012	31.152.134
3. Stroški blaga, materiala in storitev	21	14.974.066	11.816.436
4. Stroški dela	22	5.453.955	5.455.699
5. Odpisi vrednosti	23	10.225.680	10.460.146
a) amortizacija		10.221.696	10.439.505
b) oslabitve/odpisi/prodaje pri neopredmetenih sredstvih in naložbah, nepremičninah in opremi		3.984	19.699
c) oslabitve/odpisi terjatev		0	942
6. Drugi poslovni odhodki	24	3.050.311	3.419.853
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA		4.400.023	9.724.391
7. Finančni prihodki	25	90.936	1.863.460
8. Finančni odhodki	26	504.026	754.137
FINANČNI IZID		(413.090)	1.109.323
POSLOVNI IZID PRED DAVKI		3.986.933	10.833.714
DAVEK	27	(6.941)	1.600.289
9. Odmerjeni davek		0	1.613.937
10. Odloženi davek		(6.941)	(13.648)
ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA		3.993.874	9.233.425
Lastnik matične družbe		3.993.874	9.233.425

*Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA

v EUR

	2017	2016
Čisti poslovni izid poslovnega leta	3.993.874	9.233.425
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zasluži zaposlenecv	(21.763)	(47.414)
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	(21.763)	(47.414)
Bruto učinkoviti del spremembe v pošteni vrednosti instrumentov za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov	0	67.253
Odloženi davek spremembe v pošteni vrednosti instrumentov za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov	0	(11.433)
Neto učinkoviti del spremembe v pošteni vrednosti instrumenta za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov, prenesen v poslovni izid	0	55.820
Bruto sprememba rezerve za pošteno vrednost finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo	6.749	(355)
Odloženi davek rezerve za pošteno vrednost finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo	(1.734)	60
Neto sprememba rezerve za pošteno vrednost finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo	5.014	(295)
Postavke, ki bodo lahko pozneje prerazvrščene v poslovni izid	5.014	55.525
Drugi vseobsegajoči donos	(16.749)	8.111
Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	3.977.125	9.241.536

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

IZKAZ DENARNIH TOKOV

v EUR

	2017	2016
FINANČNI TOKOVI PRI POSLOVANJU		
Čisti poslovni izid	3.993.874	9.233.425
Prilagoditve za:		
Amortizacijo neopredmetenih sredstev	76.714	73.891
Amortizacijo nepremičnin, naprav in opreme	10.144.983	10.365.614
Slabitve poslovnih terjatev	0	942
Odpise nepremičnin, naprav in opreme	3.097	7.692
Izgubo pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme	887	12.007
Finančne prihodke	(90.936)	(1.863.460)
Finančne odhodke	504.026	730.140
Dobiček pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme	(9.253)	(83.595)
Davke	(6.941)	1.600.289
Dobički iz poslovanja pred spremembami čistih kratkoročnih sredstev in davkov	14.616.451	20.076.945
Spremembe čistih kratkoročnih sredstev in rezervacij		
Sprememba v:		
Zalogah	(44.627)	2.032
Poslovnih terjatev do kupcev in drugih sredstvih	1.502.908	7.256.479
Sredstvih namenjenih za prodajo	0	63.676
Poslovnih obveznostih do dobaviteljev in drugih obveznostih	57.888	4.835.123
Rezervacijah	111.432	33.986
Plačanjem davku iz dobička	(2.168.402)	(1.043.401)
Denarna sredstva iz poslovanja	14.075.650	31.224.840
FINANČNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU		
Prejete obresti	97.076	1.036.193
Prejete dividende	2.960	2.960
Prejemki od prodaje nepremičnin, naprav in opreme	19.060	97.255
Prejemki od zmanjšanja danih kratkoročnih posojil	17.000.000	10.000.000
Izdatki za nakup nepremičnin, naprav in opreme	(10.887.151)	(3.713.363)
Izdatki za nakup neopredmetenih sredstev	(78.884)	(96.567)
Izdatki za povečanje danih kratkoročnih posojil	(17.000.000)	(10.000.000)
Denarna sredstva iz naložbenja	(10.846.939)	(2.673.522)
FINANČNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU		
Sprememba kapitala		
Izdatki za obresti od kreditov	(513.683)	(871.234)
Izdatki za vračilo dolgoročnih posojil	(6.472.500)	(5.792.500)
Izdatki za vračilo kratkoročnih posojil	0	(3.900.000)
Izplačane dividende	(18.000.000)	(6.171.771)
Denarna sredstva iz financiranja	(24.986.183)	(16.735.505)
ZAČETNO STANJE DENARNIH SREDSTEV IN NJIHOVIH USTREZNIKOV	22.417.752	10.601.937
Finančni izid v obdobju	(21.757.472)	11.815.815
KONČNO STANJE DENARNIH SREDSTEV IN NJIHOVIH USTREZNIKOV	660.280	22.417.752

IZKAZ SPREMEMB LASTNIŠKEGA KAPITALA

v EUR

	VPOKLICANI KAPITAL	REZERVE IZ DOBIČKA		REZERVA ZA VAROVANJE PRED TVEGANJEM	REZERVE ZA POŠTENO VREDNOST	ZADRŽANI POSLOVNI IZID		Skupaj
	Osnovni kapital	Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička			Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid poslovnega leta	
Stanje na dan 1. 1. 2016	137.894.036	13.789.404	48.064.144	(55.820)	25.523	(696)	6.172.466	205.889.057
B.1. Transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	(6.171.770)	0	(6.171.770)
Izplačilo dividend		0	0	0	0	(6.171.770)	0	(6.171.770)
B.2. Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa	0	0	0	55.820	(46.878)	(831)	9.233.425	9.241.536
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	9.233.425	9.233.425
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	0	0	0	0	(46.878)	(831)	0	(47.709)
Neto dobiček/izguba iz prevrednotenja nekratkoročnih sredstev za prodajo	0	0	0	0	(295)	0	0	(295)
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zaslužki zaposlenecv	0	0	0	0	(46.583)	(831)	0	(47.414)
Postavke, ki bodo lahko pozneje prerazvrščene v poslovni izid	0	0	0	55.820	0	0	0	55.820
Neto učinkoviti del spremembe v poštenu vrednosti instrumentov za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov	0	0	0	55.820	0	0	0	55.820
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	6.173.297	(6.173.297)	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	6.172.466	(6.172.466)	0
Poravnava izgube kot odbitne sestavine kapitala	0	0	0	0	0	831	(831)	0
Stanje na dan 31. 12. 2016	137.894.036	13.789.404	48.064.144	0	(21.355)	0	9.232.594	208.958.823
Stanje na dan 1. 1. 2017	137.894.036	13.789.404	48.064.144		(21.355)	0	9.232.594	208.958.823
B.1. Transakcije z lastniki	0	0	(15.000.000)	0	0	(3.000.000)	0	(18.000.000)
Izplačilo dividend	0	0	(15.000.000)	0	0	(3.000.000)	0	(18.000.000)
B.2. Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa	0	0	0	0	(30.156)	13.407	3.993.874	3.977.125
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	3.993.874	3.993.874
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	0	0	0	0	(35.170)	13.407	0	(21.763)
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zaslužki zaposlenecv	0	0	0	0	(35.170)	13.407	0	(21.763)
Postavke, ki bodo lahko pozneje prerazvrščene v poslovni izid	0	0	0	0	5.014	0	0	5.014
Sprememba rezerve za pošteno vrednost finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo	0	0	0	0	5.014	0	0	5.014
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	2.271.899	0	0	6.960.694	(9.232.594)	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	2.271.899	0	0	6.960.694	(9.232.594)	0
Stanje na dan 31. 12. 2017	137.894.036	13.789.404	35.336.043	0	(51.511)	3.974.101	3.993.875	194.935.948
Bilančni dobiček						3.974.101	3.993.875	7.967.976

4.5 POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

Poročajoča družba

SENG d. o. o. (v nadaljevanju »družba«) je družba registrirana s sedežem v Sloveniji, na naslovu Erjavčeva ulica 20, 5000 Nova Gorica. V nadaljevanju so predstavljeni ločeni računovodski izkazi družbe za poslovno leto, ki se je končalo dne 31. decembra 2017.

Skupinske računovodske izkaze za družbe v skupini HSE d. o. o. sestavlja družba HSE d. o. o.. Skupinsko Letno poročilo za skupino HSE se nahaja na sedežu družbe HSE d.o.o. Koprška 92, Ljubljana.

Družba ob visoki profesionalnosti opravlja dejavnost proizvodnje električne energije v hidroelektrarnah, ki je glavna tržna dejavnost družbe.

Podlaga za sestavo

Pri pripravi računovodski izkazov na dan 31.12.2017 je družba upoštevala:

- MSRP, ki vključujejo Mednarodne računovodske standarde (MRS), Pojasnila Stalnega odbora za pojasnjevanje (SOP), Mednarodne standarde računovodskega poročanja (MSRP) in Pojasnila Odbora za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP), kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju EU);
- Zakon o gospodarskih družbah;
- Energetski zakon,
- Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb;
- Pravilnik o izvajanju Zakona o dohodku pravnih oseb in
- Pravilnik o računovodstvu družbe SENG d. o. o. in
- Ostalo zakonodajo.

Računovodske predpostavke in kakovostne značilnosti računovodski izkazov

Računovodski izkazi družbe so izdelani ob upoštevanju temeljnih računovodskih predpostavk:

- upoštevanja nastanka poslovnega dogodka in
- upoštevanja časovne neomejenosti delovanja.

Učinki poslov in drugih poslovnih dogodkov se pripoznajo takrat, ko nastanejo in ne takrat, ko so plačani ter se evidentirajo in se o njih poroča za obdobja, na katera se nanašajo. Tako vsebujejo računovodski izkazi tudi informacije o obveznostih glede denarnih plačil v prihodnosti ter o sredstvih, ki bodo prinašala denarna sredstva v prihodnosti.

Računovodski izkazi družbe se pripravljajo ob upoštevanju predpostavke, da družba ne bo bistveno skrčila obsega svojega poslovanja ali ga celo ukinila, torej da bo delovala še v dogledni prihodnosti.

Upoštevane so sledeče kakovostne značilnosti računovodskih izkazov:

- Pošteno predstavljanje in skladnost z MSRP: računovodski izkazi pošteno prikazujejo finančno stanje, finančno uspešnost in denarne tokove družbe.
- Doslednost predstavljanja: predstavljanje in razvrščanje postavk v računovodskih izkazih je enako iz obdobja v obdobje
- Bistvenost in združevanje: vsaka bistvena skupina, sestavljena iz podobnih postavk, je v računovodskih izkazih predstavljena posebej. Postavke različne narave ali vloge so predstavljene posebej, razen če so nebistvene.
- Pobotanje: niti sredstva in obveznosti do virov sredstev, niti prihodki in odhodki niso pobotani, razen če standard ali pojasnilo pobotanje zahteva oziroma dovoljuje.
- Primerjalne informacije: razen če standard ali pojasnilo dovoljuje ali zahteva drugače, je pri vseh prikazanih zneskih v računovodskih izkazih razkrita primerjalna informacija iz preteklega obdobja. Primerjalne informacije so vključene v besedne in opisne informacije, če je to potrebno za razumevanje računovodskih izkazov obravnavanega obdobja.

Družba uporablja iste računovodske usmeritve za vsa obdobja, ki so predstavljena v računovodskih izkazih za leto 2017.

Novi standardi in pojasnila ter spremembe obstoječih standardov, sprejetih s strani EU, vendar še neveljavnih za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2017.

- **MSRP 15 Prihodki iz pogodb s kupci in Pojasnila k MSRP 15 Prihodki iz pogodb s kupci**

(Velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.)

Novi standard zagotavlja okvir, ki nadomešča obstoječe napotke glede pripoznanja prihodkov v MSRP. Podjetja bodo sprejela petstopenjski model za določanje, kdaj in v kakšnem znesku se pripoznajo prihodki. Novi model določa, da se prihodki pripoznajo, ko podjetje prenese (ali prenaša) pravico obvladovanja sredstev ali storitev na stranko, in sicer v znesku, do katerega podjetje pričakuje, da bo upravičeno. Odvisno od tega, ali so določena merila izpolnjena, se prihodki pripoznajo:

- postopoma, na način, ki prikazuje, kako podjetje izvaja obveze; ali
- v trenutku, ko se pravica obvladovanja prenese na stranko.

MSRP 15 določa tudi načela, ki jih mora podjetje uporabljati za razkrivanje koristnih kvalitativnih in kvantitativnih informacij uporabnikom računovodskih izkazov o naravi, znesku, časovnem okviru in negotovosti prihodkov in denarnih tokov, ki izhajajo iz pogodbe s kupcem.

Pojasnila k MSRP 15 pojasnjujejo nekatere zahteve iz standarda in zagotavljajo dodatno pomoč pri prehodu podjetjem, ki izvajajo ta novi standard.

Pojasnila pojasnjujejo, kako:

- določiti izvršitveno obveznost – obljubo podjetja za prenos blaga ali storitve kupcu v pogodbi;
- določiti, ali je podjetje principal (ker zagotavlja blago ali storitev) ali agent (ker je odgovorno za zagotovitev blaga ali storitve); ter
- določiti, ali se prihodki iz naslova podelitve licence pripoznajo v določenem trenutku ali postopoma.

Spremembe podjetjem zagotavljajo tudi dve dodatni praktični rešitvi:

- za pogodbe, ki so bile zaključene na začetku najzgodnejšega predstavljenega obdobja, podjetju ni treba preračunati pogodbe (velja samo za podjetja s popolno uporabo za nazaj);
- za pogodbe, ki so bile spremenjene pred začetkom najzgodnejšega predstavljenega obdobja, podjetju ni treba preračunati pogodbe za nazaj. Podjetje namesto tega izrazi skupni učinek vseh sprememb, do katerih je prišlo pred začetkom najzgodnejšega predstavljenega obdobja (velja tudi za podjetja, ki pripoznavajo kumulativni učinek začetka uporabe standarda na datum prve uporabe).

Družba predvideva, da novi standard na datum prve uporabe ne bo pomembno vplival nanje. Glede na naravo poslovanja in vrsto prihodkov podjetja se čas pripoznanja in merjenje njegovih prihodkov predvidoma ne bosta spremenila z uporabo MSRP 15.

- **MSRP 9 Finančni instrumenti (2014)**

(Velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje; uporablja se za nazaj z nekaterimi izjemami. Spremembe preteklih obdobj se ne zahtevajo in so dovoljene samo, če so informacije na voljo brez upoštevanja poznejših spoznanj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.)

Ta standard nadomešča MRS 39 *Finančni instrumenti: pripoznavanje in merjenje*, pri čemer izjema po MRS 39 glede obračunavanja varovanja poštene vrednosti portfelja finančnih sredstev ali finančnih obveznosti pred obrestnim tveganjem še naprej ostaja v veljavi, tako da podjetja v tem primeru lahko izberejo računovodsko usmeritev in bodisi uporabijo MRSP 9 bodisi še naprej uporabljajo MRS 39 za obračunavanje vseh varovanj pred tveganjem, vse dokler ne začne veljati standard na podlagi projekta IASB na področju makro obračunavanja varovanja pred tveganjem.

Podlage za merjenje finančnih sredstev – odplačna vrednost, poštena vrednost prek drugega vseobsegajočega donosa (PVIVD), poštena vrednost prek poslovnega izida (PVIPI) – so sicer podobne kot v MRS 39, vendar so merila razvrščanja v ustrezno kategorijo merjenja bistveno drugačna.

Finančno sredstvo se meri po odplačni vrednosti, če sta izpolnjena naslednja pogoja:

- finančno sredstvo se poseduje v okviru poslovnega modela, katerega cilj je posedovanje finančnih sredstev z namenom prejemanja pogodbenih denarnih tokov; in
- v skladu s pogodbenimi pogoji finančnega sredstva na določene datume prihaja do denarnih tokov, ki so izključno odplačila glavnice in obresti na neporavnano glavnico.

Sicer pa se finančno sredstvo, npr. v primeru kapitalskih instrumentov drugih podjetij, meri po poštenu vrednosti.

Dobički in izgube iz ponovnega merjenja finančnih sredstev po poštenu vrednosti se pripoznajo v poslovnem izidu, z izjemo finančnih sredstev, ki se posedujejo v okviru poslovnega modela, katerega cilj je tako pridobitev pogodbeno dogovorjenih denarnih tokov kot prodaja teh sredstev – dobički in izgube iz njihovega ponovnega merjenja se pripoznajo v IVD.

Poleg tega se lahko podjetje v zvezi z netrgovalnimi lastniškimi instrumenti nepreklicno odloči, da poznejše spremembe poštene vrednosti (vključno z dobički in izgubami iz tečajnih razlik) predstavi v drugem vseobsegajočem donosu. Teh pozneje v nobenih okoliščinah ne sme prerazvrstiti v poslovni izid.

Za dolžniške instrumente, merjene po PVIVD, se prihodki od obresti, pričakovane kreditne izgube in dobički ali izgube iz tečajnih razlik pripoznajo v poslovnem izidu na enak način kot za sredstva, merjena po odplačni vrednosti. Drugi dobički ali izgube se pripoznajo v drugem vseobsegajočem donosu in se ob odpravi pripoznanja prerazvrstijo v poslovni izid.

Ta model oslabitve po MSRP 9 nadomešča model »nastalih izgub« po MRS 39 z v prihodnost usmerjenim modelom »pričakovanih kreditnih izgub« (PKI), kar pomeni, da se bodo popravki vrednosti zaradi oslabitev lahko pripoznali brez čakanja na škodni dogodek. Novi model oslabitve se bo uporabljal za finančna sredstva, merjena po odplačni vrednosti ali PVIVD, razen naložb v lastniške instrumente, pa tudi za sredstva iz pogodb.

V skladu z MSRP 9 se bo popravek vrednosti za izgubo meril na eni od naslednjih podlag:

- 12-mesečnih pričakovanih kreditnih izgubah. To so pričakovane kreditne izgube, ki izhajajo iz možnih dogodkov neplačila v 12 mesecih po datumu poročanja; ter
- pričakovanih kreditnih izgub v celotnem obdobju trajanja. To so pričakovane kreditne izgube, ki izhajajo iz vseh možnih dogodkov neplačila v pričakovanem obdobju trajanja finančnega instrumenta.

MSRP 9 vključuje nov splošen model obračunavanja varovanja pred tveganjem, ki obračunavanje varovanja pred tveganjem bolj približa upravljanju tveganj. Vrste razmerij varovanja – poštena vrednost, denarni tok in čista finančna naložba v posel v tujini – ostajajo nespremenjene, vendar bo potrebna dodatna presoja.

Standard vsebuje nove zahteve glede doseganja, nadaljevanja in prenehanja obračunavanja varovanja pred tveganjem ter dovoljuje, da se kot varovane postavke pripoznajo dodatne izpostavljenosti.

Zahteva obsežna dodatna razkritja glede upravljanja tveganj in dejavnosti varovanja v podjetju.

Družba predvideva, da novi standard na datum prve uporabe ne bo pomembno vplival na njegove računovodske izkaze.

- **Spremembe MSRP 4: Uporaba MSRP 9 Finančni instrumenti z MSRP 4 Zavarovalne pogodbe**
(Velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje; uporablja se za naprej.)

Spremembe naslavlja vprašanja glede uporabe MSRP 9 pred uporabo standarda, ki bo nadomestil MSRP 4 in ga IASB še pripravlja. Spremembe uvajajo dve možni rešitvi. Ena rešitev je začasno izvzetje uporabe MSRP 9, kar v praksi pomeni odložitev njegove uporabe za nekatere zavarovalnice. Druga rešitev je izravnalni pristop k predstavitvi, kar omili volatilitnost, ki bi jo lahko povzročila uporaba MSRP 9 pred prihajajočim standardom o zavarovalnih pogodbah.

Družba predvideva, da nov standard na dan prve uporabe ne bo pomembno vplival na njene računovodske izkaze.

- **MSRP 16 Najemi**
(Velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje. Uporaba pred tem datumom je dovoljena, če podjetje uporabi tudi MSRP 15.)

MSRP 16 nadomešča MRS 17 *Najemi* in povezana pojasnila. Standard odpravlja dozdejšnji dvojni model obračunavanja najemov ter namesto tega od podjetij zahteva, da večino najemov prikažejo bilančno, z uporabo enega samega modela, ter tako odpravijo razlikovanje med poslovnim in finančnim najemom.

V skladu z MSRP 16 je pogodba najemna pogodba oziroma vsebuje najem, če se z njo prenaša pravica do obvladovanja uporabe določenega sredstva za določeno obdobje v zameno za nadomestilo. Za takšne pogodbe novi model od najemnika zahteva, da pripozna sredstvo, ki predstavlja pravico do uporabe, in obveznost iz najema. Sredstvo, ki predstavlja pravico do uporabe, se amortizira, na obveznost iz najema pa tečejo obresti. Zaradi tega bodo za večino najemov stroški nastali na začetku, pa čeprav bo najemnik plačeval enake letne najemnine.

Novi standard za najemnike uvaja številne omejene izjeme, ki vključujejo:

- *najeme, ki imajo trajanje najema največ 12 mesecev in nimajo možnosti nakupa; ter*
- *najeme, pri katerih je sredstvo, ki je predmet najema, sredstvo majhne vrednosti (»potrošna dobrina«).*

Ne glede na povedano obračunavanje pri najemodajalcu ostane v glavnem nespremenjeno, ker se razlikovanje med poslovnim in finančnim najemom ohrani.

Družba predvideva, da novi standard na datum prve uporabe ne bo pomembno vplival na njegove računovodske izkaze, saj ne nastopa kot stranka po pogodbi, ki bi spadala v področje uporabe MSRP 16.

- **Cikel letnih izboljšav MSRP 2014–2016**

(Velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje, z izjemo sprememb MSRP 12, ki veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2017 ali pozneje.)

Izboljšave MSRP (2014–2016) vsebujejo 3 spremembe standardov. Glavne spremembe se nanašajo na naslednje:

- *ukinjajo kratkoročna izvzeta za začetne uporabnike (MSRP 1 Prva uporaba Mednarodnih standardov računovodskega poročanja) v zvezi, med drugim, s prehodnimi določbami MSRP 7 Finančni instrumenti – razkritja, ki se nanašajo na primerjalna razkritja in prenose finančnih sredstev, in MRS 19 Zasluzki zaposlencev; izvzeta so bila ukinjena zato, ker so bila dovoljena subjektom samo za poročevalska obdobja, ki so že minila;*
- *pojasnjujejo, da se zahteve MSRP 12 Razkritje deležev v drugih podjetjih (razen razkritja povzetka finančnih informacij v skladu z odstavki B10–B16 standarda) nanašajo na podjetja, ki imajo delež v odvisnih podjetjih ali skupnih podvigih ali pridruženih podjetjih ali nekonsolidiranih strukturiranih podjetjih, razvrščenih med sredstva za prodajo ali ustavljeno poslovanje v skladu z MSRP 5 Nekratkoročna sredstva za prodajo in ustavljeno poslovanje; ter*
- *pojasnjujejo, da se mora odločitev za izvzete od uporabe kapitalske metode v skladu z MRS 28 Finančne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige sprejeti posebej za vsako pridruženo podjetje ali skupni podvig ob začetnem pripoznanju takšnega pridruženega podjetja ali skupnega podviga.*

Družba predvideva, da nobena od omenjenih sprememb ne bo pomembno vplivala na njegove računovodske izkaze, ker nima deležev v odvisnih podjetjih, skupnih aranžmajih, pridruženih podjetjih ali nekonsolidiranih strukturiranih podjetjih, razvrščenih med sredstva za prodajo ali ustavljeno poslovanje, ter ker podjetje ne uporablja izvzeta od uporabe kapitalske metode pri obračunavanju deležev v pridruženih podjetjih in skupnih podvigih.

Novi standardi in pojasnila, ki jih Evropska unija še ni sprejela

- **Spremembe MSRP 10 in MRS 28 Prodaja ali prispevanje sredstev med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem ali skupnim podvigom**

(Evropska komisija se je odločila, da sprejetje odloži za nedoločen čas.)

Spremembe pojasnjujejo, da je obseg pripoznavanja dobička ali izgube pri poslu s pridruženim podjetjem ali skupnim podvigom odvisen od tega, ali prodana ali prispevana sredstva predstavljajo poslovni subjekt:

- dobiček ali izguba se pripoznata v celoti, če se posel med vlagateljem in pridruženim podjetjem ali skupnim podvigom nanaša na prenos sredstva ali sredstev, ki predstavljajo poslovni subjekt (bodisi v lasti odvisnega podjetja ali ne), medtem ko
- dobiček ali izguba se pripoznata delno, če se posel med vlagateljem in pridruženim podjetjem ali skupnim podvigom nanaša na sredstva, ki ne predstavljajo poslovnega subjekta, tudi če so v lasti odvisnega podjetja.

Družba predvideva, da nov standard na dan prve uporabe ne bo pomembno vplival na njene računovodske izkaze.

- **MSRP 17 Zavarovalne pogodbe**

(Velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2021 ali pozneje; uporablja se za naprej. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.)

To določilo še ni sprejeto s strani EU.

MSRP 17 nadomešča MSRP 4, ki je bil leta 2004 sprejet kot vmesni standard. MSRP 4 je podjetjem izjemoma omogočil, da zavarovalne pogodbe še naprej obračunavajo v skladu z nacionalnimi računovodskimi standardi, kar je imelo za posledico številne različne pristope.

MSRP 17 rešuje problem primerljivosti, ki ga je povzročil MSRP 4, saj zahteva, da se vse zavarovalne pogodbe obračunavajo na dosleden način, od česar imajo korist tako vlagatelji kot zavarovalnice. Zavarovalne obveznosti se obračunavajo z uporabo trenutne namesto izvirne vrednosti.

Družba predvideva, da spremembe na dan prve uporabe ne bodo pomembno vplivale na njegove računovodske izkaze, saj podjetje ne deluje v zavarovalni panogi.

- **OPMSRP 22 Transakcije v tujih valutah in predujmi**

(Velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.)

To pojasnilo še ni sprejeto s strani EU.

OPMSRP 22 vsebuje zahteve glede menjalnega tečaja, ki se uporabi pri poročanju o transakcijah v tujih valutah (npr. tistih v zvezi s prihodki), za katere se plačilo opravi ali prejme vnaprej, ter pojasnjuje, da je datum transakcije datum, na katerega podjetje prvič pripozna predplačilo ali odloženi prihodek iz naslova predujma. Za transakcije, ki vključujejo večkratna plačila ali prejemke, velja, da za vsako plačilo ali prejemek velja poseben datum transakcije.

Družba predvideva, da pojasnilo na dan prve uporabe ne bo pomembno vplivalo na njegove računovodske izkaze, saj podjetje ob začetnem pripoznanju nedenarnih sredstev ali nedenarnih obveznosti v zvezi z danimi ali prejetimi predujmi uporablja menjalni tečaj, ki je v veljavi na dan transakcije.

- **OPMSRP 23 Negotovosti glede obravnavanja davka iz dohodka**

(Velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.)

To pojasnilo še ni sprejeto s strani EU.

OPMSRP 23 pojasnjuje obračunavanje davka iz dohodka, ki ga morajo davčni organi šele potrditi, pri čemer skuša tudi okrepiti preglednost. OPMSRP 23 pravi, da je ključni preskus ta, ali je verjetno, da bo davčni organ potrdil obračunavanje, ki ga je izbralo podjetje. Če je verjetno, da bo davčni organ sprejel negotovo obračunavanje, potem so zneski davka, prikazani v računovodskih izkazih, skladni z davčno napovedjo, z merjenjem odmerjenega in odloženega davka pa ni povezana nobena negotovost. Sicer pa se obdavčljivi dobiček (ali davčna izguba), davčna osnova in neizrabljene davčne izgube določijo na način, ki bolje kaže na izid v zvezi z negotovostjo, in sicer z uporabo enega samega najverjetnejšega zneska ali pričakovane vrednosti (vsote z verjetnostjo tehtanih zneskov). Podjetje mora domnevati, da bo davčni organ proučil stanje in v celoti poznal vse pomembne informacije.

Družba predvideva, da pojasnilo na datum prve uporabe ne bo pomembno vplivalo na njegove računovodske izkaze, saj ne deluje v kompleksnem večnacionalnem davčnem okolju.

- **Spremembe MSRP 2 Razvrstitev in merjenje plačil z delnicami**

(Velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje; uporablja se za naprej. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.)

Te spremembe še niso sprejete s strani EU.

Spremembe pojasnjujejo obračunavanje plačil z delnicami v zvezi z naslednjim:

- vplivi zahtevanih ali nezahtevanih pogojev na merjenje z denarnimi sredstvi poravnanih plačil z delnicami;
- plačilnimi transakcijami z delnicami, za katere se uporablja neto poravnava, in sicer v zvezi z obveznostmi za odtegnjeni davek; ter
- spremembo pogojev plačila z delnicami, ki spreminja razvrstitev transakcije iz poravnanih z denarjem v poravnane z lastniškim kapitalom.

Družba predvideva, da spremembe na datum prve uporabe ne bodo pomembno vplivale na njegove računovodske izkaze, saj podjetje ne opravlja plačil z delnicami.

- **Spremembe MRS 40 Prenosi naložbenih nepremičnin**

(Velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.)

Te spremembe še niso sprejete s strani EU.

Spremembe pojasnjujejo prenose v naložbene nepremičnine ali iz njih:

- prenos v naložbene nepremičnine ali iz njih se opravi samo, ko se spremeni uporaba nepremičnine; ter
- ob takšni spremembi uporabe je potrebna presoja, ali se nepremičnina šteje kot naložbena nepremičnina.

Družba predvideva, da spremembe na datum prve uporabe ne bodo pomembno vplivale na njegove računovodske izkaze, saj podjetje nima naložbenih nepremičnin.

- **Spremembe MSRP 9: Elementi predčasnega plačila z negativnim nadomestilom**

(Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje.)

Te spremembe še niso sprejete s strani EU.

Te spremembe naslavlajo vprašanja glede obračunavanja finančnih sredstev, ki vključujejo posebne pogodbene možnosti predplačila. Vprašanja so se zlasti nanašala na to, kako naj podjetje razvrsti in meri dolžniški instrument, če je bilo dolžniku dovoljeno, da ga odplača predčasno v znesku, manjšem od neplačane glavnice in nabranih obresti. Takšno predčasno plačilo se pogosto opiše, kot da vključuje »negativno nadomestilo«. Podjetje, ki uporablja MSRP 9, meri takšno finančno sredstvo s t. i. negativnim nadomestilom po pošteni vrednosti prek poslovnega izida.

Te spremembe podjetjem omogočajo, da nekatera finančna sredstva z možnostjo predčasnega plačila z negativnim nadomestilom merijo po odplačni vrednosti.

Družba predvideva, da spremembe na datum prve uporabe ne bodo pomembno vplivale na njegove računovodske izkaze, saj podjetje nima finančnih sredstev z možnostjo predčasnega plačila z negativnim nadomestilom.

- **Spremembe MRS 28 Dolgoročni deleži v pridruženih podjetjih in skupnih podvigih**

(Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje.)

Te spremembe še niso sprejete s strani EU.

Spremembe pojasnjujejo, da podjetja obračunajo finančne naložbe v pridružena podjetja ali skupne podvige, za katere se ne uporablja kapitalska metoda, v skladu z določbami MSRP 9 *Finančni instrumenti*.

Družba pričakuje, da spremembe na datum prve uporabe ne bodo imele pomembnega vpliva na njegove računovodske izkaze.

- **Cikel letnih izboljšav MSRP 2015–2017**

(Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje.)

Te letne izboljšave še niso sprejete s strani EU.

Izboljšave MSRP (2015–2017) vsebujejo štiri spremembe standardov. Glavne spremembe se nanašajo na naslednje:

- pojasnjujejo, da podjetje ponovno izmeri svoje prejšnje deleže v skupnih dejavnostih, ko prevzame obvladovanje podjetja v skladu z MSRP 3 *Poslovne združitev*;
- pojasnjujejo, da podjetje ne izmeri ponovno svojih prejšnjih deležev v skupnih dejavnostih, ko prevzame skupno obvladovanje podjetja v skladu z MSRP 11 *Skupni aranžmaji*;
- pojasnjuje, da mora podjetje vedno obračunati davčne posledice plačila dividend na dobiček ali izgubo, drugi vseobsegajoči donos ali kapital, odvisno od tega, kje je najprej pripoznalo pretekle transakcije ali dogodke, ki so ustvarili dobiček za razdelitev; ter
- pojasnjuje, da mora podjetje izključiti iz skupnih posojil tista, ki jih pridobi posebej za namen pridobitve sredstev v pripravi, in sicer dokler praktično vse dejavnosti, ki so potrebne za pripravo sredstva za nameravano uporabo ali prodajo, niso zaključene, saj se posojila, pridobljena posebej za namen pridobitve sredstev v pripravi, ne bi smela uporabljati za posojila, prvotno pridobljena posebej za namen pridobitve sredstev v pripravi, ki so že pripravljena za nameravano uporabo ali prodajo.

Družba predvideva, da nobena od omenjenih sprememb ne bo pomembno vplivala na njegove računovodske izkaze.

- **Spremembe MRS 19: Zasluzki zaposlencev**

(Velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje.)

Te spremembe še niso sprejete s strani EU.

Spremembe zahtevajo, da podjetje uporablja trenutne in posodobljene predpostavke ko pride do spremembe programa in spremembe, omejitve ali skrčenja z namenom določitve stroškov sprotnega službovanja in čistih obresti v poročevalskem obdobju po spremembi programa.

Družba pričakuje, da spremembe na datum prve uporabe ne bodo imele pomembnega vpliva na njegove računovodske izkaze.

Podlaga za merjenje

Računovodski izkazi so pripravljani ob predpostavki delujoče družbe in ob upoštevanju nastanka poslovnega dogodka.

Računovodski izkazi družbe so pripravljani na osnovi izvirnih vrednosti bilančnih postavk, razen naslednjih sredstev in obveznosti, ki so prikazana po pošteni vrednosti:

- za prodajo razpoložljiva finančna sredstva, če je pošteno vrednost mogoče določiti.

Valutna poročanja

Funkcijska in predstavitevna valuta

Računovodski izkazi v tem poročilu so predstavljeni v evrih (EUR) brez centov, ki je hkrati funkcijska in predstavitevna valuta družbe. Zaradi zaokroževanja vrednostnih podatkov lahko prihaja do nepomembnih odstopanj v seštevkih v preglednicah.

Prevedba tujih valut

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo v ustrezno funkcionalno valuto po menjalnem tečaju na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti ob koncu poročevalskega obdobja, se preračunajo v funkcionalno valuto po takrat veljavnem menjalnem tečaju.

Pozitivne ali negativne tečajne razlike so razlike med odplačno vrednostjo v funkcijski valuti na začetku obdobja, popravljeno za višino efektivnih obresti in plačil med obdobjem in odplačno vrednostjo v tuji valuti, preračunano po menjalnem tečaju na koncu obdobja.

Nedenarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti in izmerjena po pošteni vrednosti, se pretvorijo v funkcionalno valuto po menjalnem tečaju na dan, ko je določena višina poštene vrednosti.

Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, in sicer po neto načelu (razlika med pozitivnimi in negativnimi tečajnimi razlikami med prihodki oziroma razlika med negativnimi in pozitivnimi tečajnimi razlikami med odhodki).

Uporaba ocen in presojev

Priprava računovodskih izkazov zahteva, da poslovodstvo oblikuje določene ocene in predpostavke, ki vplivajo na izkazane zneske sredstev in obveznosti, prihodkov in odhodkov ter razkritja pogojnih sredstev in odhodkov v poročevalnem obdobju.

Ocene in predpostavke temeljijo na preteklih izkušnjah in drugih dejavnikih, ki se v danih okoliščinah štejejo za utemeljene, na podlagi katerih so izražene presoje o knjigovodski vrednosti sredstev in obveznosti. Ker so ocene in predpostavke podvržene subjektivni presoji in določeni stopnji negotovosti, se poznejši dejanski rezultati lahko razlikujejo od ocen. Ocene se redno preverjajo. Spremembe računovodskih ocen se pripoznajo v obdobju, v katerem so bile ocene spremenjene, če sprememba vpliva samo na to obdobje, ali v obdobju spremembe in v prihodnjih obdobjih, če sprememba vpliva na prihodnja obdobja.

Ocene in predpostavke so prisotne pri najmanj naslednjih presojah:

- ocena dobe koristnosti amortizirljivih sredstev,
- preizkus oslabitve sredstev,
- ocena poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev,
- ocena udenarljive vrednosti terjatev,
- ocena čiste iztržljive vrednosti zalog,
- ocena možnosti uporabe odloženih terjatev za davke,
- ocena rezervacij.

V skladu z MRSP 7 družba deli sredstva in obveznosti na finančna in nefinančna kot sledi:

Sredstva	Finančno / nefinančno sredstvo:
Neopredmetena sredstva	Nefinančno sredstvo
Opredmetena osnovna sredstva	Nefinančno sredstvo
Naložbene nepremičnine	Nefinančno sredstvo
Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe	Nefinančno sredstvo
Dolgoročne finančne naložbe v skupaj obvladovana in pridružene družbe	Nefinančno sredstvo
Druge finančne naložbe	Finančno sredstvo
Dolgoročna posojila	Finančno sredstvo
Dolgoročne poslovne terjatve	Finančno sredstvo
Odložene terjatve za davek	Nefinančno sredstvo
Nekratkoročna sredstva za prodajo	Nefinančno sredstvo
Zaloge	Nefinančno sredstvo
Kratkoročne finančne naložbe	Finančno sredstvo
Kratkoročno dana posojila	Finančno sredstvo
Kratkoročne poslovne terjatve	Finančno sredstvo
Terjatve za odmerjeni davek	Nefinančno sredstvo
Denar in denarni ustrezniki	Finančno sredstvo
Obveznosti	Finančna / nefinančna obveznost:
Rezervacije in dolg.pasivne čas.razmejitev	Nefinančna obveznost
Dolgoročne finančne obveznosti	Finančna obveznost
Dolgoročne poslovne obveznosti	Finančna obveznost
Odložene obveznosti za davek	Nefinančna obveznost
Obveznosti za nekratkoročna sredstva za prodajo	Nefinančna obveznost
Kratkoročne finančne obveznosti	Finančna obveznost
Kratkoročne poslovne obveznosti	Nefinančna obveznost
Obveznosti za odmerjeni davek	Nefinančna obveznost

Pomembne računovodske usmeritve

Računovodski izkazi družbe so izdelani na osnovi računovodskih usmeritev, prikazanih v nadaljevanju. Navedene računovodske usmeritve so uporabljene za obe predstavljeni leti, razen če v tem poročilu ni drugače navedeno.

Kadar je bilo potrebno, smo primerjalne informacije prilagodili, tako, da so v skladu s predstavitvijo informacij v tekočem letu.

Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva sodijo med dolgoročna sredstva in omogočajo izvajanje dejavnosti družbe, pri tem pa fizično ne obstajajo. Med neopredmetenimi sredstvi družba izkazuje dolgoročne premoženjske pravice in sicer: računalniške programe in služnostne pravice.

Neopredmetena sredstva so ob začetnem pripoznanju ovrednotena po nabavni vrednosti, v katero se vštejejo tudi uvozne ali nevračljive nakupne terjatve, po odštetju trgovskih in drugih popustov, ter vsi stroški, neposredno pripisljivi pripravljanju sredstva za nameravano uporabo. Stroški izposojanja, ki se pripišejo neposredno nakupu neopredmetenega sredstva v pripravi (to je do aktivacije sredstva), se pripoznajo kot del nabavne vrednosti takega sredstva. Za poznejše merjenje neopredmetenih sredstev se uporablja model nabavne vrednosti.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavnega) dela neopredmetenega sredstva. Amortizacija se začne

obračunavati od nabavne vrednosti, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo. Neopredmetena sredstva z nedoločenimi dobami koristnosti se ne amortizirajo, temveč se slabijo.

Preostala vrednost neopredmetenega sredstva je ocenjeni znesek, ki bi ga družba v sedanosti dobila pri odtujitvi sredstva po zmanjšanju za ocenjene stroške odtujitve, če bi bilo sredstvo že toliko staro in v takšnem stanju, kot se pričakuje ob koncu njegove dobe koristnosti. Družba nima neopredmetenih sredstev, za katere bi ob nabavi opredelila preostalo vrednost.

Amortizacijske metode, dobe koristnosti in preostale vrednosti skupin sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo.

Ocenjene dobe koristnosti za posamezna neopredmetena sredstva so:

	v letih od - do
Računalniški programi	7-10
Druge dolgoročne premoženjske pravice	10

Poznejši stroški v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo prihodnje gospodarski koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se stroški nanašajo. Vsi drugi stroški so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki ob njihovem nastanku.

Nepremičnine, naprave in oprema

Nepremičnine, naprave in oprema so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano amortizacijo in nabrane izgube iz oslabitev, razen zemljišč in drugih sredstev, ki se ne amortizirajo in se prikažejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za vse oslabitve. Nabavna vrednost vključuje stroške, ki se lahko neposredno pripišejo pridobitvi posameznega opredmetenega sredstva. Deli naprav in opreme, ki imajo različne dobe koristnosti, se obračunavajo kot posamezna sredstva. Stroški izposojanja se pripoznajo pri sredstvih, katerih načrtovana vrednost presega 15 milijon EUR in hkrati je potrebno več kot leto dni, da se sredstvo usposobi za uporabo. Za poznejše merjenje nepremičnin, naprav in opreme se uporablja model nabavne vrednosti.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavnega) dela sredstva in preostale vrednosti. Zemljišča in določena druga sredstva se ne amortizirajo. Amortizacija se začne obračunavati, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo. Nedokončane gradnje se ne amortizirajo.

Ocenjene dobe koristnosti za posamezne nepremičnine, naprave in opremo so:

	v letih od - do
Zgradbe	20-66
Proizvajalna oprema	10-50
Računalniška oprema	4
Pohištvo	8-10
Osebna vozila	8
Druga vozila	8
Druge naprave in oprema	7-15

Amortizacijske metode, dobe koristnosti in preostale vrednosti skupin sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo.

V primeru podaljšanja dobe koristnosti družba zmanjša, v primeru skrajšanja dobe koristnosti pa poveča že obračunane stroške amortizacije v obravnavanem poslovnem letu. Prilagoditev dobe koristnosti je potrebno preračunati tako, da se bo nova vrednost sredstva prenesla na proizvod (amortizirala) v novi predvideni dobi koristnosti. Sprememba dobe koristnosti se obravnava kot sprememba računovodske ocene ter vpliva le na obdobje, v katerem je bila računovodska ocena spremenjena in na vsako naslednje obdobje v preostali dobi koristnosti.

Stroški zamenjave nekega dela sredstva se pripišejo knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane z delom tega sredstva, pritekale v družbo, in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Vsi drugi stroški (npr. tekoče vzdrževanje) so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki ob njihovem nastanku.

Preostala vrednost sredstva je ocenjeni znesek, ki bi ga družba prejela ob odtujitvi sredstva, po zmanjšanju za pričakovane stroške odtujitve, če bi starost in stanje sredstva že nakazovala na konec njegove dobe koristnosti. Družba nima nepremičnin, naprav in opreme, za katere bi ob nabavi pripoznala preostalo vrednost.

Dobički in izgube, nastali pri odtujitvi nepremičnin, naprav in opreme, se ugotavljajo kot razlika med čisto prodajno vrednostjo in knjigovodsko vrednostjo odtujenega sredstva in se izkažejo kot prevrednotovalni prihodki oziroma prevrednotovani odhodki.

Naložbe v odvisne družbe

Naložbe v odvisne družbe so tiste, v katerih ima družba prevladujoč vpliv. In za to skupino praviloma sestavlja tudi skupinske računovodske izkaze. V primeru, da rezultati poslovanja odvisne družbe niso pomembni za resničen in pošten prikaz poslovanja družb kot celote, družba ne sestavlja skupinskih računovodskih izkazov (skladno z 8. točko 56. člena ZGD).

Udeležba v dobičku odvisne družbe je pripoznana v izkazu poslovnega izida družbe, ko le ta pridobi pravico do izplačila udeležbe. Morebitni znaki slabitve naložb v odvisne družbe se ugotavljajo na letni ravni.

V primeru, da obstajajo nepristranski dokazi, da je nastala izguba zaradi oslabitve, se znesek izgube izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo finančnega sredstva in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, diskontiranih po tržni obrestni meri za podobna finančna sredstva in se pripozna kot poslovni odhodek.

Naložbe v skupaj obvladovane družbe

Naložbe v skupaj obvladovane družbe so tiste, v katerih družba skupaj z drugimi lastniki skupno obvladuje delovanje take družbe in sicer na podlagi pogodbeno dogovorjene delitve obvladovanja. Družba ima naložbo v skupaj obvladovano družbo HSE Invest d.o.o..

Tako naložbe v pridružene kot skupaj obvladovane družbe so v računovodskih izkazih družbe izkazane po nabavni vrednosti.

Udeležba v dobičku skupaj obvladane družbe je pripoznana v izkazu poslovnega izida družbe, ko le ta pridobi pravico do izplačila udeležbe.

Finančni instrumenti

Finančni instrumenti vključujejo naslednje postavke:

- neizpeljana finančna sredstva,
- neizpeljane finančne obveznosti,
- izpeljane finančne instrumente.

Pri določanju poštene vrednosti finančnih instrumentov se upošteva naslednja hierarhija ravni določanja poštene vrednosti:

- prva raven zajema kotirane cene (neprilagojene) na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti,
- druga raven zajema vhodne podatke poleg kotiranih cen, vključenih v prvo raven, ki so neposredno (tj. kot cene) ali posredno (tj. kot izpeljani iz cen) zaznavni za sredstvo ali obveznost,
- tretja raven zajema vhodne podatke za sredstva ali obveznosti, ki ne temeljijo na zaznavnih tržnih podatkih.

Kotirne cene se uporabljajo kot osnova za določanje poštene vrednosti finančnih instrumentov. Če finančni instrument ne kotira na organiziranem trgu oziroma se trg ocenjuje kot nedelujoč, se za ocenitev poštene vrednosti finančnega instrumenta uporabi vhodne podatke druge in tretje ravni.

Neizpeljana finančna sredstva

Neizpeljana finančna sredstva vključujejo denar in denarne ustreznike, terjatve in posojila ter naložbe.

Pripoznanje finančnega sredstva se odpravi, ko ugasnejo pogodbene pravice do denarnih tokov iz tega sredstva ali ko se prenese pravice do pogodbenih denarnih tokov iz finančnega sredstva na podlagi posla, v katerem se prenesejo vsa tveganja in koristi iz lastništva finančnega sredstva.

Ob začetnem pripoznanju se finančni instrumenti razvrsti v eno od naslednjih skupin: finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, finančna sredstva v posesti do zapadlosti, terjatve in obveznosti ter finančna sredstva razpoložljiva za prodajo. Razvrstitev je odvisna od namena, za katerega je bil instrument pridobljen.

- *Posojila in terjatve*

Posojila in terjatve so neizpeljana finančna sredstva z nespremenljivimi ali določljivimi plačili, ki ne kotirajo na delujočem trgu.

Ob začetnem pripoznanju so izkazana po pošteni vrednosti, povečani za neposredne stroške posla. Po začetnem pripoznanju se posojila in terjatve izmerijo po odplačni vrednosti ter zmanjšajo za izgube zaradi oslabitve. Posojila in terjatve so v izkazu finančnega položaja izkazana med finančnimi in poslovnimi sredstvi in zajemajo dana posojila, dane depozite, terjatve do kupcev in terjatve do drugih.

Posojila se v poslovnih knjigah pripoznajo po datumu poravnave, terjatve pa po datumu trgovanja.

Vključena so med kratkoročna sredstva, razen za zapadlosti večje od 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja. V tem primeru so razvrščena med dolgoročna sredstva.

- *Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva*

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva so tista neizpeljana finančna sredstva, ki so označena kot razpoložljiva za prodajo (vključno z Drugimi dolgoročnimi finančnimi naložbami) ali pa niso uvrščena kot posojila in terjatve ali finančna sredstva po pošteni vrednosti preko poslovnega izida. Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva se pripoznajo po datumu trgovanja.

Vrednotena so po pošteni vrednosti, če je pošteno vrednost mogoče ugotoviti in se dobički ali izgube pri vrednotenju pripoznajo neposredno v drugem vseobsegajočem donosu oziroma v rezervi za pošteno vrednost, razen izgub zaradi oslabitve. Te se pripoznajo tako, da se morebitna nabrana izguba, ki je predhodno pripoznana v drugem vseobsegajočem donosu in izkazana v rezervi za pošteno

vrednost, prenese v poslovni izid. Poznejše povečanje poštene vrednosti oslabljenega lastniškega vrednostnega papirja, ki je na razpolago za prodajo, se pripozna v rezervi za pošteno vrednost.

Pri odpravi pripoznanja naložbe se nabrani dobički in izgube, izkazani v vseobsegajočem donosu, prenesejo v poslovni izid.

Če poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti, saj je razpon ocen utemeljene poštene vrednosti pomemben in je verjetnost različnih ocen težko presoditi, družba meri finančno sredstvo po nabavni vrednosti.

- *Denarna sredstva in njihovi ustrezniki*

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki zajemajo gotovino, bančne depozite do treh mesecev in druge kratkoročne, hitro unovčljive naložbe z originalno dospelostjo treh mesecev ali manj. Izkazana so po nabavni vrednosti.

Neizpeljane finančne obveznosti

Neizpeljane finančne obveznosti zajemajo poslovne in finančne obveznosti. Neizpeljane finančne obveznosti se na začetku izkazujejo po pošteni vrednosti, povečani za stroške, ki se neposredno pripisujejo poslu. Po začetnem pripoznanju se izmerijo po odplačni vrednosti po metodi veljavnih obresti.

Prejeta posojila se na začetku pripozna na dan njihove poravnave (plačila), ostale neizpeljane finančne obveznosti pa na datum trgovanja.

Del dolgoročnih finančnih obveznosti, ki zapade v plačilo prej kot v letu dni po datumu izkaza finančnega položaja, je izkazan med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi.

Izpeljani finančni instrumenti

Izpeljani finančni instrumenti se uporabljajo za varovanje izpostavljenosti družbe pred obrestnimi tveganji.

Gre za finančne instrumente, ki ne zahtevajo začetne finančne naložbe, njihova vrednost pa se spreminja zaradi spremembe obrestnih mer.

Izpeljani finančni instrumenti se na začetku pripoznajo po pošteni vrednosti in sicer po neto načelu, kar pomeni, da sama vrednost sklenjenega posla ni izkazana v računovodskih izkazih.

Po začetnem pripoznanju se izpeljani finančni instrumenti merijo po pošteni vrednosti, pripadajoče spremembe pa se obravnavajo, kot je opisano v nadaljevanju:

- ko se izpeljani finančni instrument določi kot varovanje pred tveganjem v primeru izpostavljenosti spremenljivosti denarnih tokov, ki jih je mogoče pripisati posameznemu tveganju, povezanemu s

pripoznanim sredstvom ali obveznostjo ali zelo verjetnimi predvidenimi posli, ki lahko vplivajo na poslovni izid, se uspešni del sprememb v pošteni vrednosti izpeljanega finančnega instrumenta pripozna v drugem vseobsegajočem donosu in razkrije v rezervi za varovanje pred tveganjem. Neuspešni del sprememb poštene vrednosti izpeljanega finančnega instrumenta se pripozna neposredno v poslovnem izidu. Družba predvidoma preneha obračunavati varovanje pred tveganjem, če instrument za varovanje pred tveganjem ne zadošča več sodilom za obračunavanje varovanja pred tveganjem, če se instrument za varovanje pred tveganjem proda, odpove ali izkoristi. Nabrani dobiček ali izguba, pripoznana v drugem vseobsegajočem donosu, ostaneta izkazana v rezervi za pošteno vrednost, dokler predvideni posel ne vpliva na poslovni izid. Če predvidenega posla ni več pričakovati, se mora znesek v drugem vseobsegajočem donosu pripoznati neposredno v poslovnem izidu. V drugih primerih se znesek, pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu, prenese v poslovni izid za isto obdobje, v katerem pred tveganjem varovana postavka vpliva na poslovni izid.

Zaloge

Zaloge so vrednotene po izvorni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Izvirna vrednost zajema nabavno vrednost, ki jo sestavljajo nakupna cena, uvozne dajatve in neposredni stroški nabave. Nakupna cena je zmanjšana za dobljene popuste. Neposredni stroški nabave so prevozniki stroški, stroški nakladanja, prekladanja in razkladanja, stroški spremljanja blaga in drugi stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno pridobljenemu trgovskemu blagu, materialom ali storitvam. Popusti pri nakupni ceni obsegajo tako tiste, ki so navedeni na računu, kot tiste, ki so dobljeni kasneje in se nanašajo na posamezno nabavo. Uporablja se metoda povprečnih drsečih cen.

Čista iztržljiva vrednost je ocenjena na podlagi prodajne cene v običajnem poslovanju, zmanjšana za ocenjene stroške prodaje. Odpisi poškodovanih, pretečenih, neuporabnih zalog se opravijo redno med letom po posameznih postavkah.

Najmanj enkrat na leto in sicer po stanju na dan izdelave letnih računovodskih izkazov se oceni dokaze o oslabitvi zalog. Pri oceni oslabitve zalog se uporabljajo kriteriji strokovne presoje, nadaljnje uporabe ali prodaje.

Oslabitev sredstev

Finančna sredstva

Za finančno sredstvo se šteje, da je oslabljeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih prihodnjih denarnih tokov iz naslova tega sredstva, ki se dajo zanesljivo izmeriti.

Objektivni dokazi o oslabitvi finančnih sredstev so lahko naslednji: neizpolnitev ali kršitev s strani dolžnika; poslabšanje plačilne sposobnosti posojilojemalcev; znaki, da bo dolžnik šel v stečaj; izginotje delujočega trga za tovrstni instrument.

- Oslabitev terjatev in danih posojil

Družba oceni dokaze o oslabitvi terjatev posamično ali skupno. Če se oceni, da knjigovodska vrednost terjatve presega njeno pošteno, to je udenarljivo vrednost, se terjatev slabi.

Družba izkazuje dvomljive terjatve do drugih v primeru, ko terjatve niso poravnane v roku 180 dni od datuma zapadlosti terjatve. Dvomljive terjatve do družb v skupini se štejejo tiste, za katere poslovodstvo družbe sprejme sklep o posebnem postopku izterjave.

Med sporne terjatve uvrščamo terjatve, za katere se je na sodišču pričel sodni postopek izterjave, ali je na sodišču vložen predlog za začetek postopka prisilne poravnave ali stečaja ali je v uradnem listu objavljen sklep o začetku postopka prisilne poravnave, likvidacije ali stečaja.

Za dokončen odpis terjatev je potrebna dokazna listina, ki je lahko sklep o prisilni poravnavi, sklep začetka stečajnega postopka ali druge ustrezne listine.

V primeru, da bi bilo zaradi višine zneska terjatve za družbo negospodarno, da gre v postopek izterjave preko sodišča, se terjatev dokončno odpiše na osnovi sklepa posloводства.

Družba oceni dokaze o oslabitvi posojil posebej za vsako pomembno posojilo.

Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazanim po odplačni vrednosti, se izračuna kot razlika med neodpisano vrednostjo sredstva in pričakovanimi prihodnjimi denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvorni veljavni obrestni meri. Izgube se pripoznajo v poslovnem izidu.

- Oslabitev finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo

Izgube naložbenih vrednostnih papirjev, ki so razpoložljivi za prodajo, zaradi oslabitve se pripoznajo tako, da se morebitna nabrana izguba, ki je predhodno pripoznana v drugem vseobsegajočem donosu obdobja in izkazana v rezervi za pošteno vrednost, prenese v poslovni izid. Poznejše povečanje poštene vrednosti oslabiljenega lastniškega vrednostnega papirja, ki je na razpolago za prodajo, se pripozna v drugem vseobsegajočem donosu obdobja oz. v rezervi za pošteno vrednost.

Nefinančna sredstva

Družba ob vsakem datumu poročanja preveri knjigovodsko vrednost pomembnih nefinančnih sredstev z namenom, da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je višja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Za namen preizkusa oslabitve se sredstva, ki jih ni mogoče preizkusiti posamično, uvrstijo v najmanjšo možno skupino sredstev, ki ustvarjajo denarne tokove iz nadaljnje uporabe in, ki so pretežno neodvisna od prejemkov drugih sredstev ali skupin sredstev (denar ustvarjajoča enota).

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova/njena knjigovodska vrednost presega njegovo/njeno nadomestljivo vrednost. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida.

Družba izgube zaradi oslabitve v preteklih obdobjih ob koncu poročevalskega obdobja ovrednoti in tako ugotovi, če je prišlo do zmanjšanja izgube ali ta celo več ne obstaja. Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih družba določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetju amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve.

Kapital

Celotni kapital družbe je njegova obveznost do lastnikov, ki zapade v plačilo, če družba preneha delovati, pri čemer se velikost kapitala popravi glede na tedaj dosegljivo ceno čistega premoženja. Opredeljen je z zneski, ki so jih vložili lastniki, ter z zneski, ki so se pojavili pri poslovanju in pripadajo lastnikom. Zmanjšuje ga izguba pri poslovanju in izplačila lastnikom, povečuje pa dobiček ustvarjen v obdobju.

Osnovni kapital in kapitalske rezerve predstavljajo denarne in stvarne vloške lastnika.

Zakonske in druge rezerve iz dobička so zneski, ki so namensko zadržani iz dobička predhodnih let, predvsem za poravnavo potencialnih prihodnjih izgub.

Rezerva za pošteno vrednost predstavlja zneske prevrednotenj izpeljanih finančnih instrumentov in prevrednotenj za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev družbe.

V zadržanem poslovnem izidu so izkazani nerazporejeni poslovni izidi družbe preteklih let in nerazporejeni izid tekočega leta.

Rezervacije

Rezervacije se oblikujejo za sedanjo obvezo, ki je posledica preteklega dogodka in je verjetno, da bo za poravnavo obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi in je mogoče zanesljivo oceniti znesek obveze.

Vrednost rezervacije mora biti enaka sedanji vrednosti izdatkov, ki bodo po pričakovanju potrebni za poravnavo obveze. Ker so rezervacije namenjene pokrivanju verjetnih, ne pa gotovih obveznosti, je znesek, pripoznan kot rezervacija, najboljša ocena izdatkov, potrebnih za poravnavo obveze, obstoječe na dan izkaza finančnega položaja. Pri doseganju najboljše ocene rezervacije se upoštevajo tveganja in negotovosti, ki neizogibno spremljajo dogodke in okoliščine.

Rezervacije se zmanjšujejo neposredno za stroške oziroma odhodke, za pokrivanje katerih so bile oblikovane. To pomeni, da se v poslovnem letu takšni stroški oziroma odhodki ne pojavijo več v poslovnem izidu.

V primeru, da se predvidene obveznosti ne pojavijo, se znesek oblikovanih rezervacij odpravi in izkaže med drugimi poslovnimi prihodki.

Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine

Družba je v skladu z zakonskimi predpisi in kolektivno pogodbo zavezana k izplačilu jubilejnih nagrad zaposlencem ter odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane dolgoročne rezervacije. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Rezervacije so oblikovane v višini ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na konec poslovnega leta. Izračun je narejen za vsakega zaposlenega tako, da upošteva stroške odpravnin ob upokojitvi in stroške vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Izračun z uporabo projicirane enote pripravi aktuar, ki se izbere na nivoju skupine. Plačila za odpravnine ob upokojitvi in izplačila jubilejnih nagrad zmanjšujejo oblikovane rezervacije.

Druga sredstva in obveznosti

Med drugimi sredstvi so izkazane dolgoročne in kratkoročne aktivne časovne razmejitve (odloženi stroški in ne zaračunani prihodki). Odloženi stroški oziroma odhodki so zneski, ki ob svojem nastanku še ne bremenijo poslovnega izida. Ne zaračunani prihodki so prihodki, ki se upoštevajo v poslovnem izidu, čeprav še niso bili zaračunani.

Med drugimi obveznostmi so izkazane dolgoročne in kratkoročne pasivne časovne razmejitve (vnaprej vračunani stroški in odloženi prihodki). Vnaprej vračunani stroški so zneski, ki se še niso pojavili, ampak se bodo v prihodnje in že trenutno vplivajo na poslovni izid.

Odloženi prihodki so odloženi prihodki, ki bodo v obdobju, daljšem od leta dni, pokrili predvidene odhodke.

Pogojne obveznosti in pogojna sredstva

Pogojna obveznost je:

- možna obveznost, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katere obstoj potrди samo nastanek ali ne nastanek enega ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki jih družba ne obvladuje v celoti; ali
- sedanja obveza, ki izhaja iz preteklih dogodkov, vendar se ne pripozna, ker ni verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi, ali zneska obveze ni mogoče izmeriti dovolj zanesljivo.

Pogojno sredstvo je možno sredstvo, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katerega obstoj potrди le nastanek ali ne nastanek enega ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki jih družba ne obvladuje v celoti.

Družba pogojnih obveznosti in sredstev še ne pripozna v Izkazu finančnega položaja.

Prihodki

Prihodki iz prodaje se pripoznajo po pošteni vrednosti prejetega poplačila ali terjatve iz tega naslova, zmanjšani za vračila in popuste, rabate za nadaljnjo prodajo in količinske popuste. Prihodki se izkažejo, ko je kupec prevzel vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezanih z lastništvom sredstva, ko obstaja gotovost glede plačljivosti nadomestila in z njim povezanih stroškov ali možnosti vračila proizvodov in ko družba preneha odločati o prodanih proizvodih.

Prodaja blaga se pripozna, ko družba stranki dostavi proizvode; stranka je proizvode sprejela, izterljivost povezanih terjatev pa je razumno zagotovljena.

Prodaja storitev se pripozna v obračunskem obdobju, v katerem se opravijo storitve, glede na zaključek posla, ocenjenega na podlagi dejansko opravljene storitve kot sorazmernega dela celotnih storitev, ki se opravijo.

Prihodki iz naslova obračunanih zamudnih obresti in z njimi povezane terjatve se ob nastanku pripoznajo, če je verjetno, da bodo gospodarske koristi povezane s poslom, pritekale v podjetje. V nasprotnem primeru se obračuni zamudnih obresti evidentirajo kot pogojna sredstva in v poslovnih knjigah družbe pripoznajo ob plačilu. Evidentiranje zamudnih obresti se obravnava individualno.

Drugi poslovni prihodki, povezani s poslovnimi učinki, so prihodki od odprave rezervacij, prihodki od črpanja odloženih prihodkov, dobički pri prodaji stalnih sredstev, odprave slabitev terjatev, prejete odškodnine in pogodbene kazni, subvencije, dotacije, regresi, premije in podobni prihodki.

Finančni prihodki obsegajo prihodke od obresti naložb, prihodke od dividend, prihodke od odsvojitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev, pozitivne tečajne razlike nastale pri financiranju in naložbenju in dobičke od instrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Prihodki od obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku z uporabo dogovorjene obrestne mere. Prihodki od dividend se pripoznajo na dan, ko je uveljavljena delničarjeva pravica do plačila.

Odhodki

Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstev ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti. Poslovni odhodki se pripoznajo, ko se stroški ne zadržujejo več v vrednosti zalog, proizvodov in nedokončane proizvodnje, oziroma ko je trgovsko blago prodano. Stroški, ki se ne morejo zadrževati v zalogah proizvodov in nedokončane proizvodnje so že ob svojem nastanku pripoznani kot poslovni odhodki.

Stroški materiala so izvirni stroški kupljenega materiala, ki se neposredno porablja pri ustvarjanju poslovnih učinkov (neposredni stroški materiala), pa tudi stroški materiala, ki nimajo take narave in so zajeti v ustrezne namenske (funkcionalne) skupine posrednih poslovnih stroškov. V prvo podskupino spadajo stroški surovin, drugih materialov in kupljenih delov ter polproizvodov, katerih porabo je mogoče povezovati z ustvarjanjem poslovnih učinkov. V drugo skupino spadajo stroški pomožnega materiala za vzdrževanje nepremičnin, naprav in opreme, drobnega inventarja, katerega doba koristnosti ne presega leta dni, nadomestnih delov za servisiranje proizvodov po njihovi prodaji, pisarniškega materiala, strokovne literature in drugega. S stroški materiala so mišljeni tudi vračunani stroški kala, razsipa, okvar in loma.

Stroški storitev so izvirni stroški kupljenih storitev, ki so neposredno potrebne pri nastajanju poslovnih učinkov (stroški neposrednih storitev), pa tudi stroški storitev, ki nimajo take narave in so zajeti v ustrezne namenske (funkcionalne) skupine posrednih poslovnih stroškov. V prvo skupino spadajo predvsem stroški storitev pri izdelovanju proizvodov, v drugo pa predvsem prevoznih storitev, storitev za vzdrževanje, sejemskih storitev, reklamnih storitev, reprezentance, zavarovalnih premij, plačilnega prometa in drugih bančnih storitev (razen obresti), najemnin, svetovalnih storitev, službenih potovanj in podobnih storitev.

Stroški **amortizacije** so izvirni stroški, ki so povezani s strogo doslednim prenašanjem vrednosti amortizirljivih nepremičnin, naprav in opreme, amortizirljivih neopredmetenih sredstev.

Med **odpisi vrednosti** so izkazane tudi oslabitve, odpisi in izgube pri prodaji neopredmetenih sredstev in nepremičnin, naprav in opreme ter oslabitve oz. odpisi terjatev in zalog.

Stroški dela so izvirni stroški, ki se nanašajo na obračunane plače in podobne zneske v bruto zneskih pa tudi na dajatve, ki se obračunavajo od te osnove in niso sestavni del bruto zneskov. Ti stroški lahko neposredno bremenijo ustvarjanje poslovnih učinkov (stroški neposrednega dela) ali pa imajo naravo posrednih stroškov in so zajeti v ustrezne namenske (funkcionalne) skupine posrednih stroškov.

Drugi poslovni odhodki se pojavljajo v zvezi oblikovanjem rezervacij, koncesijami, izdatki za varstvo okolja in drugimi dajatvami. Med poslovnimi odhodki so izkazane tudi donacije.

Finančni odhodki obsegajo stroške izposojanja (če se le-ti ne usredstvijajo), negativne tečajne razlike nastale pri financiranju in naložbenju, spremembe pošteni vrednosti finančnih sredstev po pošteni vrednosti preko poslovnega izida, izgube zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev in izgube od instrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo z uporabo metode dejanske obrestne mere.

Obdavčitev

Davki vključujejo obveznosti za odmerjeni davek in odloženi davek. Odmerjeni davek je izkazan v izkazu poslovnega izida, razen v tistem delu, ki se nanaša na postavke, ki se izkazujejo neposredno v drugem vseobsegajočem donosu.

Obveznosti za odmerjeni davek temeljijo na obdavčljivem dobičku za poslovno leto. Obdavčljivi dobiček se razlikuje od čistega dobička, poročanega v poslovnem izidu, ker izključuje postavke prihodkov ali odhodkov, ki so obdavčljive ali odbitne v drugih letih, in tudi postavke, ki niso nikoli obdavčljive ali odbitne. Obveznost družbe za odmerjeni davek se izračuna z uporabo davčnih stopenj, ki so veljavne na dan poročanja.

Odloženi davek je v celoti izkazan z uporabo metode obveznosti po bilanci stanja začasne razlike, ki nastajajo med davčnimi vrednostmi sredstev in obveznosti ter njihovimi knjigovodskimi vrednostmi v računovodskih izkazih. Odloženi davek se določi z uporabo davčnih stopenj (in zakonov), ki so bili veljavni na dan izkaza finančnega položaja in za katere se pričakuje, da bodo uporabljeni, ko se odložena terjatev za davek realizira ali pa se odložena obveznost za davek poravna.

Terjatev za odloženi davek se pripozna, če obstaja verjetnost, da bo v prihodnosti na razpolago obdavčljiv dobiček, iz katerega bo mogoče koristitičasne razlike. Predstavlja višino obračunanega davka od dohodka pravnih oseb od odbitnih začasnih razlik, neizrabljenih davčnih izgub in davčnih dobropisov.

Obveznost za odloženi davek predstavlja višino obračunanega davka od obdavčljivih začasnih razlik, ki jih bo morala družba v prihodnjih letih plačati državi.

Izkaz denarnega toka

V izkazu denarnega toka prikazujemo spremembe stanja denarnih sredstev in denarnih ustreznikov za poslovno leto, za katero se sestavlja. Izkaz denarnega toka je za del, ki se nanaša na poslovanje, sestavljen po posredni metodi iz podatkov izkaza finančnega položaja, za del, ki se nanaša na naložbenje in financiranje pa je sestavljen po neposredni metodi.

Upravljanje s finančnimi tveganji družbe, kot so kreditno tveganje, tveganje spremembe obrestnih mer, valutno tveganje in tveganje plačilne sposobnosti je opisano v poglavju 2.13 Upravljanje s tveganji v poslovnem delu tega letnega poročila in v poglavju 4.5.5. Druga pojasnila v računovodskem delu.

4.5.1 POJASNILA K IZKAZU FINANČNEGA POLOŽAJA

1. Neopredmetena sredstva

418.888 EUR

v EUR

	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Druge dolgoročne premoženjske pravice	418.888	416.718
Skupaj	418.888	416.718

Med neopredmetenimi sredstvi so izkazane dolgoročne premoženjske pravice družbe in predstavljajo vlaganja v programsko opremo informacijskega sistema družbe kot so: različni računalniški programi za daljinsko vodenje HE, nadzor nad vzdrževanjem HE, programi za podporo poslovnim procesom in pridobljene služnostne pravice na zemljiščih, ki so potrebne za obratovanje in vzdrževanje objektov družbe.

Vsa neopredmetena sredstva družbe imajo končne dobe koristnosti in so v lasti družbe. Družba nima kot jamstvo za dolgove zastavljene dolgoročne premoženjske pravice.

Družba nima s finančnim najemom ali z državno podporo pridobljenih neopredmetenih sredstev.

V poslovnem letu 2017 so bila vsa neopredmetena sredstva pridobljena z lastnimi sredstvi.

Ocena posloводства je, da so poštene vrednosti neopredmetenih sredstev najmanj enake njihovim knjigovodskim vrednostim.

Gibanje v letu 2016

v EUR

	Dolgoročne premoženjske pravice	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2016	1.138.982	1.138.982
Pridobitve	96.567	96.567
Odpisi	(2.896)	(2.896)
Nabavna vrednost 31.12.2016	1.232.653	1.232.653
Odpisana vrednost 1.1.2016	744.940	744.940
Amortizacija	73.891	73.891
Odpisi	(2.896)	(2.896)
Odpisana vrednost 31.12.2016	815.935	815.935
Knjigovodska vrednost 1.1.2016	394.042	394.042
Knjigovodska vrednost 31.12.2016	416.718	416.718

	Druge dolgoročne premoženjske pravice	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2017	1.232.653	1.232.653
Pridobitve	78.884	78.884
Odpisi	(18.630)	(18.630)
Nabavna vrednost 31.12.2017	1.292.907	1.292.907
Odpisana vrednost 1.1.2017	815.935	815.935
Amortizacija	76.714	76.714
Odpisi	(18.630)	(18.630)
Odpisana vrednost 31.12.2017	874.019	874.019
Knjigovodska vrednost 1.1.2017	416.718	416.718
Knjigovodska vrednost 31.12.2017	418.888	418.888

Novе nabave v letu predstavljajo posodobitve, dograditve in nabave novih računalniških programov.

2. Nepremičnine, naprave in oprema

212.739.435 EUR

v EUR

	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Zemljišča	3.169.754	3.169.754
Zgradbe	114.009.475	118.420.576
Proizvajalna oprema	77.207.856	82.673.188
Druga oprema	447.587	409.460
Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	17.904.764	7.338.079
Skupaj	212.739.435	212.011.057

Vrednost zemljišč predstavljajo vsa zemljišča, ki jih ima družba v lasti ali posesti ob proizvodnih, poslovnih in drugih objektih, kot tudi na delu koncesijskega območja.

Vrednost zgradb zajemajo vrednosti proizvodnih, poslovnih in drugih zgradb v lasti družbe. Med proizvodne zgradbe so razvrščene strojnice, cevovodi, tuneli, kanali, betonski jezovi, vodostani, bazeni, dostopne poti, itd.

Vrednost proizvodne opreme zajema vso primarno opremo elektrarn, ki je potrebna za opravljanje dejavnosti družbe. To je oprema celotnih elektrarn: agregati, hidromehanska oprema, oprema krmiljenja, sistema vodenja, oprema za zaščito, oprema za prenos električne energije, oprema pomožnih sistemov, itd.

Vrednost druge opreme zajema pisarniško in računalniško opremo, opremo za čiščenje, avtomobile, del telekomunikacijskega omrežja, itd.

Med nepremičninami, napravami in opremo v pridobivanju so izkazana vložena sredstva za izgradnjo novih proizvodnih objektov, obnove, posodobitve in rekonstrukcije obstoječih objektov.

Družba nima s finančnim najemom ali državno podporo pridobljenih nepremičnim, naprav in opreme.

Konec leta 2017 ima družba kot jamstvo za dolgove zastavljene nepremičnine in opremo, katere neodpisana vrednost znaša 85.964.216 EUR.

Znesek pogodbenih obvez za že sklenjene pogodbe, ki se nanašajo na nabavo nepremičnin, naprav in opreme znašajo na dan 31.12.2017 3.060.566 EUR.

Pri najpomembnejših zgradbah, napravah in opremi so bile v tekočem poslovnem letu preverjene dobe koristnosti. Ugotovljeno je bilo, da so dobe koristnosti ustrezne in jih ni potrebno spreminjati.

Družba ni opravila slabitev nepremičnin naprav in opreme. Družba ocenjuje, da ni indikatorjev, ki bi nakazovali, da so sredstva oslABLJENA.

Gibanje v letu 2016

v EUR

	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Druga oprema	Nepremičnine , naprave in oprema v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost 1. 1. 2016	3.150.883	230.295.536	191.296.904	1.889.855	3.858.217	430.491.395
Pridobitve	0	0	0	0	3.809.930	3.809.930
Odtujitve	(5.599)	(52.081)	(56.335)	(61.349)	0	(175.364)
Prenosi iz investicij	24.470	17.624	74.884	116.523	(233.501)	0
Prenosi - preknjižbe	0	0	0	0	(96.567)	(96.567)
Odpisi	0	(589.705)	(1.093.523)	(15.169)	0	(1.698.397)
Nabavna vrednost 31. 12. 2016	3.169.754	229.671.374	190.221.930	1.929.860	7.338.079	432.330.997
Odpisana vrednost 1. 1. 2016	0	107.428.755	102.898.926	1.467.046	0	211.794.727
Odtujitve	0	(49.606)	(56.335)	(43.755)	0	(149.696)
Amortizacija	0	4.460.642	5.792.694	112.278	0	10.365.614
Odpisi	0	(588.993)	(1.086.543)	(15.169)	0	(1.690.705)
Odpisana vrednost 31. 12. 2016	0	111.250.798	107.548.742	1.520.400	0	220.319.940
Knjigovodska vrednost 1. 1. 2016	3.150.883	122.866.781	88.397.978	422.809	3.858.217	218.696.668
Knjigovodska vrednost 31. 12. 2016	3.169.754	118.420.576	82.673.188	409.460	7.338.079	212.011.057

Gibanje v letu 2017

v EUR

	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Druga oprema	Nepremičnine , naprave in oprema v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost 1. 1. 2017	3.169.754	229.671.374	190.221.930	1.929.860	7.338.079	432.330.997
Pridobitve	0	0	0	0	10.887.151	10.887.151
Odtujitve	0	0	0	(105.453)	0	(105.453)
Prenosi iz investicij	0	38.381	184.927	97.158	(320.466)	0
Prenosi - preknjižbe	0	11.885	(469.090)	457.205	0	0
Odpisi	0	(189.868)	(3.846.010)	(40.771)	0	(4.076.649)
Nabavna vrednost 31. 12. 2017	3.169.754	229.531.772	186.091.757	2.337.999	17.904.764	439.036.046
Odpisana vrednost 1. 1. 2017	0	111.250.798	107.548.742	1.520.400	0	220.319.940
Odtujitve	0	0	0	(94.759)	0	(94.759)
Prenosi - preknjižbe	0	2.281	(389.368)	387.087	0	0
Amortizacija	0	4.459.086	5.567.441	118.456	0	10.144.982
Odpisi	0	(189.868)	(3.842.913)	(40.771)	0	(4.073.552)
Odpisana vrednost 31. 12. 2017	0	115.522.297	108.883.902	1.890.413	0	226.296.611
Knjigovodska vrednost 1. 1. 2017	3.169.754	118.420.576	82.673.188	409.460	7.338.079	212.011.057
Knjigovodska vrednost 31. 12. 2017	3.169.754	114.009.475	77.207.856	447.587	17.904.764	212.739.435

V letu 2017 je družba nadaljevala z visoko investicijsko dejavnostjo (10,8 mio EUR). Največja vlaganja se nanašajo na rekonstrukcijo II. faze HE Plave 1 (6,2 mio EUR), gradnjo mHE Kneža (0,9 mio EUR) in v rekonstrukcijo hidromehanske opreme na jezu Podselo (2,3 mio EUR).

Družba je v letu 2017 izločila za 4.076.649 EUR opreme s sedanjo vrednostjo 3.097 EUR. Skoraj celotna vrednost se nanaša na opremo, ki je bila izločena v procesu rekonstrukcije HE Plave 1.

3. Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe

9.066 EUR

Družba SENG d.o.o. je 100% lastnik družbe ELPROM d.o.o., ki je registrirana za proizvodnjo in prodajo električne energije iz obnovljivih virov.

Pomembnejši podatki o odvisni družbi:

Družba	Naslov	Država	Dejavnost	% Lastništva	% Glasovalnih pravic
ELPROM d.o.o.	Erjavčeva 20, 5000 Gorica	Nova Slovenija	Proizvodnja elektrike v hidroelektrarnah	100,0%	100,0%

Odvisna družba ELPROM d.o.o. v letu 2017 ni opravljala dejavnosti. V poslovnem letu 2017 je ustvarila 4.736 EUR izgube. Izguba tekočega leta je bila pokrita iz prenesenega poslovnega izida v skladu s 64.členom ZGD-1 in sklepom vodstva.

Družba ELPROM d.o.o. nima zaposlencev. Je mikro družba in ni zavezana za revidiranje.

v EUR

	sredstva	obveznosti (brez kapitala)	prihodki	čisti poslovni izid leta	celotni kapital
ELPROM d.o.o.	51.918	18	0	-4.736	51.900

Vrednost dolgoročne naložbe v odvisno družbo je v poslovnem letu ostala nespremenjena in znaša 9.066 EUR.

4. Ostale dolgoročne finančne naložbe in posojila

7.480.390 EUR

v EUR

	31.12.2017	31.12.2016
Dolgoročne finančne naložbe v pridružene družbe	80.000	80.000
Za prodajo razpoložljiva dolgoročna finančna sredstva	34.218	27.469
Druge dolgoročne finančne naložbe	7.366.172	7.366.172
Skupaj	7.480.390	7.473.641

Dolgoročne finančne naložbe v pridružene družbe

80.000 EUR

Naložbo v družbo HSE Invest d.o.o. vodi družba kot naložbo v pridruženo družbo. Družbi SENG d.o.o. 25-procentni poslovni delež v kapitalu družbe HSE Invest d.o.o. ne omogoča pomembnega vpliva pri odločanju.

Pomembnejši podatki o pridruženi družbi:

Družba	Naslov	Država	Dejavnost	% Lastništva	% Glasovalnih pravic
HSE Invest d.o.o.	Obrežna ulica 170 a 2000 Maribor	Slovenija	Drugo tehnično projektiranje in svetovanje	25,0%	25,0%

v EUR

	sredstva	obveznosti (brez kapitala)	prihodki	čisti poslovni izid leta	celotni kapital
HSE Invest d.o.o.	2.510.084	910.609	3.921.528	-199.701	1.599.475

V poslovnem letu 2017 ni bilo gibanj pri naložbi v družbo HSE Invest d.o.o..

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

34.218 EUR

Kot za prodajo razpoložljiva finančna sredstva se vodijo delnice Zavarovalnice Triglav d.d., ki kotirajo na borzi vrednostnih papirjev.

v EUR

	2017	2016
Stanje 1.1.	27.469	27.824
Kreditve	6.749	(355)
Stanje 31.12.	34.218	27.469

Druge dolgoročne finančne naložbe

7.366.172 EUR

Kot druge dolgoročne finančne naložbe vodi družba vlaganja v Hidroelektrarne na Spodnji Savi d.o.o. v kateri ima 2,8% delež.

Družba	Naslov	Država	Dejavnost	% Lastništva	% Glasovalnih pravic
HESS d.o.o.	Cesta bratov Cerjakov 33a, 8250 Brežice	Slovenija	Proizvodnja elektrike v hidroelektrarnah	2,8%	2,8%

V poslovnem letu 2017 ni bilo gibanj pri naložbi v družbo HESS d.o.o..

Pomembnejši podatki iz izkazov za družbo HESS.

v EUR

Družba	sredstva	obveznosti (brez kapitala)	prihodki	čisti poslovni izid leta	celotni kapital
HESS d.o.o.	343.830.975	64.825.163	15.256.015	1.807.948	279.005.812

5. Druga dolgoročna sredstva

92.059 EUR

Med drugimi dolgoročnimi sredstvi je dolgoročni poslovni najem dveh optičnih vlaken in plačila družbe, kot etažnega lastnika stanovanj v rezervni sklad.

6. Terjatve za odložene davke

121.572 EUR

v EUR

	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Rezervacije	119.298	112.357
Oslabitve naložb	2.274	2.274
Skupaj	121.572	114.631

Družba oblikuje terjatve za odložene davke:

- za davčno nepriznane odhodke iz naslova rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade,
- iz slabitve naložb in terjatev,

Gibanje terjatev za odložene davke:

v EUR

	Rezervacije	Oslabitev	Drugo	Skupaj
Stanje na dan 1. 1. 2017	112.357	2.274	0	114.631
V breme/dobro poslovnega izida	6.941	0	0	6.941
V breme /dobro drugega vseobsegajočega donosa	0	0	0	0
Stanje na dan 31. 12. 2017	119.298	2.274	0	121.572
Stanje na dan 1. 1. 2016	98.709	2.274	11.433	112.416
V breme/dobro poslovnega izida	13.648	0	0	13.648
V breme/dobro drugega vseobsegajočega donosa	0	0	(11.433)	(11.433)
Stanje na dan 31. 12. 2016	112.357	2.274	0	114.631

Terjatve za odložene davke so obračunane po 19 % davčni stopnji.

7. Kratkoročne finančne naložbe in posojila

0 EUR

v EUR

	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Kratkoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini za obresti	0	9.100
Skupaj	0	9.100

v EUR

	2017	2016
Stanje 1. 1.	9.100	0
Pridobitve	17.087.329	10.219.936
Odplačila	(17.096.429)	(10.210.836)
Stanje 31. 12.	0	9.100

8. Kratkoročne poslovne terjatve

7.608.415 EUR

v EUR

	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	7.505.739	8.193.181
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	102.676	46.271
Skupaj	7.608.415	8.239.452

Kratkoročne poslovne terjatve so terjatve za prodano električno energijo, terjatve iz naslova najemnin ter prodaje storitev.

Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini

Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini so skoraj v celoti terjatve za prodano električno energijo, neznamenat delež pripada terjatvam iz naslova najemnin in storitev. Stanje terjatev po posameznih družbah skupine je razvidno iz spodnje tabele:

v EUR

		31. 12. 2017	31. 12. 2016
HSE d.o.o.	Slovenija	7.505.739	8.191.026
HSE Invest d.o.o.	Slovenija	0	2.155
Skupaj		7.505.739	8.193.181

Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev

Kratkoročne terjatve do kupcev so terjatve za najemnine, odpadni material in storitve.

Terjatve za prodano električno energijo so zavarovane z menicami, ostale terjatve so nezavarovane. Iz dosedanje poslovne prakse kupci svoje terjatve poravnajo v dogovorjenih rokih. Tveganost za neplačilo nezavarovanih terjatev obstaja, vendar je majhna.

Družba nima finančnih sredstev dobljenih v zastavo kot varščina.

9. Druga kratkoročna sredstva

946.881 EUR

v EUR

	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Kratkoročno dani predujmi	731	11.158
Kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih inštitucij	847.026	1.615.506
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	77.261	104.722
Kratkoročno odloženi stroški in odhodki	21.863	84.295
Skupaj	946.881	1.815.681

10. Denar in denarni ustrezniki

660.280 EUR

v EUR

	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Denarna sredstva v banki	260.267	14.417.752
Depoziti na odpoklic	400.013	8.000.000
Skupaj	660.280	22.417.752

Družba nima samodejnih zadolžitev v obliki limitov na transakcijskih računih pri bankah, prav tako nima denarnih sredstev nominiranih v tuji valuti.

11. Kapital

194.935.948 EUR

v EUR

	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Vpoklican kapital	137.894.036	137.894.036
Druge rezerve iz dobička	49.125.447	61.853.548
Rezerva za pošteno vrednost	(51.511)	(21.355)
Zadržani poslovni izid	7.967.975	9.232.594
Skupaj	194.935.948	208.958.823

Vrednost osnovnega kapitala družbe znaša 137.894.036 EUR.

Družba nima kapitalskih rezerv.

Rezerve iz dobička zajemajo zakonske rezerve v višini 10% osnovnega kapitala, kar znaša 13.789.404 EUR in druge rezerve iz dobička v vrednosti 35.336.043 EUR. Zakonske rezerve ne morejo biti predmet delitve.

Na osnovi sklepa edinega družbenika je družba v letu 2017 izplačala 18.000.000 EUR bilančnega dobička leta 2016.

Družba je v letu 2017 ustvarila 3.993.874 EUR čistega poslovnega izida.

Rezerva za pošteno vrednost v višini -51.511 EUR je v razkritjih podana v dveh delih in sicer rezerva za pošteno vrednost, ki zajema neto spremembe poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev in aktuarske dobičke ali izgube pri odpravninah ob upokojitvi.

Gibanje rezerve za pošteno vrednost je prikazano v spodnji tabeli:

v EUR

	Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	Aktuarski dobički/izgube pri odpravninah ob upokojitvi	Skupaj
Stanje na dan 1. 1. 2017	21.029	(42.384)	(21.355)
Povečanje	6.749	(21.763)	(15.014)
Prenos v preneseni poslovni izid	0	(13.407)	(13.407)
Zmanjšanje	(1.734)	0	(1.734)
Stanje na dan 31. 12. 2017	26.044	(77.554)	(51.511)
Stanje na dan 1. 1. 2016	21.324	4.199	25.523
Povečanje	0	(47.414)	(47.414)
Prenos v preneseni poslovni izid	0	831	831
Zmanjšanje	(295)	0	(295)
Stanje na dan 31. 12. 2016	21.029	(42.384)	(21.355)

V letu 2017 se je poštena vrednost finančnih sredstev povečala za 6.749 EUR, odloženi davki pa za 1.734 EUR.

Aktuarski dobički so se v letu 2017 povečali za 21.763 EUR. Iz naslova aktuarskega izračuna se je preneseni dobiček povečal za 13.407 EUR.

12. Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

1.287.339 EUR

v EUR

	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	921.598	837.791
Rezervacije za jubilejne nagrade	365.741	325.553
Skupaj	1.287.339	1.163.344

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade so oblikovane na osnovi aktuarskega izračuna na dan 31. 12. 2017. Pri aktuarskem izračunu je bilo upoštevano:

- število zaposlenih v družbi na dan 31.12.2017 (spol, starost, skupna in pokojninska osnova, povprečna neto in bruto plača za obdobje avgust-oktober 2017),
- dolgoročno rast plač v višini od 3,6% v letu 2018 in 2019, 2,7% letno od leta 2020 dalje, kar predstavlja dolgoročno rast plač,
- fluktuacija glede na starostne razrede,
- način izračuna odpravnin in jubilejnih nagrad v družbi ter
- izbrana diskontna obrestna mera v višini 1,0 %.

Višina rezervacij, njihovo črpanje in oblikovanje je razvidno iz tabele gibanja rezervacij:

v EUR

	Rezervacije za odpravnine	Rezervacije za jubilejne nagrade	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2017	837.791	325.553	1.163.344
Oblikovanje, povečanje	126.908	65.061	191.969
Zmanjšanje, črpanje	(43.100)	(24.874)	(67.974)
Stanje na dan 31.12.2017	921.598	365.741	1.287.339
Stanje na dan 1.1.2016	742.211	339.733	1.081.944
Oblikovanje, povečanje	109.438	31.973	141.411
Zmanjšanje, črpanje	(13.858)	(46.153)	(60.011)
Stanje na dan 31.12.2016	837.791	325.553	1.163.344

Analiza občutljivosti spremembe diskontirane obrestne mere in rasti plač na rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade.

v EUR

	Diskontna stopnja		Rast plač	
	Povečanje za 0,5 %	Zmanjšanje za 0,5 %	Povečanje za 0,5 %	Zmanjšanje za 0,5 %
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	(48.704)	53.504	54.009	(50.389)
Rezervacije za jubilejne nagrade	(15.786)	17.158	17.376	(16.411)
Skupaj	(64.490)	70.662	71.385	(66.800)

13. Dolgoročne finančne obveznosti

20.608.750 EUR

v EUR

	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	20.608.750	27.081.250
Skupaj	20.608.750	27.081.250

Dolgoročne finančne obveznosti se nanašajo na najeta posojila za izgradnjo ČHE Avče pri SID banki in Novi KBM.

Prejeta posojila so obrestovana po variabilni obrestni meri. Osnova za obrestovanje je EURIBOR (3-mesečni ali 6-mesečni) ter dogovorjeni pribitek (+ ali -). V letu 2017 so se obrestne mere za najeta posojila gibala med 1,494% in 1,669%.

Posojilo SID banke je zavarovano s hipoteko na opredmetenih dolgoročnih sredstvih.

Gibanje dolgoročnih finančnih obveznosti je razvidno iz tabele gibanj:

v EUR

	Dolgoročne finančne obveznosti do bank	Skupaj
Stanje na dan 1. 1. 2017	27.081.250	27.081.250
Prenosi na kratkoročne obveznosti	(6.472.500)	(6.472.500)
Stanje na dan 31. 12. 2017	20.608.750	20.608.750
Stanje na dan 1. 1. 2016	32.873.750	32.873.750
Prenosi na kratkoročne obveznosti	(5.792.500)	(5.792.500)
Stanje na dan 31. 12. 2016	27.081.250	27.081.250

14. Dolgoročne poslovne obveznosti

38.249 EUR

v EUR

	31.12.2017	31.12.2016
Dolgoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	16.055	16.055
Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	19.612	19.612
Druge dolgoročne poslovne obveznosti	2.582	3.059
Skupaj	38.249	38.726

Dolgoročne poslovne obveznosti so dogovorjeni zadržani zneski plačil izvajalcem del kot jamstvo za dobro izvedbo del.

15. Odložene obveznosti za davke

5.576 EUR

Obveznosti za odložene davke izhajajo iz finančnih naložb razpoložljivih za prodajo, za katere je mogoče zanesljivo izmeriti pošteno vrednost.

Tabela gibanj obveznosti za odložene davke:

v EUR

	Finančna sredstva	Skupaj
Stanje na dan 1. 1. 2017	3.842	3.842
V breme /dobro drugega vseobsegajočega donosa	1.734	1.734
Stanje na dan 31. 12. 2017	5.576	5.576
Stanje na dan 1.1.2016	3.902	3.902
V breme /dobro drugega vseobsegajočega donosa	(60)	(60)
Stanje na dan 31. 12. 2016	3.842	3.842

16. Kratkoročne finančne obveznosti

6.503.439 EUR

v EUR

	31.12.2017	31.12.2016
Kratkoročne finančne obveznosti do bank brez obresti	6.472.500	6.472.500
Kratkoročne finančne obveznosti do bank za obresti	30.939	112.525
Skupaj	6.503.439	6.585.025

Vse kratkoročne finančne obveznosti so nominirane v EUR.

Gibanje kratkoročnih finančnih obveznosti:

v EUR

	Kratkoročne finančne obveznosti do bank brez obresti	Kratkoročne finančne obveznosti do bank za obresti	Druge kratkoročne finančne obveznosti	Skupaj
Stanje na dan 1. 1. 2017	6.472.500	112.525	0	6.585.025
Povečanje	0	507.371	0	507.371
Prenosi iz dolgoročnih obveznosti	6.472.500	0	0	6.472.500
Kratkoročna odplačila	(6.472.500)	(513.683)	0	(6.986.183)
Drugo	0	(75.273)	0	(75.273)
Stanje na dan 31. 12. 2017	6.472.500	30.939	0	6.503.439
Stanje na dan 1. 1. 2016	10.372.500	253.619	67.253	10.693.372
Povečanje	0	730.830	0	730.830
Prenosi iz dolgoročnih obveznosti	5.792.500	0	0	5.792.500
Kratkoročna odplačila	(9.692.500)	(871.924)	0	(10.564.424)
Drugo	0	0	(67.253)	(67.253)
Stanje na dan 31. 12. 2016	6.472.500	112.525	0	6.585.025

17. Kratkoročne poslovne obveznosti

7.124.963 EUR

v EUR

	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	3.750.899	2.826.045
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	3.374.064	3.137.731
Skupaj	7.124.963	5.963.776

Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini

v EUR

		31. 12. 2017	31. 12. 2016
HOLDING SLOVENSKE ELEKTRARNE, d.o.o.	Slovenija	3.522.833	2.686.717
TERMOELEKTRARNA ŠOŠTANJ, d.o.o.	Slovenija	0	3.167
HTZ I.P., d.o.o.	Slovenija	5.925	943
RGP, d.o.o.	Slovenija	26.267	14.920
HSE Invest, d.o.o.	Slovenija	195.874	120.298
Skupaj		3.750.899	2.826.045

18. Druge kratkoročne obveznosti

1.226.521 EUR

v EUR

	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev	656.090	1.361.658
Kratkoročne poslovne obveznosti do državnih in drugih inštitucij	391.116	902.751
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih	114.888	0
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški in odhodki	64.428	5.906
Skupaj	1.226.521	2.270.315

Družba nima v zastavo danih finančnih sredstev, kot varščine za obveznosti.

Družba nima pogojnih obveznosti.

4.5.2 POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA

19. Čisti prihodki od prodaje

38.087.965 EUR

v EUR

	2017	2016
Na domačem trgu	38.087.965	40.574.626
Električna energija	37.726.184	40.380.169
Ostalo trgovsko blago in material	206.213	43.748
Ostale storitve	155.568	150.709
Skupaj	38.087.965	40.574.626

Skoraj vse prihodke od prodaje družba doseže s prodajo električne energije, ostalo s prodajo odpadnega materiala in opravljenih storitev. Družba proda celotno količino proizvedene električne energije Holdingu Slovenskih elektrarn. Celotni čisti prihodki od prodaje so bili doseženi na domačem trgu.

20. Drugi poslovni prihodki

16.070 EUR

v EUR

	2017	2016
Prihodki od odškodnin in pogodbenih kazni	4.281	208.691
Dobiček pri prodaji stalnih sredstev	9.253	83.595
Ostalo	2.537	9.613
Skupaj	16.070	301.899

21. Stroški blaga, materiala in storitev

14.974.066 EUR

v EUR

	2017	2016
Stroški pomožnega materiala	79.882	30.198
Stroški energije	12.865.434	9.838.706
Stroški nadomestnih delov	48.941	138.135
Stroški drobnega inventarja	15.626	44.945
Pisarniški material	9.929	12.460
Strokovna literatura	16.722	9.905
Ostalo	6.930	1.957
Skupaj stroški materiala	13.043.464	10.076.306
Stroški transportnih storitev	43.149	46.290
Storitve vzdrževanja	742.048	664.823
Stroški najemnin	14.034	12.987
Stroški povračil zaposlencev v zvezi z delom	22.772	15.534
Stroški zavarovanja in bančnih storitev	549.174	500.414
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	235.848	234.271
Stroški sejmov, reklame in reprezentance	84.550	43.567
Stroški storitev fizičnih oseb	3.708	45.577
Komunalne storitve	79.552	98.807
Članarine	19.457	20.607
Upravljanje nepremičnin	43.769	23.955
Ostalo	92.540	33.298
Skupaj stroški storitev	1.930.602	1.740.130
Skupaj	14.974.066	11.816.436

Med stroški materiala so največji stroški nabave električne energije za obratovanje ČHE Avče in stroški nadomestnih delov za vzdrževanje naprav in opreme. Med stroški storitev predstavljajo največje vrednosti stroški storitev vzdrževanja naprav in opreme ter stroški zavarovanja premoženja in stroški bančnih storitev.

Stroški revizorja

9.700 EUR

V skladu z Zakonom o gospodarskih družbah je revizijska družba KPMG Slovenija opravila revizijo računovodskih izkazov družbe za poslovno leto 2017 in pregled poročila o razmerjih s povezanimi osebami ter izdala poročilo neodvisnega revizorja.

Pogodbena vrednost obeh storitev za poslovno leto 2017 znaša 9.700 EUR.

22. Stroški dela

5.453.955 EUR

v EUR

	2017	2016
Plače	3.851.354	3.580.863
Stroški pokojninskih zavarovanj	537.482	492.061
Stroški drugih zavarovanj	296.532	359.656
Drugi stroški dela	768.587	1.023.119
Skupaj	5.453.955	5.455.699

Med drugimi stroški dela so zajeta povračila stroškov prehrane in prevoza na delo, stroški regresa za letni dopust ter drugi prejemi zaposlencev.

Število zaposlenih in izobrazbeni razredi:

	31.12.2016	31.12.2017	Povprečno število zaposlenih
1	0	0	0
2	3	3	3
3	1	1	1
4	19	18	19
5	39	38	39
6/1	19	20	20
6/2	20	20	20
7	16	18	17
8/1	4	5	5
8/2	1	1	1
Skupaj	122	124	123

23. Odpisi vrednosti

10.225.681 EUR

v EUR

	2017	2016
Amortizacija neopredmetenih sredstev	76.714	73.891
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	10.144.982	10.365.614
Oslabitve/odpisi terjatev	0	942
Odpisi pri nepremičninah, napravah in opremi	3.097	7.691
Prodaje pri nepremičninah, napravah in opremi ter naložbenih nepremičninah	887	12.008
Skupaj	10.225.681	10.460.146

24. Drugi poslovni odhodki

3.050.311 EUR

v EUR

	2017	2016
Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča	50.898	52.083
Koncesije	1.605.149	1.815.726
Izdatki za varstvo okolja	1.202.211	1.250.738
Donacije	53.250	41.233
Drugi poslovni odhodki	138.804	260.073
Skupaj	3.050.312	3.419.853

25. Finančni prihodki

90.936 EUR

v EUR

	2017	2016
Finančni prihodki iz dividend in drugih deležev v dobičku	2.960	2.960
Finančni prihodki iz danih posojil in depozitov	87.976	221.125
Drugi finančni prihodki	0	1.639.375
Skupaj	90.936	1.863.460

Finančni prihodki iz danih posojil in depozitov, ki znašajo 87.976 EUR v glavnini predstavljajo obračunane obresti za dano posojilo družji HSE d.o.o..

26. Finančni odhodki

504.026 EUR

v EUR

	2017	2016
Finančni odhodki za obresti	491.126	730.140
Drugi finančni odhodki	12.900	23.997
Skupaj	504.026	754.137

27. Obračunani davek

0 EUR

v EUR

	2017	2016
Odmerjeni davek	0	1.613.937
Odloženi davki	(6.941)	(13.648)
Skupaj davek od dobička, priznan v IPI	(6.941)	1.600.289
Odloženi davek priznan v kapitalu	1.734	(11.373)

Izračun efektivne davčne stopnje je prikazan v naslednji tabeli:

v EUR

	2017	2016
Poslovni izid pred davki	3.986.933	10.833.714
Izračunani davek po veljavni davčni stopnji	757.517	1.841.731
Davek od prihodkov, ki znižujejo davčno osnovo	(562)	(503)
Davek od davčnih olajšav	(808.232)	(264.172)
Davek od odhodkov, ki znižujejo davčno osnovo	(2.363)	(10.309)
Davek od davčno nepriznanih odhodkov	65.735	47.165
Davek od ostalih sprememb v davčni bilanci	(12.094)	25
Obračunani davek	0	1.613.937
Odloženi davki	(6.941)	(13.648)
Skupaj davki	(6.941)	1.600.289
Efektivna davčna stopnja	0,00%	14,77%

Pri izračunu efektivne davčne stopnje je upoštevan poslovni izid pred popravljeno za:

- davek od prihodkov, ki znižujejo davčno osnovo, predstavlja davek od prihodkov iz naslova prejetih dividend.
- davek od davčnih olajšav, je davek od olajšave za investiranje, olajšave za zaposlovanje invalidov, olajšave za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje, olajšave za donacije in olajšave za izvajanje praktičnega dela v strokovnem izobraževanju.
- davek od odhodkov, ki znižujejo davčno osnovo, je davek od oblikovanih in davčno nepriznanih dolgoročnih rezervacij za pokojnine in jubilejne nagrade pri prehodu na nov način računovodenja.
- davek od davčno nepriznanih odhodkov je davek od odhodkov za donacije, stroškov reprezentance, 50% davčno nepriznanih rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ter drugih davčno nepriznanih odhodkov.

28. Čisti poslovni izid

3.993.874 EUR

v EUR

	2017	2016
Kosmati donos iz poslovanja	38.104.036	40.876.525
Poslovni izid iz poslovanja	4.400.023	9.724.391
Finančni izid	(413.090)	1.109.323
Poslovni izid pred davki	3.986.933	10.833.714
Čisti poslovni izid poslovnega leta	3.993.874	9.233.425

4.5.3 POJASNILA K IZKAZU DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA

v EUR

	2017	2016
Čisti poslovni izid poslovnega leta	3.993.874	9.233.425
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zaslužki zaposlenecv	(21.763)	(47.414)
Postavke, ki pozneje ne bodo preračunane v poslovni izid	(21.763)	(47.414)
Bruto učinkoviti del spremembe v poštenu vrednosti instrumentov za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov	0	67.253
Odloženi davek spremembe v poštenu vrednosti instrumentov za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov	0	(11.433)
Neto učinkoviti del spremembe v poštenu vrednosti instrumenta za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov, prenesen v poslovni izid	0	55.820
Bruto sprememba rezerve za pošteno vrednost finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo	6.749	(355)
Odloženi davek rezerve za pošteno vrednost finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo	(1.734)	60
Neto sprememba rezerve za pošteno vrednost finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo	5.014	(295)
Postavke, ki bodo lahko pozneje preračunane v poslovni izid	5.014	55.525
Drugi vseobsegajoči donos	(16.749)	8.111
Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	3.977.125	9.241.536

Iz izkaza drugega vseobsegajočega donosa je razvidno zmanjšanje čistega dobička za del aktuarskega izračuna rezervacij za odpravnine ob upokojitvi 21.763 EUR in povečanje zaradi prevrednotenja o za prodajo razpoložljivih sredstev v višini 5.015 EUR.

4.5.4 POJASNILA K IZKAZU DENARNIH TOKOV

v EUR

	2017	2016
Denarni tokovi iz poslovanja	14.075.650	31.224.840
Denarni tokovi iz naložbenja	(10.846.939)	(2.673.522)
Denarni tokovi iz financiranja	(24.986.183)	(16.735.505)
Denarni izid v obdobju	(21.757.472)	11.815.814

Izkaz denarnih tokov je sestavljen po posredni metodi - iz podatkov izkaza finančnega položaja tekočega leta in preteklega leta ter iz podatkov izkaza poslovnega izida za tekoče leto.

Družba je v letu 2017 ustvarila 21.757.472 EUR negativnega denarnega toka, vendar kljub temu zagotavljala nemoteno poslovanje. Na negativni denarni tok sta vplivala predvsem visoka investicijska dejavnost ter izplačilo dobička.

Denarni tokovi pri poslovanju

14.075.650 EUR

Denarni tokovi pri poslovanju so razlika med prihodki in stroški iz poslovanja zmanjšani za amortizacijo in druge odpise. Denarni tokovi so popravljani za neporavnane terjatve in obveznosti ter izločitve vseh nedenarnih tokov.

Denarni tokovi iz naložbenja

- 10.846.939 EUR

Denarni prilivi iz naložbenja zajemajo prejete dividende, prejete obresti od denarnih sredstev, prilive od prodanih nepremičnin in opreme in vračila danih posojil. Odlivi denarnih sredstev iz naložbenja so plačila dobaviteljem za nakup neopredmetenih sredstev, nepremičnin, naprav in opreme in izdatki za dana posojila..

Denarni tok iz financiranja

-24.986.183 EUR

Odlivi iz naslova financiranja se nanašajo na odplačilo dolgoročnih investicijskih kreditov, najetih v preteklosti, na obresti povezanimi s krediti in na izplačilo dividend lastniku..

4.5.5 DRUGA POJASNILA

Povezane osebe

	Prodaje	Nakupi	Prejeta posojila z obrestmi
HOLDING SLOVENSKE ELEKTRARNE, d.o.o.	37.695.336	12.770.132	87.329
HTZ I.P., d.o.o.	0	6.811	0
RGP, d.o.o.	0	38.730	0
HSE Invest, d.o.o.	7.020	556.823	0
Skupaj 2017	37.702.356	13.372.496	87.329

v EUR

Družba je s povezanimi osebami poslovala na osnovi sklenjenih kupoprodajnih pogodb, pogodb o izvajanju inženiringa, tehničnega opazovanja in pogodbe o kreditiranju. Za vse sklenjene pogodbe med povezanimi osebami so uporabljene tržne cene izdelkov in storitev.

Prejemki

Prejemki direktorja in zaposlenih, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe zajemajo:

- bruto prejemke, ki so navedeni v obvestilu za napoved dohodnine,
- druge prejemke kot so prehrana, dnevnice, premije za neobvezna zavarovanja in
- bonitete.

v EUR

	Plača	Drugi prejemki	Boniteta	Povračilo stroškov	Skupaj
Direktor	105.127	9.830	2.698	1.550	119.205
Zaposleni za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	377.006	36.050	16.130	6.786	435.972
Skupaj 2017	482.133	45.880	18.828	8.336	555.177

Finančni instrumenti in tveganja

Upravljanje s tveganji je opisano v poslovnem delu poročila. V nadaljevanju pa prikazujemo upravljanja s tistimi finančnimi tveganji, ki jih mora družba razkriti v računovodskem poročilu skladno z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

Kreditno tveganje

v EUR

	Zapadlost v plačilo		
	Nezapadle	Zapadle	Skupaj
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	7.505.739	0	7.505.739
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	102.295	1.323	102.295
Kratkoročno dani predujmi	731	0	731
Kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih inštitucij	847.026	0	847.026
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	77.261	0	77.261
Skupaj 31. 12. 2017	8.533.052	1.323	8.533.052
	Zapadlost v plačilo		
	Nezapadle	Zapadle	Skupaj
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	8.193.181	0	8.193.181
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	12.810	34.403	12.810
Kratkoročno dani predujmi	11.158	0	11.158
Kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih inštitucij	1.615.506	0	1.615.506
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	104.722	0	104.722
Skupaj 31. 12. 2016	9.937.377	34.403	9.937.377

Družba ocenjuje, da je kreditno tveganje obvladljivo, saj posluje z znanimi kupci, ki so redni plačniki. Največji kupec je obvladujoča družba HSE d.o.o., ki odkupi celotno proizvedeno električno energijo. Terjatve za prodano električno energijo ima družba zavarovano z menicami in običajno predstavljajo večinski delež v celotnih terjatvah.

Likvidnostno tveganje

v EUR

	Zapadlost v plačilo			Skupaj
	do 2 leti po datumu IFP	od 3 do 5 let po datumu IFP	nad 5 let po datumu IFP	
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	6.472.500	9.667.500	4.468.750	20.608.750
Dolgoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	16.055	0	0	16.055
Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	19.612	0	0	19.612
Druge dolgoročne poslovne obveznosti	2.582	0	0	2.582
Skupaj 31. 12. 2017	6.510.749	9.667.500	4.468.750	20.646.999

	Zapadlost v plačilo			Skupaj
	do 2 leti po datumu IFP	od 3 do 5 let po datumu IFP	nad 5 let po datumu IFP	
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	6.472.500	13.967.500	6.641.250	27.081.250
Dolgoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	16.055	0	0	16.055
Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	19.612	0	0	19.612
Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	0	3.059	0	3.059
Skupaj 31. 12. 2016	6.508.167	13.970.559	6.641.250	27.119.976

v EUR

	Nezapadle	Zapadlost v plačilo	
		Zapadle do 3 mesece (do 90 dni)	Skupaj
Kratkoročne finančne obveznosti do bank	6.503.439	0	6.503.439
Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	3.750.899	0	3.750.899
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	3.374.064	0	3.374.064
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev	656.090	0	656.090
Kratkoročne poslovne obveznosti do državnih in drugih inštitucij	391.116	0	391.116
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	114.888	0	114.888
Skupaj 31. 12. 2017	14.790.495	0	14.790.495

	Nezapadle	Zapadlost v plačilo	
		Zapadle do 3 mesece (do 90 dni)	Skupaj
	nezapadle	zapadle do 3 mesece (do 90 dni)	Skupaj
Kratkoročne finančne obveznosti do bank	6.585.025	0	6.585.025
Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	2.826.045	0	2.826.045
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	3.114.684	23.047	3.137.731
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev	380.344	0	380.344
Kratkoročne poslovne obveznosti do državnih in drugih inštitucij	902.751	0	902.751
Skupaj 31. 12. 2016	13.808.849	23.047	13.831.896

Likvidnost je odvisna od učinkovitega upravljanja z denarjem in dinamike investiranja. Vzdrževanje likvidnosti oziroma kratkoročne plačilne sposobnosti družba obvladuje s spremljanjem likvidnostnih sredstev in obveznosti do virov sredstev ter s skrbnim načrtovanjem, spremljanjem in usklajevanjem denarnih tokov.

Tečajno tveganje

Družba ni izpostavljena tečajnemu tveganju. Vse svoje terjatve kot obveznosti ima nominirane v EUR.

Cenovno tveganje

Cenovno tveganje je tveganje naraščanja cene surovinam. Tveganje, ki je prisotno pri nabavi električne energije za proizvodnjo električne energije v ČHE Avče, družba preko prodajne cene prenese na kupca, tako, da vpliva zaradi spreminjanja cene električne energije na poslovni izid ni.

Obrestno tveganje

Obrestno tveganje je občutljivost naraščanja obrestne mere za najeta posojila na tujih in domačem trgu kapitala. Družba je izpostavljena obrestnemu tveganju pri finančnih obveznostih iz najetih posojil po variabilni obrestni meri, ki so vezani na 3 ali 6 mesečni Euribor. Obrestno tveganje se obvladuje skladno s sprejeto strategijo obvladovanja v skupini HSE »Izvedbena politika obvladovanja obrestnega tveganja v Skupini HSE«. Na podlagi sprejete izvedbene politike in s ciljem razpršenosti tveganja je kot primeren obseg ščitenja omejen na največ do 50% kreditnega portfelja družbe. Družba na dan 31.12.2017 nima sklenjenih obrestnih zamenjav.

Analiza občutljivosti spremembe obrestne mere:

v EUR

Finančni instrumenti	Čisti poslovni izid 2017		Čisti poslovni izid 2016	
	Povečanje za 50 bt	Zmanjšanje za 50 bt	Povečanje za 50 bt	Zmanjšanje za 50 bt
Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri	(157.042)	157.042	(177.101)	177.101
Finančne obveznosti	(157.042)	157.042	(177.101)	177.101

V tabeli analize občutljivosti spremembe obrestne mere je predstavljen vpliv spremembe variabilne obrestne mere za vsa prejeta posojila na dobiček družbe, pri čemer so vse druge spremenljivke konstantne.

V primeru zvišanja ali znižanja obrestne mere za 50 bazičnih točk, bi bil čisti poslovni izid družbe večji oziroma manjši za 157.042 EUR.

Upravljanje s kapitalom

Glavni namen upravljanja s kapitalom družbe je zagotoviti čim boljše kreditno boniteto in kapitalsko ustreznost za potrebe financiranja poslovanja in investiranja.

Družba spremlja gibanje kapitala z uporabo kazalnika finančnega vzvoda, izračunanega iz razmerja med finančnimi obveznostmi in celotnim kapitalom oz. skupnim zneskom neto obveznosti in celotnim zneskom kapitala. Med neto obveznosti družba vključuje prejeta posojila in druge finančne obveznosti, znižane za znesek kratkoročnih naložb in denarnih sredstev s kratkoročnimi depoziti. Kazalnik nam pove razmerje med zadolženostjo družbe in kapitalom. Ustrezen obseg kapitala zagotavlja razvoj dejavnosti v prihodnosti.

v EUR

	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Dolgoročne finančne obveznosti	20.608.750	27.081.250
Kratkoročne finančne obveznosti	6.503.439	6.585.025
Skupaj finančne obveznosti	27.112.189	33.666.275
Kapital	194.935.948	208.958.823
Finančne obveznosti/Kapital	0,14	0,16
Denar in denarni ustrezniki	660.280	22.417.752
Neto finančna obveznost	26.451.909	11.248.523
Neto dolg/kapital	0,14	0,05

Knjigovodske in poštene vrednosti finančnih instrumentov:

v EUR

	31. 12. 2017		31. 12. 2016	
	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
Neizvedena finančna sredstva po pošteni vrednosti	7.400.390	7.400.390	7.393.641	7.393.641
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	7.400.390	7.400.390	7.393.641	7.393.641
Neizvedena finančna sredstva po odplačni vrednosti	9.194.933	9.194.933	32.398.910	32.398.910
Finančne terjatve	0	0	9.100	9.100
Poslovne in druge terjatve	8.534.653	8.534.653	9.972.058	9.972.058
Denarna sredstva	660.280	660.280	22.417.752	22.417.752
Skupaj	16.595.323	16.595.323	39.792.551	39.792.551
Neizvedene finančne obveznosti po odplačni vrednosti	35.468.453	35.468.453	42.477.318	42.477.318
Bančna posojila	27.112.189	27.112.189	33.666.275	33.666.275
Poslovne obveznosti in druge obveznosti	8.356.264	8.356.264	8.811.043	8.811.043
Skupaj	35.468.453	35.468.453	42.477.318	42.477.318

Družba ocenjuje, da poštene vrednosti finančnih sredstev in finančnih obveznosti ne odstopajo od knjigovodskih vrednosti. Naložbe, razporejene v skupino za prodajo razpoložljiva finančna sredstva, so izkazane v izkazih po pošteni vrednosti oz. po nabavni vrednosti. Terjatve in posojila so izkazane po odplačni vrednosti. Glede na to, da so terjatve in obveznosti kratkoročne, poštene vrednosti teh finančnih instrumentov ne odstopajo od njihovih knjigovodskih vrednosti. Posojila so sklenjena po spremenljivi obrestni meri, zato je poštena vrednost teh finančnih instrumentov enaka njihovi knjigovodski vrednosti.

Hierarhija finančnih sredstev in finančnih obveznosti vrednotena po pošteni vrednosti je prikazana v spodnji tabeli.

v EUR

	31.12.2017	31.12.2016
Finančna sredstva po pošteni vrednosti prve ravni	34.218	27.469
Finančna sredstva po pošteni vrednosti tretje ravni	7.366.172	7.366.172
Finančne obveznosti po pošteni vrednosti	0	0

Dogodki po zaključku obračunskega obdobja

Ni bilo dogodkov, ki bi vplivali na poslovni izidi oziroma finančni položaj družbe.